

Türkiye İşçi Partisi - Türkiye Komünist Partisi
Uluslararası Basın Toplantısı

Labour Party of Turkey - Communist Party of Turkey
International Press Conference

Le Parti Ouvrier de Turquie - Le Parti Communiste de Turquie
Conference de Presse Internationale

7/10/1987 Bruxelles

Information Centre: Moltkestr. 45 • 4100 Duisburg, W.Germany • Telex: 855367 inmed d • Tel: 0203/340395 + 338948

T İ P - T K P O R T A K B A S I N T O P L A N T I S I N D A
A Ç I K L A N A C A K K O N U L A R

TİP Genel Başkanı Behice Boran ve TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu, 7 Ekim Çarşamba günü Brüksel'de düzenleyecekleri basın toplantısında TİP-TKP'nin birleşmesi ile oluşacak TBKP (Türkiye Birleşik Komünist Partisi) program tasarısına ilişkin bilgi vereceklerdir. TİP ve TKP ortak basın toplantısı enformasyon merkezince verilen bilgiye göre, Boran ve Kutlu ortak basın toplantısında özellikle şu noktalara açıklık getirecekler:

- . Türkiye'nin birinci sorunu demokrasi.
- . TİP ve TKP birleşmesinin gerekliliği.
- . 21.yüzyılın eşiğinde Türkiye'de ve dünyada gelişmeler ve yeni oluşumlar.
- . TBKP program tasarısı, kapitalist çerçeve, tartışma kültürü ve sosyalizm.
- . TBKP ve sol güçlerin birliği.
- . 1 Kasım erken seçimlerindeki tutum.
- . TBKP program tasarısı ve Kürt sorunu.
- . TBKP: Alishılmışın dışında bir parti.
- . TBKP ve legal çalışma.

TKP ve TİP arasında 12 Eylül öncesi başlayan birleşme görüşmeleri, 12 Eylül darbesinden sonra programatik olarak ele alındı. İki parti yöneticileri arasında süren programatik görüşmelere paralel olarak, TKP ve TİP tabanında eylem birliği çalışmaları sürdürüldü. Görüşmeler ve tartışmalar sonucu ortaklaşa hazırlanan program tasarısı her iki parti tabanına ve tüm kamuoyunun görüşüne sunuldu.

./...

Birleşme aşamasına gelen TİP ve TKP'nin tarihi ile Behice Boran ve Haydar Kutlu'nun yaşamına ilişkin kısa bilgiler aşağıdadır:

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ (TİP)

TİP 10 Şubat 1961 tarihinde 12 sendikacı tarafından kuruldu. 1 Şubat 1962 tarihli çağrıyla TİP'in kapıları yurtsever aydınlara açıldı. Genel Başkanlığına Mehmet Ali Aybar seçildi.

1. Büyük Kongresi 1964'de İzmir'de toplanan TİP 1965 seçimlerinde 15 milletvekili ile parlamentoya girdi. Parlamentoda sağcı milletvekillerinin saldırılarına karşın emekçilerin çıkarlarını, demokrasi ve ülke bağımsızlığını savunan etkin bir muhalefet yürüttü.

1970 yılında Ankara'da toplanan 4. Büyük Kongresinde daha önce genel başkanlığa getirilmiş olan Behice Boran yeniden bu göreve seçildi. Bu kongrede ilk kez böyle bir platformda Kürt Ulusal Sorununa ilişkin karar alındı, proletarya enternasyonalizmi parti belgelerine girdi.

12 Mart 1971'den sonra yöneticileri tutuklanıp ağır cezalara çarptırılırken, TİP de kapatıldı. Kapatma gerekçesi olarak 4. Büyük Kongrede alınan Kürt Ulusal Sorununa ilişkin karar gösterildi.

TİP 1 Mayıs 1975'de yeniden kuruldu. Genel Başkanlığına Behice Boran getirildi. 12 Eylül 1980'e kadar Behice Boran'ın Genel Başkanlığı altında çalışmalarını legal olarak sürdüren TİP, o tarihten bugüne kadar faaliyetine illegal olarak devam etmektedir.

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ (TKP)

TKP Bakü'de toplanan 1. Kongrede Mustafa Suphi'nin önderliğinde kuruldu. Mustafa Suphi ve 14 arkadaşı Ulusal Kurtuluş Savaşına katılmak için Anadolu'ya geldiklerinde 28-29 Ocak 1921'de Karadeniz'de öldürüldüler.

2. Kongresi 1922'de Ankara'da toplanan TKP saldırıya uğradı ve aynı yıl yasaklandı. 0 günden bugüne illegal olarak çalışmalarını sürdürüyor.

1925'de 3. Kongresi toplanan TKP ile ilgili olarak 1927'de yaygın tutuklamalar oldu.

4. Kongresi İstanbul'da toplanan TKP'de bu tarihten sonra Şefik Hüsnü, Reşat Fuat, Yakup Demir ve İ. Bilen Genel Sekreterlik yaptılar.

1951'de geniş çaplı bir tutuklama ile karşılaşan TKP 1973 atılımı ile Türkiye'de etkin bir güç haline geldi.

12 Eylül 1980'den sonra Sıkıyönetim Mahkemelerinde birçok TKP

davası açıldı,çok sayıda tutuklamalar oldu.TKP'nin kimi yönetici ve üyeleri işkencede öldü.

1983 yılında toplanan TKP 5.Kongresinde,daha önce 1983 Merkez Komitesi Plenumunda Genel Sekreterliğe getirilmiş bulunan Haydar Kutlu yeniden bu göreve seçildi.

BEHİCE BORAN

1 Mayıs 1910'da dünyaya gelen Behice Boran Ankara Üniversitesinde sosyoloji öğrenimi gördü.Doktorasını Colombia Üniversitesinde yapan Boran,araştırma ve inceleme yazılarıyla Türkiye'nin önde gelen sosyologlarından biri oldu.Soruşturmalar ve suçlamalar sonucu üniversitedeki kürsüleri iptal edildi.

1940'lı yıllarda "Yurt ve Dünya","Adımlar" dergilerini yayınlayan Behice Boran,"Tan" gazetesinde yazılar yazdı.

1950'de Türk Barışseverler Cemiyeti'nin kurucusu ve Genel Başkanı oldu,Kore savaşını protesto bildirileri dağıttıkları nedeniyle arkadaşları ile birlikte tutuklandı.Behice Boran'ın tutuklanmaları 1951 TKP tutuklamalarıyla devam etti.

1961 yılında kurulan TİP'in yurtsever aydınları daveti üzerine bu partiye üye oldu ve çeşitli görevlerde bulundu.1964 yılındaki TİP 1.Kongresinde Merkez Yürütme Kurulu üyeliğine seçilen Behice Boran 1965 seçimlerinde milletvekili olarak parlamentoya girdi.Merkez Yürütme Kurulu üyeliğinden Genel Sekreterliğe getirilen Behice Boran 1970'deki TİP 4.Büyük Kongresinde Genel Başkanlığa seçildi.

Boran 12 Mart 1971'den sonra diğer parti yöneticileriyle birlikte tutuklandı ve 15 yıl ağır hapis cezasına çarptırıldı.1974 affında cezaevinden çıkan Behice Boran 1 Mayıs 1975 tarihinde TİP'in yeniden kurulmasına öncülük etti ve Genel Başkanlığa getirildi.

12 Eylül 1980'den sonra TİP'in kapatılması,yönetici ve üyelerinin tutuklanması karşısında yurtdışına çıkan Behice Boran,TİP Genel Başkanı olarak politik faaliyetlerini sürdürüyor.

HAYDAR KUTLU

1944 yılında dünyaya gelen Haydar Kutlu,İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrenciliği sırasında 1960'lı yılların anti-emperyalist öğrenci hareketlerine ve örgütlenmelerine aktif olarak katıldı.

İlk kez Cibali Tütün Fabrikası işçilerine bildiri dağıtırken polis tarafından gözaltına alınan Kutlu,bu arada Türkiye İşçi Partisi üyesi oldu.Haydar Kutlu TİP ilçe yönetim kurulu üyeliği ve genel kurul delege-

liđi de yaptı.

12 Mart 1971'e kadar çeşitli sendikalarda alışan Kutlu, sıkıyönetim ilanı ile illegaliteye geçmek zorunda kaldı.

1974'de TKP'nin örgütlenme çalışmalarına etkin olarak katılan Haydar Kutlu TKP İstanbul İl Komitesi Sekreterliğine getirildi. Daha sonra TKP Merkez Komitesi üyeliğine seçilen Kutlu 1978'de TKP Politik Büro üyeliğine ve daha sonra da TKP Merkez Komitesi Sekreterliğine, 1980'de de TKP Merkez Komitesi Örgüt Bürosu Sekreterliğine getirildi.

12 Eylül 1980'den sonra çalışmalarını illegal olarak sürdürmek zorunda kalan Kutlu, Mayıs 1981 TKP operasyonu nedeniyle aranmaya başladı.

Kutlu, 1981 TKP Merkez Komitesi Plenumunda Yardımcı Genel Sekreterliğe, 1983 Plenum toplantısında ise TKP Merkez Komitesi Genel Sekreterliğine seçildi. Haydar Kutlu aynı yıl toplanan TKP 5. Kongresinde de Merkez Komitesi Genel Sekreterliğine getirildi. Kutlu alışmalarını TKP Genel Sekreteri olarak sürdürüyor.

- - -

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞİVİ
TÜSTAN ARŞİVİ

Türkiye İşçi Partisi - Türkiye Komünist Partisi Uluslararası Basın Toplantısı

Labour Party of Turkey - Communist Party of Turkey International Press Conference

Le Parti Ouvrier de Turquie - Le Parti Communiste de Turquie Conference de Presse Internationale

7/10/1987 Bruxelles

Information Centre: Moltkestr. 45 • 4100 Duisburg, W.Germany • Telex: 855367 inmed d • Tel: 0203/340395 + 338948

TİP Genel Başkanı Behice Boran ile TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu'nun iki partinin birleşmesi ve TBKP'nin politik ve programatik yaklaşımları konusunda birlikte düzenledikleri basın toplantısının

BASIN BİLDİRİSİ

Türkiye ve uluslararası basının değerli temsilcileri,...
Çağımıza gösterdiğiniz ilgiden dolayı hepinize teşekkür ederiz.

Türkiye'nin önünde bugün demokrasiye geçilip geçilemeyeceği sorunu duruyor. Biz halkımızın demokrasi isteğine yanıt vermede en başta kendimizi sorumlu hissediyoruz. TKP ve TİP birleşmesiyle bu sorumluluğun gerektirdiği bir adımı attığımız kanısındayız.

Genel olarak solun, özel olarak da devrimci solun bölünmüşlüğü ve demokrasi mücadelesinde oynayabileceği rolü yeterince oynayamaması herkesin kabul ettiği bir olgudur. TKP ve TİP birleşerek bunun tersinin mümkün olduğunu göstermeyi amaçlıyor.

TBKP, alışılmamış yeni bir kimlikle ortaya çıkıyor. Bu yeni kimlik güncel olarak halkın sorunlarına bugünden gerçekçi çözümler bulmak, Amerikancı, gerici, militarist güçlerin politikasına karşı, yapıcı, birleştirici, istikrarlı bir politikayı yaşama geçirme çabasıdır.

Türkiye toplumunun politik ve sosyal yenilenmeye ihtiyacı var. Halk arayış içinde, değişim istiyor. Demokratik bir gelişme yoluna koyulmak nesnel bir ihtiyaç olarak kendini dayatıyor. Öteyandan 21. yüzyıl eşliğinde yeni bir dünya oluşuyor. ABD ve SSCB arasında varılan prensip anlaşmasıyla nükleer silahlarda uzun tartışmalardan sonra ilk kez indirimle gidilmesinin yolu açılmıştır. Uluslararası bir güvenlik anlayışının ve yeni bir ilişkiler sisteminin filizleri beliriyor. Türkiye barışı güçlendiren bir etmen olarak bu dünyada yerini almalıdır. Ulusal güvenlik anlayışını, dış politikasını oluşan bu yeni dünyaya uygun yeniden belirlemesi lazımdır.

Bütün bunları başarabilmek için demokratik istikrar gerekiyor. Sosyal demokratlardan komünistlere, Kürt demokratlardan kemalistlere, devrimci soldan çevrecilere kadar en geniş sol güçlerin yapıcı katkısı sağlanmadan, sol güçler ile diğer demokrasi güçleri arasında bir mutabakat temelinde demokratik işbirliği gerçekleşmeden bu amaca ulaşamaz. Yeni program tasarımla biz sol güçlerin bugünkü kritik durumda oynayabilecekleri yapıcı rolü kendi komünist görüş açımızdan formüle ediyoruz.

Yeni program tasarımda demokrasi fikri kilit bir rol oynamaktadır. Bugün kapitalizm çerçevesinde demokratik bir alternatif politika öne sürüyoruz. Demokrasiyi koruyup güçlendirmeden sosyalizme geçişin yolunun açılmayacağına, sosyalizme ancak demokrasi yolundan geçilebileceğine ve sosyalizmin ancak demokrasinin gelişmesiyle gelişebileceğine inanıyoruz.

Amacımız halkı daha bugünden demokrasinin mimarı haline getirmek, toplumun her alanını demokratikleştirmek, halkın katıldığı demokratik bir politik rejimi yaşama geçirmektir. Biz temel amaç olan sosyalizmin demokratik kültürünü bugünden toplumda olabildiğince yaygınlaştırmaya çalışacağız.

Demokrasiyi kazanmanın önünde güçlü bir baraj var. Emperyalizmin ve büyük ve tekelci sermayenin tam desteğine sahip olan ANAP yönetimi, Evren ile ve ordu üstü yönetimi ile işbirliği içinde, hem kaba kuvvete ve tehdite başvurmakta, hem de çeşitli kesimlerin çıkar ve beklentilerini, korku ve endişelerini kendi doğrultusunda kanallı edebilmektedir. Bu güçlü barajda gedikler açmak, demokratikleşme sürecini başlatmak, ancak geniş muhalefet güçlerinin demokratik işbirliği ile mümkündür.

Şimdi 1 Kasım'daki genel seçimlerde demokratik bir sonuç alabilmek için böyle bir işbirliğini yaşama geçirmek zorunludur. Demokratikleşme açısından kritik bir dönemdeyiz. Seçimlere katılma hakkına sahip demokratik nitelikte muhalefet partileri arasında bir seçim ittifakı kurulabilir. Bu muhalefet partilerinin programlarında asgari demokratik müsterekler vardır. Devrimci solun, sendikaların, öteki meslek örgütlerinin, aydınların asgari istemleriyle bunların demokratik müsterekleri çıkmaktadır. Biz demokratikleşmeyi başlatmanın ve bunun önündeki ciddi bir engel olan ANAP'ı yenilgiye uğratmanın, bugünkü koşullardaki tek yolu olarak gördüğümüz böyle bir seçim ittifakını vargücümüz-

le destekleyeceğiz. Bütün seçmenleri 1 Kasım'da ANAP'a oy vermemeye, oylarını demokrasiden yana muhalefet partilerinde yoğunlaştırmaya çağırıyoruz.

Giderek daha geniş çevrelerin baskı politikasıyla çözülemeyeceğini görmeye başladığı Kürt sorununa program tasarımlarımızda yazılan barışçı, demokratik ve adil bir çözümün getirilmesi güncel bir önem taşıyor.

Partimiz sektör, içine kapanık bir parti olmayacaktır. İşçi sınıfını yalnızca kendimizin temsil ettiği, gerçeğin yalnızca bizim tekelimizde olduğu iddiasında değiliz. Öteki politik güçlerin, aydınların, emekçilerin görüşlerinden her zaman yararlanmaya çalışacağız. Türkiye'nin sahip olduğu barışçı, demokratik, ve hümanist fikir potansiyelinin politik sisteme, parlamentoya, ülke yönetimine yansıtılması için çaba göstereceğiz.

Canlı bir tartışmadan yanayız. Bunun için eskisinden çok daha belirgin olarak partimizde demokrasi, iç yaşamın vazgeçilmez normu olacaktır. Dışımızdaki güçlerle her zaman yapıcı bir görüş değiş tokuşundan yana olacağız. Ülkemizin özgürce, uygarca bir politik tartışma kültürüne, yeni bir demokrasi kültürüne ihtiyacı vardır. Ülkenin sorunlarına çözüm bulma konusunda sonuç almaya yönelik diyalog ve ortak fikir üretmeden başka solu bir araya getirecek, demokrasi güçleri arasında mutabakat sağlayacak bir yol yoktur. O nedenle, yeni programımızı daha tasarı halindeyken kamuoyuna açıklıyor ve herkesle tartışmak istiyoruz. İktidara gelince de, uygulayacağımız politikaları önceden halkımızla, işbirliği yaptığımız politik güçlerle tartışmak her zaman ilkemiz olacaktır.

TBKP, komünizmin temel fikirleri çerçevesinde, yapıcılık, gerçekçilik, eleştiricilik, birleştiricilik ve demokratlığın daha bir dizi ögesiyle belirlenen çağdaş bir kimlikle ve ülkemiz komünist ve işçi hareketinin 1920'den buyana bütün devrimci mirasına sahip çıkarak politik mücadelede yerini alacaktır. Komünist partisinin yasaklı tutulması, 141 ve 142. maddeler, partilerimize yönelik tutuklamalar Türkiye'nin ayıbıdır.

Evren-Özal rejimi, TKP ile TİP'in birleşmesini ve komünist hareketin rolünü artırmasını önlemek için her iki partiye yönelik bir saldırıya girişmektedir. Bütün demokrasi güçlerini ve basını bu saldırılara karşı tutum almaya çağırıyoruz.

Yeni programımızı olanaklı en güçlü etkinlikle yaşama geçirebilmek için TBKP daha şimdiden legal çalışmaya adaydır.

Brüksel,
7.10.1987

Behice Boran
Türkiye İşçi Partisi
Genel Başkanı

Haydar Kutlu
Türkiye Komünist Partisi
Genel Sekreteri

Türkiye İşçi Partisi - Türkiye Komünist Partisi Uluslararası Basın Toplantısı

Labour Party of Turkey - Communist Party of Turkey International Press Conference

Le Parti Ouvrier de Turquie - Le Parti Communiste de Turquie Conference de Presse Internationale

7/10/1987 Bruxelles

Information Centre: Moltkestr. 45 • 4100 Duisburg, W.Germany • Telex: 855367 inmed d • Tel: 0203/340395 + 338948

PRESS COMMUNIQUE

Issued at the joint press conference by Mrs. Behice Boran, President of The Workers Party of Turkey (WPT) and Mr. Haydar Kutlu, General Secretary of The Communist Party of Turkey (CPT), on the merger between the two parties to form The United Communist Party of Turkey (UCPT) and its approaches regarding policy and programme.

Dear members of the Turkish and international press,
We thank you all for accepting our invitation to attend this conference.

Today, the main question in Turkey is whether or not democracy will be restored in the country. We feel that we are responsible more than anyone else in meeting our peoples demand for democracy. We believe that the merger between our parties is a step in line with this responsibility.

It is a generally accepted fact that the left, the revolutionary left in particular, has been divided and that it has been unable to play its part adequately in the struggle for democracy. By merging as one party, our parties aim to show that the opposite is possible. The UCPT is coming to life with a new, unaccustomed identity. This new identity envisages endeavours for developing realistic solutions for the current problems of the people, for implementing a constructive, unifying and stable policy against the policies of the pro-american, reactionary and militarist forces.

In Turkey, there is a need for a social and political reformation. People are in search of a change. Settling on a democratic course of development has become an objective need. On the other hand, as we are about to enter the third millenium, a new world is being formed. The recent agreement in principle between the Soviet Union and the United States, following long discussions, has, for the first time, cleared the way for a nuclear disarmament. An understanding of international relations are emerging. Turkey should take its place in this world as a factor strengthening peace. She should redefine her concept of national security and her foreign policy in accordance with the requirements of this emerging new world.

A stable democracy is needed to achieve all this. This goal, however, cannot be reached without the constructive contribution of the broadest sections of the left - from social democrats to communists, from Kürdîsh democrats to Kemalists, from the radical left to environmentalists, without realising a co-operation between the left and other forces of democracy based on a mutual accord. In our new draft programme we are formulating our communist viewpoint, the constructive role that the left can play in the present critical situation.

In our new draft programme, the idea of democracy plays a key role. Today, we are putting forward a democratic alternative policy within the framework of capitalism. We firmly believe that the way to socialism cannot be paved without defending and strengthening democracy, we are convinced that the transition to socialism will be through democracy, and that socialism can only advance by furthering democracy.

Our aim is to make the people the architect of democracy, to democratize all fields of social life, and to realise a democratic political regime which ensures participation of the people. We will try to spread in the society as widely as possible the democratic culture of socialism, our ultimate aim.

There is a strong brick wall before our people achieve democracy. The ANAP government, with the unwavering support of imperialism and the big monopolist capital and in collaboration with Evren and the higher circles within the army, resorts to violence and threats and succeeds to channel the interests and expectations, the fears and anxieties of different sections towards its own ends. To make a crack in this strong brick wall and to start the democratisation process can only be possible through the democratic co-operation of broad opposition forces.

Now such co-operation is imperative in order to ensure a result in favour of democracy in the early elections scheduled for 1st November. We are going through a critical period as regards democratisation. It is possible to form an alliance for the elections to contest the elections. There are common minimum demands in the programmes of these opposition parties. These common demands coincide with the minimum demands of the revolutionary left, of trade unions, of other professional bodies and intellectuals. We shall fully support such an alliance for the elections because under present conditions we see it as the only way to initiate democratisation and to deal a serious blow to ANAP which is an important obstacle in the way to democratisation. We call on all the voters not to vote for ANAP but to concentrate their votes on the opposition parties favouring democracy.

Today, increasingly wider sections realize and accept that a solution to the Kurdish question based on the existing repressive policies is impossible. It is therefore of topical importance to bring a peaceful, democratic and just solution to this question, as stated in our draft programme.

Our party will not be a sectarian and introverted party. We do not claim to be the sole representatives of the working class, nor do we claim that the truth is in our monopoly. We shall always try to benefit from the views of other political forces, the intellectuals and of working people. We shall try to reflect Turkey's potential of peaceloving, democratic and humanist ideas to the political system, to the parliament and to the administration of the country.

We favour a lively discussion. To achieve this, democracy will be an indispensable norm within our party more than ever before. We shall always be for a constructive exchange of views with the forces outside our party. Our country needs a free and civilised political discussion atmosphere, a new culture of democracy. The only way to bring together the left and to achieve an agreement between the forces of democracy is to start a dialogue and to develop common ideas on possible solutions to the problems facing the country. This is why we present our new programme to the public while it is still in its draft form and would like to discuss it with everyone. When we come to power, it will always be our principle to discuss beforehand our policies to be implemented with the people and the forces we will be co-operating with.

The United Communist Party of Turkey will take its place in the political struggle with a contemporary identity characterized by being constructive, realistic, critical and unifying as well as several other features of being democratic within the basic principles of communism. It will also own up the revolutionary heritage of the communist and the labour movement of our country since 1920. The ban on the communist party, the articles 141 and 142 of the Turkish penal code and the wave of arrests directed to our parties are a disgrace for Turkey.

Evren-Özal regime has recently unleashed yet another attack towards our two parties with the aim to prevent the merger between the Workers' Party of Turkey and the Communist Party of Turkey which will strengthen the role of the communist movement. We call on all the forces of democracy and the press to take up a firm position against these attacks.

From today on, the UCPT is prepared to work legally in order to implement our new programme in the most effective way possible.

Brussels
7.10.1987

Behice Boran
President
Workers Party of
Turkey

Haydar Kutlu
General Secretary
Communist Party of
Turkey

Türkiye İşçi Partisi - Türkiye Komünist Partisi Uluslararası Basın Toplantısı

Labour Party of Turkey - Communist Party of Turkey International Press Conference

Le Parti Ouvrier de Turquie - Le Parti Communiste de Turquie Conference de Presse Internationale

7/10/1987 Bruxelles

Information Centre: Moltkestr. 45 • 4100 Duisburg, W.Germany • Telex: 855367 inmed d • Tel: 0203/340395 + 338948

The question of democracy in Turkey is being intensively discussed on national and international platforms. General elections in Turkey are going to be held on November 1, 1987 under these conditions. The Labour Party of Turkey and the Communist Party of Turkey, both prohibited by law and hence excluded from these elections, have been negotiating about a fusion and have come to the concluding stage of these negotiations. Both parties have arranged an international press conference to announce their fusion and to disclose their common program. On this press conference they will also express their views on the national and international politics of Turkey and on other international issues. We would like to invite you cordially to this press conference.

With best regards

Behice Boran
Chairwoman of the
Labour Party of Turkey

Haydar Kutlu
Secretary-General
of the Communist Party of Turkey

La question de la democratie en Turquie est, intensivement, debattue aussi bien au plan national qu international. Dans ces conditions des election generales anticipees, qui auront lieu le 1er nov. 1987 sont al ordre du jour en Turquie. Les deux formation politiques interdites, le Parti Ouvrier de Turquie et le Parti Communiste de Turquie sont exclus de ces elections. Les discussions entamees, depuis longtemps, par les deux partis, en vue de fusionner, touchent a leur fin. Les deux partis tiennent donc une conference de presse internationale afin de rendre public, leur programme commun. ils y exposeront egalement leurs positions au sujet de la politique interieure et exterieure de la Turquie, ainsi que leur position au niveau des questions internationales. Le Parti Ouvrier de Turquie et le Parti Communiste de Turquie vous y invitent cordialement et souhaitent votre presence.

**Le Parti Ouvrier
de Turquie**
Behice Boran
Presidente generale

**Le Parti Communiste
de Turquie**
Haydar Kutlu
Secetaire General

Türkiye'de demokrasi sorunu, ulusal ve uluslararası planda yoğun olarak tartışılıyor. Bu koşullarda Türkiye'nin gündeminde 1 Kasım 1987'de erken genel seçimler var. Yapılacak erken genel seçimlere yasaklı oldukları için katılamayan, uzunca bir süredir aralarında birleşmek için görüşmeler sürdüren ve sonuçlandırma aşamasına gelmiş bulunan Türkiye İşçi Partisi ile Türkiye Komünist Partisi bu birleşme kararlarının yaşama geçmesi ve yayınlanan ortak programlarını açıklamak üzere uluslararası basın toplantısı düzenlemiştir. Her iki parti, Türkiye'nin iç ve dış politikasına ve uluslararası konulara ilişkin görüşlerini de basın temsilcilerine açıklamak amacıyla düzenlenen basın toplantısına sizi içtenlikle davet ederler.

Dostça selamlarımızla

Behice Boran
Türkiye İşçi Partisi
Genel Başkan

Haydar Kutlu
Türkiye Komünist Partisi
Genel Sekreter

Tarih/Date : 7.10.1987, 11.00 am.
Adres/Adress: I.P.C. International Press Club
Salon/Hall: Auditorium
1, Bld. Charlemagne
1041 Brüssel

Türkiye İşçi Partisi - Türkiye Komünist Partisi

Basın Toplantısı

Workers' Party of Turkey - Communist Party of Turkey

Press Conference

Arbeiterpartei der Türkei - Kommunistische Partei der Türkei

Pressekonferenz

11/11/1987 Berlin (West)

Birlik Enformasyon Merkezi BEM: Moltkestr. 45 • 4100 Duisburg, W.Germany • Telex: 855367 inmed d • Tel: 0203/340395

BASIN BİLDİRİSİ

Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin çalışmalarına legal olarak başlamasını sağlamak için 16 Kasım Pazartesi günü uçakla Türkiye'ye döneceğiz. Gidişimizin açıklanmasının kamuoyunda geniş ilgi görmesini demokratikleşme davamız açısından önemli bir gelişme olarak değerlendiriyoruz.

Bu girişimimizle kimseyi zor durumda bırakmak istemiyoruz. Biz Türkiye'de demokratikleşme sürecine azami katkıda bulunmak istiyoruz. Genel seçimler öncesinde seçimlere katılacak bütün partilerin, Komünist Partisi'nin serbest çalışması konusunda kendi görüşünü belirlemesini ve bu konuyu halkla tartışmasını istiyoruz. Bu adımımızla, hangi parti olursa olsun, seçimleri kazanacak olan partinin seçimlerden sonra bu sorunu hemen yeni hükümetin gündemine almasına yardımcı olmak, bu amaçla da söz konusu partinin seçimlerde bu konudaki politikasını halkla danışabilmesine olanak sağlamak gerekiyor. Böylece parlamenter demokrasinin sağlıklı işlemesine katkıda bulunabileceğimizi düşünüyoruz.

Kimi çevreler ülkeye dönüşümüzü ve TBKP'yi legal olarak kurma çabamızı, yeni gerginlikler yaratmak ve istikrarsızlık kışkırtmak için kullanmak istemektedir. Bu çevrelerin ülke sorunlarının parlamenter çerçevede çözülmesini, parlamentonun en üst organ olarak politik sistemde yer almasını ve demokrasinin bütün kurum ve kurallarıyla egemen olmasını hiçbir zaman içlerine sindiremedikleri bilinmektedir. Biz herşeye rağmen bu çevreleri çağın gerçeklerine ayak uydurmaya, politik atmosferi kışkırtmalarıyla zehirlemekten vazgeçmeye davet ediyoruz.

Hükümet, "TBKP'nin legal olarak kurulması için zaman ve ortam henüz elverişli değildir" görüşünü savunmaktadır. Ama şimdi elverişli bir ortamın oluşmasına katkıda bulunmak bizce her politik gücün, öncelikle de hükümetin sorumluluğu olmalıdır. Çünkü sözkonusu olan, politik rejimin geleceği sorundur, ülkemizde yeni ve demokratik bir politik kültürün oluşması, çağdaş, çoğulcu bir rejimin yerleşmesi sorunudur.

Biz demokrasiye gerçekten geçilmesi için ulusal çapta bir mutabakatı zorunlu görüyoruz. Şimdi eğer TBKP'nin legal kurulması konusunda böylesi uygar bir uzlaşma olursa bu ilerde ülkenin önemli sorunlarının çözümü için de iyi bir temel hazırlayacak, yeni bir politik düşünce tarzının yerleşmesinin yolunu açacaktır.

TBKP, yakın ve uzak bütün politik amaçlarına demokratik yoldan ulaşmayı ilke edinmiş bir parti olmaktadır. Toplumsal gelişmenin çıkarı gereği her zaman çoğulcu bir rejimden yanayız. Çoğunluğun demokratik iradesinin geçerli olacağı bir rejimin savunucusuyuz. İktidara gelmede de, iktidarda kalmada da, demokrasi dışı yollara her zaman karşı çıkıyoruz.

Bizim sınıf tahakkümünü amaçladığımızı öne sürenler, bugün küçük bir zümrenin geniş çoğunluk üzerindeki tahakkümünün devamından yana olanlardır. Biz ise, işçi sınıfımızın, ulusun ve bütün insanların çıkarlarını uyum içinde birlikte savunmaktayız. Temel amacımız olan sosyalizm, sosyal adaletin ve sosyal barışın tam olarak gerçekleşmesi olacaktır.

TBKP'nin çalışmasını legal olarak başlatma girişimimiz engellendiği sürece, ülkemizde insan haklarının tam olarak varlığından, ülkenin gerçekten bir Avrupa ülkesi olduğundan hiç bir zaman söz edilemeyecektir. Komünist Partisi'nin legal çalışma hakkının tanınmaması, altında Türkiye'nin de imzası bulunan, İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'nin 19. ve 20. maddeleri; 1950 tarihli Avrupa İnsan Haklarını ve Ana Özgürlüklerini Koruma Sözleşmesi'nin 9., 10. ve 11. maddeleri ve 1975 tarihli Helsinki Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı Sonuç Belgesi'nin 1. Bölümünün 7. maddesi ile tümünden çelişmektedir. Bu çelişkiler giderilmeden ülkemizde gerçek anlamda bir demokrasi olabilir mi?

TBKP, işçi sınıfının, bütün kafa ve kol emekçilerinin haklarını her zaman kararlılıkla savunacak, onların örgütlerini destekleyecektir. Barış ve Demokratik Yenilenme için bu amaçları paylaşan bütün güçlerle diyalog ve işbirliği içinde olacağız. Bu doğrultuda ulusal çapta bir mutabakatın oluşması ve demokratik bir istikrar için çalışacağız. TBKP, Türkiye'nin fikir ve kültür yaşamının gelişmesine her türlü katkıyı yapacaktır. TBKP'nin çeşitli ülkelerde iktidarda ya da muhalefette bulunan dostlarıyla ilişkileri, Türkiye'nin uluslararası diyalogunu güçlendirecektir. TBKP'nin legalleşmesi için mücadelemiz yalnız bizim özgürlüğümüz için değil, bütün devrimci sol güçlerin, Türk ve Kürt halkının, bütün demokrasi güçlerinin özgürlükleri içindir. Bu özgürlük aynı zamanda devrimci sol güçlerin çeşitli düzeylerde daha ileri birlikteliklerinin gerçekleşmesi için elverişli koşulları yaratacaktır.

Dönüşümümüzün ülkemizde temiz bir demokrasi rüzgarı esmesine şimdiden katkıda bulunduğu görülüyor. Bu rüzgarın önünde duramayacak olan, demokrasinin aydınlığından korkan çevrelerin, yenisinden politik ortamı bulandıracak, istikrarsızlık yaratacak girişimlerde bulunması şaşırtıcı olmayacaktır. ANAP'ın çeşitli binalarının bombalanması bunun bir göstergesidir. Fakat bu tür olaylarla ve bunlar çevresinde koparılan gürültülerle, demokrasi güçlerini kararlı tutumlarından vazgeçirebileceklerini umanlar yanılmaktadır.

Ülkemizin çağdaş bir demokrasiye kavuşmasını arzu eden bütün güç ve kişileri, girişimimizle dayanışma içinde olmaya çağırmayı bir insanlık ve yurttaşlık görevi kabul ediyoruz.

Batı Berlin, 11 Kasım 1987

Haydar Kutlu
TKP MK Genel Sekreteri

Nihat Sargın
TİP Genel Sekreteri

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI

Türkiye İşçi Partisi - Türkiye Komünist Partisi **Basın Toplantısı**

Workers' Party of Turkey - Communist Party of Turkey **Press Conference**

Arbeiterpartei der Türkei - Kommunistische Partei der Türkei **Pressekonferenz**

11/11/1987 Berlin (West)

Birlik Enformasyon Merkezi BEM: Moltkestr. 45 • 4100 Duisburg, W.Germany • Telex: 855367 inmed d • Tel: 0203/340395

PRESSEERKLÄRUNG

Zur Gewährleistung des Beginns der legalen Arbeit der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei (VKPdT) werden wir am Montag, den 16. November 1987, mit einem Flugzeug in die Türkei zurückreisen. Das große Interesse, daß die Bekanntgabe unserer Fahrt in der Öffentlichkeit erweckt hat, bewerten wir als eine wichtige Entwicklung bezüglich unseres Eintretens für die Demokratisierung.

Mit diesem Unterfangen beabsichtigen wir nicht, irgendjemanden in Schwierigkeiten zu bringen. Wir wollen einen maximalen Beitrag zu dem Prozeß der Demokratisierung in der Türkei leisten. Wir wollen, daß im Vorfeld der allgemeinen Wahlen alle an den Wahlen beteiligten Parteien ihre Meinung zur ungehinderten Arbeit der Kommunistischen Partei bilden und diese mit dem Volk diskutieren. Mit diesem Schritt wird beabsichtigt, daß diejenige Partei, die aus den Wahlen als Sieger hervorgehen wird, diese Frage nach den Wahlen umgehend auf die Tagesordnung der neuen Regierung setzt und zu diesem Zweck diese Partei die Möglichkeit erhält, ihre diesbezügliche Politik bei den Wahlen dem Urteil des Volkes zu stellen. Wir denken, daß wir hiermit einen Beitrag zum gesunden Funktionieren der parlamentarischen Demokratie leisten werden.

Manche Kreise möchten unsere Rückkehr ins Land und unser Bemühen, die VKPdT legal zu gründen, dazu benutzen, neue Spannungen zu erzeugen und Destabilität zu schüren. Es ist bekannt, daß diese Kreise es niemals haben verinnerlichen können, daß die Fragen des Landes im Parlament gelöst werden, das Parlament als oberstes Organ im politischen System seinen Platz einnimmt und die Demokratie mit all ihren Institutionen und Regeln herrscht. Trotzdem rufen wir diese Kreise auf, sich den Realitäten der Zeit anzupassen und es aufzugeben, die politische Atmosphäre durch ihre Hetze zu vergiften.

Die Regierung vertritt die Ansicht, daß „für die legale Gründung der VKPdT die Zeit und Situation noch nicht günstig“ sei. Aber, jetzt für die Entstehung einer günstigen Situation beizutragen, müßte unserer Ansicht nach in der Verantwortung jeder politischen Kraft, vor allem aber der Regierung liegen. Denn, es geht um die Zukunft des politischen Regimes, es geht darum, daß in unserem Land sich eine neue und demokratische politische Kultur bildet, sich ein zeitgemäßes, pluralistisches Regime etabliert.

Für den wahren Übergang zur Demokratie erachten wir einen auf nationaler Ebene herzustellenden Konsens als notwendig. Wenn jetzt zur legalen Gründung der VKPdT ein solcher zivilisierter Konsens erreicht werden könnte, würde dies zur zukünftigen Lösung wichtiger Fragen des Landes ein gutes Fundament bereiten, den Weg zur Durchsetzung eines neuen politischen Denkens ebnen.

Die VKPdT wird eine Partei sein, die es zum Prinzip erhoben hat, alle ihre kurz und langfristigen politischen Ziele auf demokratischem Wege zu erreichen. Im Interesse der gesellschaftlichen Entwicklung sind wir immer für ein pluralistisches Regime. Wir sind Verteidiger eines Regimes, wo der demokratische Wille der Mehrheit gilt. Wir wenden uns bei der Erlangung der Macht, sowie bei der Erhaltung der Macht stets gegen außerdemokratische Wege.

Diejenigen, die behaupten, wir würden die Klassenherrschaft zum Ziel haben, sind diejenigen, die heute die Weiterführung der Herrschaft einer kleinen Gruppe über der großen Mehrheit befürworten. Wir hingegen verteidigen die Interessen unserer Arbeiterklasse, der Nation und aller Menschen gemeinsam im Einklang. Unser Grundziel, der Sozialismus, wird die vollkommene Realisierung der sozialen Gerechtigkeit und des sozialen Friedens sein.

Solange unser Unternehmen, die Arbeit der VKPdT legal zu beginnen, behindert wird, kann niemals von der vollen Existenz der Menschenrechte in unserem Land, von unserem Land als ein wirkliches europäisches Land die Rede sein. Die Nicht-Anerkennung des Rechts auf legale Arbeit der Kommunistischen Partei widerspricht komplett den Paragraphen 19 und 20 der Allgemeinen Erklärung der Menschenrechte, den Artikeln 9, 10 und 11 der Europäischen Konvention zum Schutze der Menschenrechte und Grundfreiheiten von 1950 und dem Abschnitt 1, Artikel 7 der Schlußakte der Konferenz zur Sicherheit und Zusammenarbeit in Europa von Helsinki aus dem Jahre 1975. Wie kann ohne Beseitigung dieser Widersprüche in unserem Land eine Demokratie im wahren Sinne des Wortes entstehen?

Die VKPdT wird die Rechte der Arbeiterklasse, aller Hand- und Kopfarbeiter jederzeit entschlossen verteidigen, ihre Organisationen unterstützen. Wir werden mit allen Kräften, die für Frieden und demokratische Erneuerung diese Ziele teilen, in Dialog und Zusammenarbeit treten. Wir werden daraufhin arbeiten, daß ein Konsens auf nationaler Ebene und eine demokratische Stabilität für diese Zielsetzung entsteht. Die VKPdT wird jeglichen Beitrag zur Entwicklung des Meinungs- und Kulturlebens in der Türkei leisten. Die VKPdT wird ihre Beziehungen zu allen Freunden, die sich in verschiedenen Ländern an der Regierung oder in der Opposition befinden, den internationalen Dialog der Türkei stärken.

Unser Kampf zur Legalisierung der VKPdT wird nicht nur für unsere Freiheit geführt, sondern für die Freiheit aller linken, revolutionären Kräfte, für die Freiheit aller demokratischen Kräfte. Diese Freiheit wird zugleich günstige Bedingungen zum zukünftigen Zusammenrücken der revolutionären linken Kräfte schaffen.

Es ist feststellbar, daß unsere Rückkehr schon jetzt in der Türkei dazu beiträgt, daß ein sauberer demokratischer Wind weht. Es wird nicht überraschend sein, daß diejenigen Kreise, die vor diesem Wind nicht standhalten können, die sich vor der Helligkeit der Demokratie fürchten, Aktivitäten entfalten werden, die die politische Situation trüben, Destabilität erzeugen sollen. Die Bombenexplosionen in verschiedenen Gebäuden der Regierungspartei ANAP sind ein Zeichen dafür. Aber diejenigen, die hoffen, durch solche Ereignisse und dem öffentlichen Krach hierüber die demokratischen Kräfte von ihrer entschlossenen Haltung abbringen zu können, irren sich.

Wir erachten es als eine Menschheits- und Bürgeraufgabe, alle Kräfte und Personen, die den Wunsch hegen, daß unser Land eine zeitgemäße Demokratie erhält, dazu aufzurufen, mit unserem Unterfangen solidarisch zu sein.

Berlin (West), den 11. November 1987

Haydar Kutlu
Generalsekretär des ZK der KPdT

Nihat Sargin
Generalsekretär der APdT

Türkiye İşçi Partisi - Türkiye Komünist Partisi **Basın Toplantısı**

Workers' Party of Turkey - Communist Party of Turkey **Press Conference**

Arbeiterpartei der Türkei - Kommunistische Partei der Türkei **Pressekonferenz**

11/11/1987 Berlin (West)

Birlik Enformasyon Merkezi BEM: Moltkestr. 45 • 4100 Duisburg, W.Germany • Telex: 855367 inmed d • Tel: 0203/340395

**Bitte finden Sie unten kurze Information über die Geschichten
der beiden Parteien und kurze Biographien der beiden
Generalsekretäre:**

Arbeiter Partei der Türkei (APdT)

12 Gewerkschafter haben am 10. Februar 1961 die Arbeiterpartei der Türkei gegründet. Der Aufruf vom 1. Februar 1962 hat den patriotischen Intellektuellen die Türen der Partei geöffnet. Mehmet Ali Aybar wurde zum Vorsitzenden der Partei gewählt. 1964 fand der I. Kongress der APdT statt. Bei den Allgemeinen Wahlen im Jahre 1965 wurde die Partei mit 15 Abgeordneten ins Parlament gewählt. Trotz der Angriffe der rechten Abgeordneten leistete die APdT eine Opposition, die die Interessen der Werktätigen, die Demokratie und die Unabhängigkeit des Landes verteidigte.

Mit dem 4. Kongreß der Arbeiterpartei der Türkei wurde Behice Boran in ihrem Amt als Vorsitzende der Partei bestätigt. Dieser Kongreß nahm einen Beschluß bezüglich der kurdischen Nationalfrage und führte den Begriff vom "proletarischen Internationalismus" in die Parteidokumente. Nach dem 12. März 1971 wurde die APdT verboten, die Funktionäre mit schweren Haftstrafen belegt. Als Begründung des Verbotes wurde der Beschluß bezüglich der kurdischen Nationalfrage geführt.

Am 1. Mai 1975 wurde die APdT wieder neu gegründet. Behice Boran wurde zum Vorsitzenden der Partei gewählt. Bis zum 12. September 1980 arbeitete die APdT legal. Nach dem 12. September 1980 mußte die APdT seine Aktivitäten illegal fortsetzen.

Kommunistische Partei der Türkei (KPdT)

Die KPdT wurde unter Führung von Mustafa Suphi in Baku (mit dem 1. Kongreß) gegründet.

Mustafa Suphi und seine 14 Genossen wurden in der Nacht vom 28-29 Januar 1921 im Schwarzen Meer ermordet. Sie waren nach Anatolien unterwegs, um dort an dem nationalen Befreiungskampf teilzunehmen. Der 2. Kongreß der KPdT wurde 1922 in Ankara durchgeführt. Die KPdT wurde schweren Angriffen ausgesetzt und im gleichen Jahr verboten. Seitdem arbeitet sie illegal.

1925 fand der 3. Kongreß der KPdT statt. 1927 wurde eine Massenverhaftung der Kommunisten durchgeführt. Der 4. Kongreß versammelte sich in Istanbul. Şefik Hüsnü, Reşat Fuat, Yakup Demir und İ. Bilen waren die nächsten Generalsekretäre der Partei. 1951 gab es eine erneute Massenverhaftung. Mit der Offensive der KPdT ab dem Jahre 1973 wurde die Partei zu einer bedeutenden Kraft in der Arbeiterbewegung der Türkei. Nach dem 12. September 1980 wurden viele Prozesse gegen die KPdT eingeführt. Zahlreiche Personen wurden verhaftet und mehrere Funktionäre und Mitglieder der Partei wurden durch Folterungen ermordet.

Bei dem 5. Kongreß der KPdT wurde Haydar Kutlu, der schon in einer Plenumsitzung des ZK der KPdT zum Generalsekretär gewählt wurde, in dieser Funktion bestätigt.

**Kurze Biographie
des Generalsekretärs
der Arbeiterpartei der Türkei,
NIHAT SARGIN**

Nihat SARGIN kam im Jahre 1926 als drittes und letztes Kind einer einfachen Beamtenfamilie in Istanbul zur Welt. Seine Schulbildung schloß er in Istanbul ab. Im Sommer 1946 -er war zu dieser Zeit Student der Medizinischen Fakultät in Istanbul- zählte er zu den Mitbegründern des "Jugendverbandes der Studenten in Istanbul", in der damals die fortschrittlichen Studenten zusammengeschlossen waren. Auf der ersten Vollversammlung des Jugendverbandes im Jahre 1947 wurde er zum Generalsekretär des Verbandes gewählt. Sargin, der sich im gleichen Jahr auch politisch organisierte, übernahm im Jahre 1949 die Aufgabe des Chefredakteurs der unter dem Namen "Zeitschrift der Freien Jugend" erscheinenden Zeitschrift des besagten Jugendverbandes. Im Juni des Jahres 1950 wurde er verhaftet und vor das Militärgericht gestellt, weil er Artikel verfaßte, die den Beschluß der damaligen Regierung, am Koreakrieg an der Seite der USA teilzunehmen und dorthin Soldaten zu entsenden, protestierten und die Jugend zum Kampf für Frieden aufriefen. Wegen "Zuwiderhandeln gegen die nationalen Interessen" angeklagt, wurde er zu 3 Jahren und 9 Monaten Gefängnis und zu 15 Monaten Verbannung verurteilt.

Im März wurde Sargin infolge der Änderung des Gesetzesparagraphen, der zu seiner Verurteilung führte, freigelassen. Auch das Verfahren gegen ihn, das, in Zusammenhang mit den unter dem Namen "51er Verhaftungen" bekannten Verhaftungen, eröffnet worden war, wurde fallengelassen. Sargin beendete sein Studium und danach den Militärdienst. Sargin, der inzwischen geheiratet hatte, wurde im Mai 1955 zusammen mit 44 anderen Kommunisten verhaftet und blieb bis zum Jahresende in Haft.

Im Jahre 1964 wurde Sargin Facharzt für innere Krankheiten. Zuvor hatte er im Jahre 1962 an der Gründung des Vereins zur Verteidigung der Grundrechte als Gründungsmitglied teilgenommen und war im gleichen Jahr der Arbeiterpartei der Türkei beigetreten. Sargin, der zuerst Verantwortlicher der zentralen Büros war, wurde im 1. Parteitag 1964 zum stellvertretenden Generalsekretär und im nächsten Parteitag 1966 zum Generalsekretär gewählt. Während der Innerparteiliche Diskussion im Jahre 1968 trat er gemeinsam mit Behice Boran auf und hatte eine Zeit lang nur die Funktion eines Vorstandsmitglieds inne. Als ihre Positionen sich innerhalb der Partei durchsetzten, wurde er erneut Mitglied des geschäftsführenden Vorstands und Stellvertreter der Generalsekretärin Behice Boran. Sargin, der sich danach nach Istanbul begab, wurde nach dem Putsch am 12. März 1971 wegen "Mitgliedschaft in einer kommunistischen Vereinigung" verhaftet und nach 6 Monaten Haft freigesprochen.

Nach der Freilassung der Parteivorsitzenden Behice Boran und der anderen Vorstandsmitglieder aufgrund der Amnestie von 1974, nahm Sargin am Komitee zur Wiederaufbau der Arbeiterpartei der Türkei teil und wurde am 1. Mai 1975 vom Gründungsausschuß zum Generalsekretär gewählt. Sargin, der in den folgenden zwei Parteitagen als Generalsekretär bestätigt wurde, verließ nach dem Militärputsch vom 12. September 1980 auf Beschluß der Partei hin die Türkei und übt seitdem seine Funktion als Generalsekretär im Ausland aus.

**Kurze Biographie des
Generalsekretärs des
Zentralkomitees der
Kommunistischen Partei der
Türkei, HAYDAR KUTLU**

Haydar Kutlu, geboren im Jahre 1944 in Tokat, studierte in der Universität Istanbul Jura. Schon als Student, nahm er aktiv an allen anti-imperialistischen Studentenbewegungen und Organisationen der sechziger Jahre teil.

Zum ersten Mal wurde er während einer Flugblattverteilung in der Tabakfabrik in Cibali (Istanbul) in Untersuchungshaft genommen. Ungefähr zur gleichen Zeit tritt er auch in die Arbeiterpartei der Türkei ein, wo er als Bezirksvorstandsmitglied arbeitete und auch als Delegierte zu Kongressen teilnahm.

Bis zum 12. März 1971 arbeitete Haydar Kutlu in verschiedenen Gewerkschaften, ab diesem Datum jedoch wurde er von dem Kriegsverbrecherkommando in die Illegalität gezwungen.

Ab 1974 nahm Haydar Kutlu aktiv an der Organisationsarbeit der KPdT teil und wurde zum Sekretär des Istanbul Kreisorganisation ernannt. Später wurde er zum Zentralkomitee der Partei gewählt. 1978 wurde er Politbüromitglied, später wurde er Sekretär des Zentralkomitee und ab 1980 wurde er Sekretär des Organisationsbüro des Zentralkomitee der KPdT.

Nach dem 12. September 1980 wurde Kutlu wieder in die Illegalität gezwungen; ab Mai 1981 wurde er im Rahmen der KPdT Operation von der Polizei verfolgt.

Im Plenum der ZK 1981 wurde Haydar Kutlu als stellvertretender Generalsekretär und im Plenum 1983 als Generalsekretär des ZK der KPdT gewählt. Im 5. Kongreß der KPdT, der im gleichem Jahr stattfand, wurde Haydar Kutlu zum Generalsekretär gewählt. Diese Funktion führt er heute noch durch.

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ

Türkiye İşçi Partisi - Türkiye Komünist Partisi

Basın Toplantısı

Workers' Party of Turkey - Communist Party of Turkey

Press Conference

Arbeiterpartei der Türkei - Kommunistische Partei der Türkei

Pressekonferenz

11/11/1987 Berlin (West)

Birlik Enformasyon Merkezi BEM: Moltkestr. 45 • 4100 Duisburg, W.Germany • Telex: 855367 inmed d • Tel: 0203/340395

TİP ve TKP'nin tarihi ile Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun Yaşamına ilişkin kısa bilgiler aşağıdadır:

Türkiye İşçi Partisi (TİP)

TİP 10 Şubat 1961 tarihinde 12 sendikacı tarafından kuruldu. 1 Şubat 1962 tarihli çağrıyla TİP'in kapıları yurtsever aydınlara açıldı. Genel Başkanlığına Mehmet Ali Aybar seçildi.

1. Büyük Kongresi 1964'de İzmir'de toplanan TİP 1965 seçimlerinde 15 milletvekili ile parlamentoya girdi. Parlamentoda sağcı milletvekillerinin saldırılarına karşı emekçilerin çıkarlarını, demokrasi ve ülke bağımsızlığını savunan etkin bir muhalefet yürüttü.

1970 yılında Ankara'da toplanan 4. Büyük Kongresinde daha önce genel başkanlığa getirilmiş olan Behice Boran yeniden bu göreve seçildi. Bu kongrede ilk kez böyle bir platformda Kürt Ulusal Sorununa ilişkin karar alındı, proletarya enternasyonalizmi parti belgelerine girdi.

12 Mart 1971'den sonra yöneticileri tutuklanıp ağır cezalara çarptırılırken, TİP de kapatıldı. Kapatma gerekçesi olarak 4. Büyük Kongrede alınan Kürt Ulusal Sorununa ilişkin karar gösterildi.

TİP 1 Mayıs 1975'de yeniden kuruldu. Genel Başkanlığına Behice Boran getirildi. 12 Eylül 1980'e kadar Behice Boran'ın Genel Başkanlığı altında çalışmalarını legal olarak sürdüren TİP, o tarihten bugüne kadar faaliyetine illegal olarak devam etmektedir.

Türkiye Komünist Partisi (TKP)

TKP Bakü'de toplanan 1. Kongrede Mustafa Suphi'nin önderliğinde kuruldu. Mustafa Suphi ve 14 arkadaşı Ulusal Kurtuluş Savaşına katılmak için Anadolu'ya geldiklerinde 28-29 Ocak 1921'de Karadeniz'de öldürüldüler.

2. Kongresi 1922'de Ankara'da toplanan TKP saldırıya uğradı ve aynı yıl yasaklandı. O günden bugüne illegal olarak çalışmalarını sürdürüyor.

1925'de 3. Kongresi toplanan TKP ile ilgili olarak 1927'de yaygın tutuklamalar oldu.

4. Kongresi İstanbul'da toplanan TKP'de bu tarihten sonra Şefik Hüsnü, Reşat Fuat, Yakup Demir ve İ.Bilen Genel Sekreterlik yaptılar.

1951'de geniş çaplı bir tutuklama ile karşılaşan TKP 1973 atılımı ile Türkiye'de etkin bir güç haline geldi.

12 Eylül 1980'den sonra Sıkıyönetim Mahkemelerinde birçok TKP davası açıldı, çok sayıda tutuklamalar oldu. TKP'nin kimi yönetici ve üyeleri işkencede öldü.

1983 yılında toplanan TKP 5. Kongresinden, daha önce 1983 Merkez Komitesi Plenumunda Genel Sekreterliğe getirilmiş bulunan Haydar Kutlu yeniden bu göreve seçildi.

**Türkiye İşçi Partisi
Genel Sekreteri
Nihat Sargın'ın
kısa özgeçmişi:**

Nihat Sargın, orta halli bir memur ailesinin üçüncü ve son çocuğu olarak 1926 yılında İstanbul'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini İstanbul'da tamamladı. 1946 yazında, İstanbul Tıp Fakültesi ikinci sınıf öğrencisiyken, zamanın ilerici öğrencilerini birleştiren İstanbul Yüksek Tahsil Gençlik Derneği kurucu yöneticileri arasına aktıldı. Derneğin 1947 yılında yapılan ilk kongresinde genel sekreter seçildi. Aynı yıl, örgütlü politik mücadele çalışmalarına da başlayan Sargın, 1949'da, adı geçen derneğin yayın organı Hür Gençlik dergisinin sorumlusu olarak görev aldı. 1950 haziranında yeni seçilen DP iktidarının Kore savaşına Amerika yanında katılma ve Kore'ye asker gönderme kararını protesto eden ve "gençliği barış mücadelesine"çağırın yazılarından dolayı tutuklanarak Askeri Mahkemeye sevk edildi; "milli menfaatlere zarar verecek faaliyette bulunmak" iddiasıyla üç yıl dokuz ay hapse ve onbeş ay sürgüne mahkum edildi.

1954 martında, mahkum olduğu yasa maddesinin değişmesiyle serbest kalan ve "51 tutuklamaları" adıyla bilinen davada da "muhakemenin men'i" kararını almış bulunan Nihat Sargın, yeniden öğrenimine dönerek önce fakülteyi, arkasından mecburi askerlik hizmetini tamamladı. Bu arada evlenmiş bulunan Sargın, 6/7 Eylül 1955 gecesi olaylarını güya "tahrik ve teşvik etmiş" oldukları iddiasıyla, önceki muhtelif TKP tutuklamalarında hüküm giymiş veya tutuklu kalmış 44 komünistle birlikte yeniden tutuklandı ve yılbaşına kadar tutuklu kaldı.

1959'da ihtisas çalışmalarına başlayan ve 1964'de göğüs hastalıkları uzmanı olan Sargın, 1962'de Aybar ve arkadaşlarının kuruluş çalışmalarını yürüttüğü Temel Hakları Yaşatma Derneği'nin kurucu yönetim kurulu üyesi oldu ve aynı yıl Türkiye İşçi Partisi'ne girdi. Parti'de önce merkez büroları görevlisi olarak çalışan Sargın, 64'de yapılan ilk kongrede genel sekreter yardımcısı, 66 kongresinde de genel sekreter seçildi. 68 yazında, ortaya çıkan parti içi tartışmalarında Boran'la birlikte tavır alan ve bir süre yalnızca Genel Yönetim Kurulu üyesi olarak kalan Sargın, görüşlerinin parti içinde başarıya ulaşmasıyla yeniden Merkez Yürütme Kurulu üyesi oldu ve genel sekreter olan Boran'ın yardımcısı olarak görev aldı. Daha sonra İstanbul'a dönen Sargın, 1971 12 Mart darbesinden hemen sonra "komünist bir cemiyete üye olma" iddiasıyla sıkıyönetim mahkemesince tutuklanıp altı ay tutuklu kaldıktan sonra beraat etti.

74 affı ile birlikte, Genel Başkan Boran ve son dönem diğer TİP yöneticilerinin serbest kalmasından sonra, TİP'in yeniden örgütlenmesi Hazırlık Komitesi'nde görev alan Sargın, 1975 1 Mayıs'ındaki Kurucular Kurulu toplantısında genel sekreterliğe seçildi. Daha sonraki iki kongrede de aynı göreve getirilen Sargın, 1980 12 Eylül darbesinden sonra bu görevini parti kararıyla yurt dışına çıkmış olarak sürdürmektedir.

**Türkiye Komünist Partisi
MK Genel Sekreteri
Haydar Kutlu'nun
kısa özgeçmişi:**

1944 yılında dünyaya gelen Haydar Kutlu, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrenciliği sırasında 1960'lı yılların anti-emperyalist öğrenci hareketlerine ve örgütlenmelerine aktif olarak katıldı.

İlk kez Cibali Tütün Fabrikası işçilerine bildiri dağıtırken polis tarafından gözaltına alınan Kutlu, bu arada Türkiye İşçi Partisi üyesi oldu. Haydar Kutlu TİP ilçe yönetim kurulu üyeliği ve genel kurul delegeliği de yaptı.

12 Mart 1971'e kadar çeşitli sendikalarda çalışan Haydar Kutlu, sıkıyönetim ilanı ile illegaliteye geçmek zorunda kaldı.

1974'de TKP'nin örgütlenme çalışmalarına etkin olarak katılan Haydar Kutlu TKP İstanbul İl Komitesi Sekreterliğine getirildi. Daha sonra TKP Merkez Komitesi üyeliğine seçilen Kutlu 1978'de TKP Politik Büro üyeliğine ve daha sonra da TKP Merkez Komitesi Sekreterliğine, 1980'de de TKP Merkez Komitesi Örgüt Bürosu Sekreterliğine getirildi.

12 Eylül 1980'den sonra çalışmalarını illegal olarak sürdürmek zorunda kalan Kutlu, Mayıs 1981 TKP operasyonu nedeniyle aranmaya başlandı.

Kutlu, 1981 TKP Merkez Komitesi Plenumunda Yardımcı Genel Sekreterliğe, 1983 Plenum toplantısında ise TKP Merkez Komitesi Genel Sekreterliğine seçildi. Haydar Kutlu aynı yıl toplanan TKP 5. Kongresinde de Merkez Komitesi Genel Sekreterliğine getirildi. Kutlu çalışmalarını TKP Genel Sekreteri olarak sürdürüyor.

zur gewaehrleistung des beginns der legalen arbeit der vereinigten kommunistischen partei der tuerkei (vkpdt) werden wir am montag, den 16. november 1987, mit einem flugzeug in die tuerkei zurueckreisen. das grosse interesse, dass die bekanntgabe unserer fahrt in der oeffentlichkeit erweckt hat, bewerten wir als eine wichtige entwicklung bezueglich unseres eintretens fuer die demokratisierung.

mit diesem unterfangen beabsichtigen wir nicht, irgendjemanden in schwierigkeiten zu bringen. wir wollen einen maximalen beitrag zu dem pruzess der demokratisierung in der tuerkei leisten. wir wollen, dass im vorfeld der allgemeinen wahlen alle an den wahlen beteiligten parteien ihre meinung zur ungehinderten arbeit der kommunistischen partei bilden und diese mit dem volk diskutieren. mit diesem schritt wird beabsichtigt, dass diejenige partei, die aus den wahlen als sieger hervorgehen wird, diese frage nach den wahlen umgehend auf die tagesordnung der neuen regierung setzt und zu diesem zweck diese partei die moeglichkeit erhaelt, ihre diesbezugliche politik bei den wahlen dem urteil des volkes zu stellen. wir denken, dass wir hiermit einen beitrag zum gesunden funktionieren der parlamentarischen demokratie leisten werden.

manche kreise moechten unsere rueckkehr ins land und unser bemuehen, die vkpdt legal zu gruenden, dazu benutzen, neue spannungen zu erzeugen und destabilitaet zu schoeren. es ist bekannt, dass diese kreise es niemals haben verinnerlichen koennen, dass die fragen des landes im parlament geloest werden, das parlament als oberstes organ im politischen system seinen platz einnimmt und die demokratie mit all ihren institutionen und regeln herrscht. trotzallem rufen wir diese kreise auf, sich den realitaeten der zeit anzupassen und es aufzugeben, die politische atmosphaere durch ihre hetze zu vergiften.

die regierung vertritt die ansicht, dass "fuer die legale gruendung der vkpdt die zeit und situation noch nicht guenstig" sei. aber, jetzt fuer die entstehung einer guenstigen situation beizutragen, muesste unserer ansicht nach in der verantwortung jeder politischen kraft, vor allem aber der regierung liegen. denn, es geht um die zukunft des politischen regimes, es geht darum, dass in unserem land sich eine neue und demokratische politische kultur bildet, sich ein zeitgemaesses, pluralistisches regime etabliert.

fuer den wahren uebergang zur demokratie erachten wir einen auf nationaler ebene herzustellenden konsens als notwendig. wenn jetzt zur legalen gruendung der vkpdt ein solcher zivilisierter konsens erreicht werden koennte, wuerde dies zur zukuenftigen loesung wichtiger fragen des landes ein gutes fundament bereiten, den weg zur durchsetzung eines neuen politischen denkens ebnen.

die vkpdt wird eine partei sein, die es zum prinzip erhoben hat, alle ihre kurz und langfristigen politischen ziele auf demokratischem wege zu erreichen. im interesse der gesellschaftlichen entwicklung sind wir immer fuer ein pluralistisches regime. wir sind verteidiger eines regimes, wo der demokratische wille der mehrheit gilt. wir wenden uns bei der erlangung der macht, sowie bei der erhaltung der macht stets gegen ausserdemokratische wege.

diejenigen, die behaupten, wir wuerden die klassenherrschaft zum ziel haben, sind diejenigen, die heute die weiterfuehrung der herrschaft einer kleinen gruppe ueber der grossen mehrheit befuerworten. wir hingegen verteidigen die interessen unserer arbeiterklasse, der nation und aller menschen gemeinsam im einklang. unser grundziel, der sozialismus, wird die vollkommene realisierung der sozialen gerechtigkeit und des sozialen friedens sein.

solange unser unternehmen, die arbeit der vkpdt legal zu beginnen, behindert wird, kann niemals von der vollen existenz der menschenrechte in unserem land, von unserem land als ein wirkliches europaeisches land die rede sein. die nicht-erkennung des rechts auf legale arbeit der kommunistischen partei widerspricht komplett den paragraphen 19 und 20 der allgemeinen erklaerung der menschenrechte, den artikeln 9, 10 und 11 der europaeischen konvention zum schutze der menschenrechte und grundfreiheiten von 1950 und dem abschnitt 1, artikel 7 der schlussakte der konferenz zur sicherheit und zusammenarbeit in europa von helsinki aus dem jahre 1975. wie kann ohne beseitigung dieser widersprueche in unserem land eine demokratie im wahren sinne des wortes entstehen?

die vkpdt wird die rechte der arbeiterklasse, aller hand- und kopfarbeiter jederzeit entschlossen verteidigen, ihre organisationen unterstuetzen. wir werden mit allen kraeften, die fuer frieden und demokratische erneuerung diese ziele teilen in dialog und zusammenarbeit treten. wir werden daraufhin arbeiten, dass ein konsens auf nationaler ebene und eine demokratische stabilitaet fuer diese zielsetzung entsteht. die vkpdt wird jeglichen beitrag zur entwicklung des meinungs- und kulturlebens in der tuerkei leisten. die vkpdt wird ihre beziehungen zu allen freunden, die sich in verschiedenen laendern an der regierung oder in der opposition befinden, den internationalen dialog der tuerkei staerken.

unser kampf zur legalisierung der vkpdt wird nicht nur fuer unsere freiheit gefuehrt, sondern fuer die freiheit aller linken, revolutionaeren kraefte, fuer die freiheit aller demokratischen kraefte. diese freiheit wird zugleich guenstige bedingungen zum zukuenftigen zusammenruecken der revolutionaeren linken kraefte schaffen.

es ist feststellbar, dass unsere rueckkehr schon jetzt in der tuerkei dazu beitraegt, dass ein sauberer demokratischer wind weht. es wird nicht ueberraschend sein, dass diejenigen kreise, die vor diesem win nicht standhalten koennen, die sich vor der helligkeit der demokratie fuerchten, aktivitaeten entfalten werden, die die politische situatin trueben, destabilitaet erzeugen sollen. die bombenexplosionen in verschiedenen gebaeuden der regierungspartei anap sind ein zeichen dafuer. aber diejenigen, die hoffen, durch solche ereignisse, und dem oeffentlichen krach hierueber die demokratischen kraefte von ihrer entschlossenen haltung abbringen zu koennen, irren sich.

wir erachten es als eine menschheits- und buergeraufgabe, alle kraefte und personen, die den wunsch hegen, dass unser land eine zeitgemaesse demokratie erhaelt, dazu aufzurufen, mit unserem unterfangen solidarisch zu sein.

berlin (west), den 11. november 1987

haydar kutlu
generalsekretaer des zk der kpdt

nihat sargin
generalsekretaer der apdt

legalisierung der vkpdt wird nicht nur fuer unsere freiheit

We are going to ~~XXXXXX~~ fly to Turkey on Monday, 16th November in order to start the preparations to legally launch the United Communist Party of Turkey. The great publicity the declaration of our return has received in the media is an important development in our cause for democratization.

[With this initiative we do not want to let down anybody.]
→ We wish to make the maximum contribution to the process of democratization in our country. ~~XXXXXX XXXXXXXXXX XXXXXXXXXX XXXXXXXXXX XXXXXXXXXX XXXXXXXXXX~~
On the eve of the general elections we would like to encourage all political parties contesting the elections to formulate their views concerning the legal activity of ^{the} a communist party and to discuss them publicly. With this step we ~~would like to~~ hope to be able to assist the political party which will ^{be} ~~XXXX~~ victorious in the elections to ~~XXXXXXX XXXXXXXXXX XXXXXXXXXX~~ ~~XXXXXXX XXXXXXXXXX XXXXXXXXXX~~ put this issue on the agenda of the new government, following the elections, and to this end, we should create the opportunity for all the parties ~~in~~ in question to put to the public ~~XXXXXXX XXXXXXXXXX XXXXXXXXXX~~ their view^s concerning the formation of a communist party and ^{to} discuss them publicly with the people. We firmly believe that in this way we shall be able to contribute to ^a ~~the~~ healthy ~~working of~~ democracy in our country.

There are certain circles who would like to misuse our ~~XXXXXXX~~ decision to return to Turkey and our efforts to form legally the UCPT ~~and~~ They want to ~~promote~~ use it to provoke ~~max~~ instability and to create new tensions. It is known that these circles have never ~~digested~~ felt comfortable about ~~the~~ ~~fact~~ solving the problems of the country within the parliamentary system, about the Parliament taking its place as the highest ~~organ~~ ~~xxxxxxx~~ decision organ in the political system and about democracy to prevail with all its rules and institutions. Nevertheless, we urge these circles to fall into step with the realities of the day and to stop poisoning the political atmosphere with their provocations.

is not only necessary for our own freedom, but also for the freedom of the Turkish and Kurdish people, of all revolutionary left forces and ~~for~~^{of} all forces of democracy and peace. This freedom will further create the favourable conditions for future cooperation ~~between~~ on different levels between revolutionary left forces in our country.

We can already see that our decision to return ~~to our country~~ has started fresh winds of democracy in our country. It will not be surprising ~~for~~^{that} some circles who cannot stand in these fresh wind of democracy and who are afraid of the light of democracy ~~to~~^{this will} try to poison the political atmosphere and ~~to~~^{to} attempt to create instability and confusion. The bombing of various ~~AM~~ buildings of the government party ANAP is an early indication of this. But whoever thinks and hopes to deter the forces of democracy with such acts of terror and intimidation will be proven wrong!

We see it our human and civic duty to appeal to all forces and personalities who wish to establish genuine ~~a~~ democracy in Turkey to raise their solidarity with us.

West Berlin, 11th November 1987

Haydar Kutlu
General Secretary of the
Communist Party of Turkey.

Nihat Sargin
General Secretary of the Workers'
of Turkey

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI

Telephone: 0203/34 03 95
0203/33 89 48
Telex : 855367 inmed d
Address : Moltkestr. 45
4100 DUISBURG 1

BEM

Unity Press Centre

News from our Information Centre on 4. November. 1987

2

INQUIRY STARTS ABOUT THE COMMUNIST LEADERS BEFORE THEY RETURN TO TURKEY

• Public Prosecutor of the State Security Court in Ankara has started an inquiry according to the articles of the Penal Code which demand sentences ranging from long prison terms to death penalty.

• Social Democrat Populist Party General Secretary declared his Party's support for the CPT and WPT general secretaries should they return to Turkey.

Duisburg, 04.11.1987 (BEM) - The disclosed news about the return to Turkey on 16th November 1987 of Nihat Sargin and Haydar Kutlu, the General Secretaries of the Workers' Party of Turkey and the Communist Party of Turkey, respectively, great publicity and caused different reactions from different circles.

-The Words Of The Public Prosecutor-
The Public Prosecutor of the state Security Court in Ankara, one of the many special courts which were formed following 12th September 1980 military intervention stated today that they had long ago started the inquiry about the general secretaries of WPT and CPT. He said that this inquiry was along the lines of articles 140, 141, 142 and 146 of the Turkish Penal Code, adapted from Mussolini's Code. These articles contain sentences of imprisonment from 5-24 years, 5-15 years and 1-15 years and 5 years-death penalty, respectively.

-What The Lawyers Say-
Attila Coskun, one of the most prominent defence lawyers of the post-12th September period, specializing in cases of 'illegal organisations' said that it was 'absurd' to hold an inquiry along the lines of the above articles, demanding death sentence. He added that these articles were medieval and would be absolutely unacceptable in western democracies. 'While death penalty has long been abolished in many countries of the world, it is unbelievable that the two general secretaries should be punished in this way upon their return to their country in order to legally launch the communist party.' Mr. Coskun commented.

-And The Politicians-
Adnan Kahveci, political advisor to the Prime Minister Ozal had recently stated:
'Let them come. Laws are laws. We cannot do much for them, but we'll try to help them in other matters.'

However, after details of the general secretaries return became more certain, Mr. Kahveci changed his tone, 'Hell will break loose' he said, 'If the communist party is formed.' When news reporters pointed out that the above mentioned articles widen the gap between Turkey and the west European countries, Mr. Kahveci commented: 'Much

ado about nothing.''

On the other hand, Fikri Saglar, General Secretary of the Social Democrat Populist Party (SHP) said that ''They will supportive to the initiative of the WPT and CPT general secretaries' to launch communist party.''

PRESIDENT OF THE
SOCIALIST WORKERS'
PARTY OF TURKEY (TSIP)
WELCOMES THE DECISION
OF THE CPT AND THE
WPT GENERAL SECRETARIES
TO RETURN TO
TURKEY

• President of TSIP
said: "I believe that
this initiative will
help to gain the
legal rights."

Duisburg, 04.11.1987 (BEM) - Ahmet Kacmaz, President of the Socialist Workers' Party of Turkey has declared that he welcomes the initiative of Mr. Haydar Kutlu and Mr. Nihat Sargin, general Secretaries of the Communist Party of Turkey and the Workers' Party of Turkey, respectively, to return to Turkey.

In an exclusive interview to *Türkiye Postasi*, Mr. Kacmaz stated: "I sincerely believe that this initiative will serve the gaining of legal rights." Ahmet Kacmaz issued the following statement regarding the legal communist party, return of the political refugees to Turkey, gaining of democratic rights and freedoms:

"The return of our comrades Kutlu and Sargin will contribute immensely to the ongoing struggle in our country for gaining democratic rights and freedoms."

Sympathisers of the Marxist/Leninist ideology are barred from organising politically, a fact that is unacceptable even in bourgeois democracies. However, since there is not even minimum democracy in our country the working class is devoid of its right to organise politically. The initiative by comrades Kutlu and Sargin is a tremendous step that will help to lift this ban. In this context, I consider the initiative to legally form the United Communist Party of Turkey as a tactic to gain the right to legally organise. I believe that my comrades are of a similar conviction, because to be able to make use of the legal political scene is of great interest not only to the CPT and WPT, but to all other left parties and groupings. Therefore, a way of organising must be found which is representative of the whole left or at least, a substantial part of it. It is quite clear that the initiative to form the UCPT as a legal party has its shortcomings from the point of view of achieving the unity of the left. But, as I have said, I believe that this initiative aims to secure the legal rights rather than form a legal party.

As for the return of political refugees to Turkey, this issue, of course, concerns us, too. For some time now, we have been looking into the legal

CPT GENERAL SECRETARY
KUTLU: "WE WOULDN'T
MIND TALKING TO THE
GOVERNMENT

• "The step we are taking is a political one. Therefore, it would be rather a childish attitude to refrain from talking to all parties involved."

WPT GENERAL SECRETARY
SARGIN: "EVEN OUR
ARREST WILL SERVE
A PURPOSE."

• "Our decision to return has already caused extensive

aspects of this. Needless to say, in order to start a wave of return we have to be convinced that those of us who return will be allowed to live as free citizens without fear of any type of persecution. We further believe that many political prisoners will be acquitted if their cases are brought to independent civil courts. Examples along this line will only encourage a "mass return."

Duisburg, 04.11.1987 (BEM) - In an exclusive interview to Türkiye Postasi, CPT gen. sec. Kutlu explained "why" and "how" of the historic decision to return to Turkey. He said: "Our decision is an open one. So is the step we are taking open for everyone to see and to judge, and added, "This unexpected decision will now force everyone to clearly redefine their positions."

Kutlu's reply to whether there have been any secret preliminary agreements with the government was: "These questions stem from the government's attitude at the beginning. At first, the government circles were rather promising. However, Ozal's latest comments contradict what the so-called "authoritative" circles have so far said - which indicates that there have been no such agreements with the government. However, let me also add that the step we are taking is a political one and it would be rather a childish attitude to refrain from talking to all parties involved."

Saying that, "In the light of the latest developments, arrest upon arrival is likely but this possibility will not defer us from implementing our decision," Kutlu continued, "We are aware of the risks involved. We have always said that nobody is going to hand us our freedoms on a golden plate. We are never under the illusion that our decision would be an easy one to implement."

When asked what kind of developments this decision will lead to, Kutlu said "It has already led to positive developments. On the eve of general elections, our step has put on the agenda the question of democracy and that freedom to the communist party is an inseparable aspect of the issue. Whatever the outcome, this step has been taken."

Duisburg 04.11.1987 (BEM) - WPT General Secretary Nihat Sargin, in an exclusive interview with "Türkiye Postasi" said: "Arrest upon arrival is highly probable. However, even our arrest will serve a purpose: It will help to carry the discussion around the issue to wider circles and in the final analysis, will further the cause of democracy. We know that our step is risky, but we feel it is worth taking the risk. On the

discussions. When we return, the struggle will enter a new phase."

other hand, I cannot say that we'll be arrested straight away, because according to some clauses in the penal code, arrest is in order if there is the possibility of escape. However, we are returning on our own free will and so our escape is out of question. In this case, arresting us is left to personal discretion of judges. It won't be an easy decision for them. After all, judges are human too, and they can think about the possible outcome of their decisions."

Mr. Sargin continued, "We have confidence in Turkey's democratic public opinion. Furthermore, I should think that, the international public opinion will support our case, too."

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI
TÜSTAV

Telephone: 0203/34 03 95
0203/33 89 48
Telex : 855367 inmed d
Adress : Moltkestr. 45
4100 DUISBURG 1

BEM

Unity Press Centre

Excerpts from the Turkish Newspapers 28.10.87 - 3.11.87 **3**

Milliyet, 28th.10.1987

Decision of the General Secretaries of the CPT and the WPT, Haydar Kutlu and Nihat Sargin:

THE LEADERS OF THE UCPT ARE RETURNING TO TURKEY

- CPT General Secretary Haydar Kutlu and WPT General Secretary Nihat Sargin will be in Turkey before the early elections to be held on 29.11.1987.
- In the joint statement of CPT and WPT it is stated that the General Secretaries are going to start preparations in Turkey in order to legally launch the UCPT.
- It is claimed that it is quite unlikely that Haydar Kutlu and Nihat Sargin will be arrested because they have no cases brought against them.
- Lawyers pointed out that Kutlu and Sargin can be brought to trial for illegal exit out of the country.

Cumhuriyet, 28, 10. 1987

Prominent members of the legal profession assess the decision of the general secretaries to return to Turkey.

"THIS IS NOT A QUESTION OF LAW, BUT A QUESTION OF DEMOCRACY."

Rasim Oz: The General Secretaries demand from the Government the right to organise.

Atilla Coskun: This is not a mere technicality, nor is it only a legal issue. It is a question of democracy and democratic principles of basic human rights.

Teoman Evren: If they have committed a crime in Turkey, then they will be prosecuted, otherwise nothing can be done from the legal point of view.

Hurriyet, 29.10.1987

About Kutlu and Sargin who are preparing to go to Turkey in order to form the UCPT...

"IF THEY RETURN, THEY WILL BE ARRESTED."

■ Higher ranking officials at the Ministry of Internal Affairs, stated that the General Secretaries Kutlu and Sargin will be prosecuted for their subversive activities abroad if and when they return to Turkey.

Cumhuriyet, 29.10.1987

Verdict at the CPT trial

THE COURT OF APPEAL HAS ENDORSED 104 IMPRISONMENT SENTENCES

Some of the defendants and their sentences are: Mehmet Aydan Bulutgil (16 years 3 Months 10 days) Ulvi Oguz (14 years 5 months 10 days) Cagatay Gunel (10 years 10 months) Birol Basoren (17 years 4 months) Ibrahim Kaya (14 years 2 months 20 days)

Haydar Kutlu declares to Cumhuriyet

THE CPT-CHIEF:
WE ACCEPT THAT THE GOVERNMENT CAN BE VOTED OUT.

KUTLU AND SARGIN HAVE DECIDED TO RETURN TO THEIR COUNTRIES

■ The Press Office of the UCPT disclosed that the two general Secretaries will be accompanied by members of the national parliaments and the European Parliament and added: "We believe that democratic circles all over the world will support our comrades in their historic step to return to Turkey."

■ Prime Minister Ozal: "Under the present laws of the country, a communist party cannot be formed. The foundation of such a party is not possible without changing the existing laws." The public prosecutor of the State Security Courts declared that Kutlu and Sargin may well be brought to trial.

Milliyet, 30.10.1987

■ "A Communist Party cannot be formed."

Cumhuriyet, 1.11.1987

■ "We do not want to be forced into illegality."

Milliyet, 2.11.1987

■ Sargin who is about to go back to Turkey, upon a question whether it was possible to form a communist party under the present Constitution:

"WHO FOLLOWS THE CONSTITUTION."

■ Sargin: "Our work for legally forming the party will go on. Individual Articles of the Constitution are continuously violated anyway. The Article prohibiting the Members of Parliament to change their parties was not taken into consideration. This shows that any article can be made ineffective at any time."

Tercuman, 2.11.1987

The Ministry for Foreign Affairs has finally given permission to issue travel documents for the General Secretaries of the two banned parties.

It has been reported that they will be accompanied by Turkish and foreign journalists on their return to Turkey.

Dışişleri TKP liderine
pasaport izni verdi

**...Ve Kutlu
geliyor!**

Sargin da başvurdu

Cumhuriyet

30 Ekim 1987 Cuma D 7636 A

Hürriyet

GONLOK MOSTAKIL BIYABI GAZETE

Kurucusu: SEDAT ŞİMAVI (1896 - 1953)

Freitag, 30.10.1987
Nr. 252/44
Jahr: 40 No: 14284

Milliyet

Halk Gazetesi

12 SAYFA 120 PFENNIG

D 7582 A

Freitag, 6. November 1987
Nr. 14452/46

Halk'a ve olaylara

Tercüman

HER SABAH DÜNYA YENİDEN KURULUR HER SABAH TAZE BİR BAŞLANGIÇTIR

Telephone : 0203/34 03 95
0203/33 89 48
Telex : 855367 inmed d
Adress : Moltkestr. 45
4100 DUISBURG 1

BEM

Unity Press Centre

5

News from our Information Centre

A GROUP OF EUROPEAN MPS DISCUSSED THE RETURN OF KUTLU AND SARGIN TO TURKEY

SUPPORT FROM ACROSS THE OCEANS

o Telegrammes are flowing in from Australia demanding legality for UCPT

o The Australian Democratic Party and the Australian Socialist Party have also declared that the UCPT should work legally.

THE AUTHOR OF "LOWEST OF THE LOW" CONCERNED ABOUT KUTLU AND SARGIN

Duisburg 16.11.1987 (BEM) – A group of European MPS from the Green Party and the Alternative Party have decided to bring it to the attention of The European Parliament if the General Secretaries of the CPT and the WPT are arrested upon arrival in Turkey.

The Executive Committee of the Green Party-Alternative Party group in the European Parliament have discussed the return of the General Secretaries to Turkey and have decided to support the appeal of Kutlu and Sargin, stating that 'upon arrival in Turkey they should be allowed to enjoy their full rights and freedoms and that their initiative should be supported by all persons and institutions who stand for democracy and human rights'.

The decision also states that in case the two Secretaries-General are arrested upon arrival in Turkey, the above named group will try to initiate discussions about the issue in the European Parliament.

Duisburg 16.11.1987 (BEM) – The recent initiative of the Secretaries-General of the CPT and the WPT to return to Turkey with the aim to legally form the UCPT was received with great enthusiasm in Australia. Unity Press Centre in Duisburg continuously receives telegrammes from 'Down Under' in support of the initiative. Among them are Vice President of the Democratic Party, the Central Committee of the Socialist Party, Parliamentarians and representatives of trade unions.

A telegramme stating that they "support the right of UCPT to take its rightful place in the political process and its struggle for establishing genuine democracy" was signed by many personalities and organisations:

Duisburg 16.11.1987 (BEM) A group of intellectuals among whom are Günther Wallraff who is famous in Turkey for his novel "the Lowest of the Low", Dr. Franz Alt who is a well-known German Tv Producer and announcer of Tv programmes, and Professor Horst-Eberhard Richter jointly announced that the return of the general secretaries of TKP and TIP should be supported. In their announcement, they also point out the risk the general secretaries return involves.

An appeal made by, among others, the author of the famous book, "Lowest of the Low" Günther Wallraff, producer and announcer of tv. programs Dr. Franz Alt, Professor Horst-Eberhard Richter, president of German Journalists' Association Echorth Spoo, Turkolog Professor Klaus Liebe-Harkort, Professor Johannes Straffer, Professor

o Wallraff and his friends:
"We are carefully observing
the life-threatening return."

o A group of authors, journalists and scientists including Günther Wallraff, TV Programmer Dr. Franz Alt, Prof. Horst Eberhard Richter, announced their support for the attempt made by the general secretaries of WPT and CPT.

ANOTHER BIG CAMPAIGN IN FEDERAL GERMANY

o A group of politicians, scientists, lawyers and clergymen amongst whom is the SPD member of European Parliament, Jannis Sakellariou also asked for assurance of the rights of Kutlu and Sargin in their own country.

DETENTION OF KUTLU AND SARGIN DENOUNCED AT EUROPEAN PARLIAMENT

Dorothea Solle, Rene Boll, Gerd Steitel and lawyer Hans Schmidt-Lehrmann asked for support for the decision made by the secretaries-general of CPT and WPT to return to their homecountry Turkey. The appeal further states, "those who are making the joint announcement are carefully observing the return to their homeland of the now in-exile politicians." Those making the announcement are asking the democratic public opinion to support this initiative as this is very important for reinstating the democratic rights and pave the way for others in exile to return to Turkey in future.

Klaus Liebe-Harkort, a professor of Turcology, is going to Turkey with Kutlu and Sargin in order to observe the developments there.

Dusburg 16.11.1987 (BEM) – Activities have begun to extend solidarity to the general secretaries of the CPT and the WPT, Haydar Kutlu and Nihat Sargin who have announced that they will be returning to Turkey to start the process which will lead to legally launching the United Communist Party of Turkey. A group of intellectuals in Federal Germany amongst whom are Jannis Sakellariou who is a member of the european parliament, Renate Schmidt who is a SPD member of parliament have asked for an guarantee of the rights of Kutlu and Sargin in Turkey.

A text has been prepared in German a committee composed of politicians, lawyers, and clergymen for collecting signatures and this will later be forwarded to the President of Turkey, Prime Minister and the Speaker of the Parliament of the Republic of Turkey. The text starts with: "We, the undersigned, have formed a committee with the intention of protecting the political refugees returning to Turkey", and the following is a list of the initiators:

Jannis Sakellariou, member of the Social Democrat Party (SPD) a european parliament; Renate Schmidt, a member of parliament, Hans Schramm, a member of bavyera state parliament from the greens; Lunz Gerner, a theatre actor, professor Lothar Kupp, Detlev Luderwald, a priest, professor Ursula Schumm-Garling and Barbara Wiemann, a theologist.

In the text, they say that in the eve of the elections, they are talking very closely the struggle waged by various political groups who are outside of Turkey, for winning democratic rights in Turkey. To this end the speed given by the President of Federal Germany Richard von Weizsacker is shown as an example.

Duisburg 16.11.1987 (BEM) – The detention of Haydar Kutlu, Secretary General of the Communist Party of Turkey and Nihat Sargin, that of the Workers' Party of Turkey at Ankara Esenboga Airport, when returning from exile to set up their United Communist Party legally led to bitter criticism at the General Assembly of the European Parliament.

Mr. Alfred Lomas, a member from the British Party group brought the issue to the assembly as a matter of extreme urgency. Mr. Lomas, after giving information about what had happened at Ankara Airport in front of some members of the assembly who were part of an inter-

national delegation accompanying the two communist leaders, asked Lord Henry Plumb, the president to make a representation at the Turkish government, convey the concern of the assembly and demand immediate release of Kutlu and Sargin. This was accepted by Lord Plumb.

It has later been reported that the presidency of the assembly was considering sending an envoy to Turkey to contact Turkish authorities.

Garlier, Mr. Lomas had brought the issue to the meeting of the socialist group, where the action of the Turkish government caused a noisy protest.

The communist group, on the other hand, has submitted an emergency motion demanding immediate release of Kutlu and Sargin. The motion is expected to be discussed on thursday, 19th November,

REACTIONS TO DETENTION OF KUTLU AND SARGIN

o Joint Statement Made By
The WPT And The CPT

Duisburg 16.11.1987 (BEM) – A joint statement was issued last night by the Communist Party of Turkey and the Workers' Party of Turkey upon the detention of Haydar Kutlu and Nihat Sargin. The statement, signed by Mehmet Karaca and Osman Sakalsiz on behalf of the Central Committee of the CPT and the WPT respectively, stated that the aim of the return of the two general secretaries was to achieve a democratic stability in the country and that the government (by detaining them) tried to prevent this by primitive police methods, by brutality. The statement goes on to say, "nothing will prevent the success of the just action of comrades Kutlu and Sargin. Already our demand for legality gained wide spread support in the country and abroad.

"Our parties were conscious of the possible risks-first signs of which having appeared at the airport – when taking the decision for their return on the basis of the power of being right. Now, the one who is rightful faces the one who seized that right by force."

The statement mentions once again possible positive consequences of this step's success for different sections of the people and call all democratic forces to defend freedom, to defend immediate release of Kutlu and Sargin.

32 LAWYERS, DEFENDING
KUTLU AND SARGIN
HELD A PRESS CONFERENCE
IN ANKARA

Duisburg 16.11.1987 (BEM) – Lawyers accuse the Prosecutor at the press conference. 32 lawyers, defending Kutlu and Sargin held a press conference in Ankara. They bitterly criticized the Prosecutor of the State Security Court Mr. Nusret Demiral for failing to hold his promise to provide access to their clients Kutlu and Sargin. They said that the right to defence has been damaged in this way.

Mr. Veli Devecioglu speaking for the lawyers said that they would meet the prosecutor again today and that he hoped to be given the permission to see Kutlu and Sargin.

On the other hand, Mr. Charles Ledermann, a senator and lawyer from France and Mr. John Bowden, a British lawyer-both in the international delegation accompanying Kutlu and Sargin- requested to meet the Minister of Justice. This request was refused.

STOP PRESSKUTLU AND SARGIN
DETAINED ON ARRIVAL**Duisburg 16.11.1987 (BEM)**

Kutlu and Sargin arrived in Turkey and they were detained immediately after they got of the plane, at Ankara Esenboga Airport.

The accompanying international delegation consisting of members of European Parliament and national parliaments, lawyers, academicians and journalists tried in vain to persuade the police to allow Kutlu and Sargin to contact their defence lawyers before detention.

A large group of lawyers and journalists who had come to the airport to meet Kutlu, Sargin and the foreign delegation were prevented from approaching the arrivals lounge. The journalists, numbering nearly 100 protested against this attitude of the police.

Kutlu and Sargin were swiftly taken to the Directorate of Security

Kutlu and Sargin were swiftly taken to the Directorate of Security in Ankara, handcuffed and blindfolded. They have been put in two separate cells at DAL* section of the Directorate around which severe security measures had been taken. No person (including defence counsel) have so far been allowed to see them at the end of the second day of the detention. It has been reported that a doctor is present during the interrogation. There are differing views as to his function. The impression of the international delegation in Ankara which accompanied Kutlu and Sargin is that the police will try to keep them in detention as long as 15 days without any contact with the outside world.

**) Turkish abbreviation of State Research Laboratory. According to the reports of Amnesty International, it has been used as the main torture centre in Ankara.*

TÜRKİYE SOSYAL

Ankara Emniyet 1. Şube'de gözaltında bulunduğum sürece şahsıma yönelik mevcut anayasaya aykırı, yasadışı ve İnsan Hakları Evrensel Sözleşmesi ile bağdaşmayan uygulamalar nedeniyle suç duyurusunda bulunmak istiyorum.

Olay şudur: 16 Kasım 1987 günü Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri Nihat Sargın ile birlikte Ankara Esenboğa havaalanına indik. Hakkımızda yasal her tür uygulamaya açık olarak kendi isteğimizle ülkemize döndük. Amacımız inandığımız düşünceler doğrultusunda yasal çalışma koşullarının doğması için çaba harcamaktı.

Bizim yasal çalışma niyet ve amacımıza karşın biz yasadışı uygulamalar ve işkencelerle karşılaştık.

Havaalanından kaçırılırcasına alındık. Yolda gözlerim özel yapılmış bir gözbağı ile sıkıca bağlandı. Bu direktif telsizle benim de duyacağım biçimde bir amir tarafından verildi.

Bilmediğim bir yerde arabadan indirildim. Beni havaalanından alıp binaya getiren polislerin aşırı derecede heyecanlı oldukları dikkatimi çekti.

Bulunduğumuz yerin Ankara Emniyet Müdürlüğü olduğunu daha sonra öğrendim.

Gözüm bağlı olarak bir süre binada dolaştırıldım. Sonra asansöre bindirildim. Seslerden saydım, sanıyorum 6. ya da 7. kata çıkarıldım.

Üzerimdekiler alınıp kayda geçtikten sonra doktor olduğumu söyledikleri biri vücudumda yara bere izi olup olmadığını kontrol etti.

Sonra sürekli kalacağım yere götürüldüm. Burada gözümü açtılar. Gördüğüm yer şöyleydi: Gelen araba gü-rültülerinden ana caddeye baktığı anlaşıyordu. Pencereler demirli ve dışarıyı görülmeyecek biçimde boyalıydı.

Odada yan yana beş hücre bulunuyordu. Hücreler ancak dizini kırarak uzanılabilen genişlikte ve tek kişilikti. Bu odada birbirinden uzak iki masa bir sandalye ve kenarlarda oturmak için banklar bulunuyordu.

Elbiselerimizi çıkartmamız, kirlenmemeleri için bir iş elbisesi giyeceğimizi söylendi.

Ben bu odada on gün uyumaksızın yalnız sandalye üzerinde oturtuldum. Kısa süreler hariç gözüm sürekli bağlıydı. Tuvalete de böyle götürülüyordum.

Kaldığım yerde ayrıca sorgu odaları vardı. 24 saat boyunca kısa aralıklar dışında sürekli sorguya çekildim. Sorgucular üç gruptu. Biri mesaisini doldurduğunda yeni gelenler sorgu yapıyordu. Ancak konuşamaz duruma geldiğimde sorgu kesiliyordu.

Bana elliyi aşkın soruyu kapsayan bir soru listesi verdiler. Ben incelediğimde gördüm ki bu sorular normal bir ifadeyi aşan amaçlar taşıyordu. Sorulara ben ne cevap veririm vereyim ifademde bu soruların geçmesi bile partimi karalamaya anlamına geliyordu. Bu sorulara cevap vermeyeceğimi söyledim.

Kırksekiz saat sonra onbeşgün gözaltı süresinin uzatıldığını söylediler.

Bir süre sonra, sanıyorum gözaltına alınışımından 6-7 gün sonra uykusuzluğun dışında zaman zaman bir uyusukluk hali hissetmeye başladım.

Dikkat verdiğimde bu halin sorgulama başladığı sıralarda olduğunu gördüm. O zaman ilaç verdiklerini anladım. Bunu kendilerine de söyledim. Sanıyorum çaya koyuyorlardı. Bir seferinde çayı içmedim. Soğuttum. Çay hiç duyumsamadığım biçimde kokuyordu.

Diğer yandan sorgulamam sırasında bir kaç kez Nihat Sargın'ın sorgusunu işittim. Eziyet ve baskı yapıyorlardı. Sargın'ın sesi normal gelmiyor, kelimeler yuvarlanıyordu.

Beni sorgulayanlara Sargın'ı görmek istediğimi, her ikimizin de can güvenliğinden endişe duyduğumu, bu sorgulamamızın yasal olmadığını bu nedenle ifade vermeyeceğimi söyledim. Bunun üzerine 1. Şube müdürü geldi. Kendisine Sargın'ı görmeden ifade vermeyeceğimi ifade ettim. O ise ancak uyurken gösterebileceğini fakat önce sorulan sorular çerçevesinde ifade vermemi istedi. Ben bunu reddettim.

Bir sorgum sırasında Sargın'ın sesini yeniden duydum. Aynı şekildeydi. Ben hemen şimdi görmek istediğimi söyledim. Olmaz dendi. Ben "anlıyorum bu seleri duymamı istiyorsunuz, ben ifade vermediğim için bu sürecek demek istiyorsunuz" dedim.

"İstediğimiz ifadeyi verir vermez göstereceğim. Kendisinin hiçbir şeyi yok. Sürekli uyuyor" dendi.

Bunun üzerine hem bu nedenle hem de bana verilen ilaçtan kurtulmak için açlık grevi yapmaya karar verdim. Ancak zayıf düşeceğimi düşünerek bundan vazgeçtim.

Bana verilen sorulara değil ama ben kendim el yazımıyla bir ifade hazırladım. Verdim. Ancak görüşme isteğime yine yanıt verilmedi. Verdiğim ifade de kabul edilmedi. Genişletmem istendi.

Şöyle dendi: "Seni buradan kahraman olarak çıkartmayacağız. Emir yukardan geliyor. İstediğimiz sorulara cevap vereceksin. Bunu senden almasını biliriz." Kendilerine benim kahraman olmak gibi bir niyetimin olmadığını, ama bilmediğim şeylere yanıt veremeyeceğimi, ayrıca politik bir amacımın olduğunu buna aykırı davranmamın mümkün olmadığını, öte yandan partimin karalanmasına da göz yummayacağımı belirttim. DGM Başsavcısına bir dilekçe vermek istediğimi söyledim. Kabul edilmedi.

Giderek düşünme ve konuşma güçlüğü çekmeye başladım. Bu nedenle doktor istedim. Buna da yanıt verilmedi. Ancak bu durumdan önce kısa bir rahatsızlık geçirdim. Kalbim rahatsızdı. Bunu söylemiştim. O zaman bir doktor getirildi. Elektro çekildi. Nabız ve tansiyon normal değildi. Ama ciddi bir şey yok raporu verildi. Gözaltı sürem bir haftayı geçmişti. Benim doktor istememden sonra bana uyumana imkan vermeyeceğiz dediler. Beni lüks bir odaya götürdüler. Bir saat kadar uyumuştum ki fotoğraf çekimi ile uyandım. Ancak sersem gibiydim, uyuşmuştum. Fotoğraf çekimine engel olamadım. Tekrar uyumadım. Buradan çıkmak eski yerime gitmek istediğimi söyledim. Götürdüler. Bu lüks odaya ancak DGM Savcılığına gitmek üzere Sargın ile birlikte getirildik. O zamana kadar gözüm bağlı ve uyamadan bir sandalye üzerinde on günü aşkın bir süre oturdum. Tuvalete gözüm bağlı götürülüyordum. Ancak iki kez kısa süreler için hücrede uzanma fırsatı verildi.

Sorgulanma çok yönlü amaçlar için hazırlanmıştı. Eğer ifade vermezsem bunu yasal çalışma isteğimin karşısına dikeceklerdi. İfade versem ancak kendilerinin istediği doğrultuda olabilirdi. Sonuçta ifade verdim ama onların istedikleri doğrultuda değil. İkinci bizi ezme, kamuoyuna ezik göstermek istiyorlardı. Her sorguda ve işkenceden sonra "pişmanmısınız geldiğinizde, bunların olacağını bekliyor muydunuz?" Ben de her seferinde pişman olmadığımı söyledim. Yine sorguda sık sık "komünist partisi yerine başka parti kursanız bütün bunlar ol-

mazdı. Vazgeçerseniz işiniz daha kolay olur" dendi. Üçüncüsü: Bana açıkça TKP operasyonu yapacağız bir süredir hazırlıyoruz, sen isim vermen de bu yapılacak, gerekiyorsa her suçtan dolayı ayrı gözaltı süresi isteyerek süreyi 60 güne çıkarırız. Seni tutuklanan (gözaltına alınan) larla yüzleştireceğiz dediler. Israrla Türkiye'deki yapının şema ve dökümünü istediler. Bana bazı ifadeler okundu ve buna dayanarak isimler verildi. Bir seferinde bir parti şeması gösterildi. Bazı isimler gözüme çarptı ise de şemayı daha fazla görmeme imkanı verilmedi. Sorguda ilaçla uyuşturulduğum durumlarda kendi bilgilerini, bildikleri isimleri bana yüklemeye, benim ağızından çıkmış gibi almaya çalıştılar. Daha önce tutuklanmış sonra tahliye olmuş isimlere dayalı ifadeler de almaya çalıştılar. Ben ifadelerde geçen veya tutuklanmış benimle ilgili ifade vermiş isimler içinde bildiklerim hakkında söyledim. Ama belirttim ki bunlar daha önce ifadelerden bildiğim isimlerdir ve hepsi bu kadardır. Bu şekilde ifademde geçen isimler şunlardır: Toygun Eraslan, Emniyet ifademde açıkça partili olduğunu emin olmadığım şimdi de ne yaptığını bilmediğimi belirtiyorum. Türkiye sorumluluğu diye bir sorumluluğun partimizde artık varolmadığını belirttim. Yusuf Kıtık ismi de aynı şekildedir. Partili olduğunu da bilmediğim Emniyetteki ifademden anlaşılabilir. Yazılırken ifademde İstanbul sorumlusu diye geçirildi. Ben itiraz ettim. Ifademde başında böyle bir sorumluluğun olmadığı yazıldı. Bu bir çelişkidir dedim. Bunun üzerine parantez açıldı (bir örgüt sorumlusu olabilir) diye yazıldı. Diğer isimler yani Hüseyin Baş, Mustafa Bal, Cemal Bağcılar, Ali Eriş isimleri de böyledir. İhtimal üzerine geçen bir ismin hangi koşullar altında olduğumu yeterince kanıtladığı kanısındayım. Emniyet ifademde tutuklanma sonucu doğuracak başkaca isimler olmadığı gibi yeni örgüt şeması da yoktur. Çünkü bilmemekteyim. Yine baskı ve işkence olayını belgelemek için bir sporcu adı, ya da tamamen uydurma isimlere de yer verdim. Kendilerine de işkenceyi ve ilaç vermeyi durdurmak için gerçek olmayan şeyler söylemek zorunda olduğumu da belirttim. Bunu açıkça ifade ettim.

Sorgulamam boyunca pek çoğunu bilmediğim, yeni duyduğum birçok isim soruldu. Özellikle yüksek bürokratlar, aydınlar, avukatlar, politikacılar, sendikacılar içinden TKP üyesidir diye isimler önüme kondu. Bunlar içinde hatırladığım, aklımda kalanlar Avukat Atilla Coşkun, Birlik Avukatlık Bürosu, Petrol-İş Başkanı Cevdet Selvi, Otomobil-İş'ten bilmediğim isimler, İKD üyesi ve dolayısı ile TKP üyesi ifade edilen Rahşan Ecevit, gazeteci Süleyman Coşkun, Hasan Fehmi Güneş v.s.. Bunları kesinlikle reddettim. Ayrıca Alınteri, Gün, Bilim-Sanat Dergileri çalışanları üzerinde ısrarla durdular.

Kendi istedikleri doğrultuda ifade vermem için baskı yaptıkları konular şunlardır:

1) Ülkeye dönüş için hangi çevrelerden garantiler aldınız, Hükümet içinde ya da çevresinde böyleleri var mı, kimdir?

2) TKP'nin sosyalist ülkelerle ekonomik ve politik ilişkileri ve faaliyetleri.

3) TKP'nin gelir kaynakları, teknik işler, askeri kanadı.

4) 1986 ülke konferansı ve katılanlar.

5) TKP'nin bugünkü yurt içi yapısının şeması, sorumluları (özellikle İstanbul-Ankara-Doğu Anadolu üzerinde duruldu.)

Bu sorulara istedikleri doğrultuda cevap vermediğim için uykusuz bırakma dışında daha ağır işkencelere başvurdular.

Sorgulamanın dördüncü amacı uzun vadeliydi. Özellikle ilaç verilerek sorgu yapıldığı durumlarda daha sonra bir birine bağlanabilecek tarzda sorular sordular ve banda aldılar. Şu sorunun ısrarla sorulması dikkatimi çekti: "Boran'ın dışında Sargın ile hiç ikili görüşmeniz oldu mu?" olmamıştı. Olmadı dediğim halde birkaç kez soruldu. Hatta el yazısı ile soru listesine eklendi.

İstenilen biçimde ifade vermeyi reddettiğim için bana yapılan işkenceler şöyledir:

- On gün boyunca gözleri bağlı uykusuz, işkemlede oturarak sorgulandım.

- Soyularak çıplak biçimde beton zemin üzerinde dikildim.

- Gözüm bağlı giyinik olarak saatlerce oturmadan ayak üzerinde durma cezası verildi.

- Askiya alma: Gözaltına alınmamdan yaklaşık on gün sonra bu işkenceyi uyguladılar. Askiya almadan önce kestiremediğim bir süre tazyikli soğuk su altında tutuldum. Uykusuz ve ilaç verilmiş durumdaydım. Soğuk sudan sonra askiya alındım.

- Birkaç gün sonra tekrar işkence odasına götürüldüm. Yine askiya alındım. Bu kere cinsel organ ve elime elektrik bağlandı. Elektrik verilmeden önce su ile bütün vücudum ıslatıldı. Askıda ve ıslak haldeyken elektrik verildi. Ara verip soru soruluyor, isim soruluyor, kendileri isimler sayıyorlardı.

Elektrik verilmesi sonucunda sağ elimin üstü yandı. Kızardı ve şişti. Bunun üzerine iki gün özel bir ilaç sürek izleri yokettiler.

- İlaç verdiler. Sorgulamaların öncesinde verdikleri gibi elektrik işkencesinin ardından verildi. İşkenceden sonra otururken sol bacağıma bir iğne batırıldığını duydum. Bir süre sonra içime bir sıcaklık yayılmaya başladı. Bana ilaç verdiniz dedim. Birisi ayak parmaklarının uçlarına bastı. Duyuyordum ama ayaklarımı çekemiyordum. Bu arada sorgulama sürüyordu. Bir süre sonra konuşamaz hale geldim. Götürdüm ama uyutmayın dediler. Artık iyice kendimde değildim. Ancak bilincimi tam anlamıyla yitirmiş değildim. Sandalyede ne kadar oturduğumu bilmiyorum. Bir süre sonra uyuşukluk hali geçti. Bilincim açıldı. Kendime geldim. Bilahare sorgu yapan geldi. Hücreye konularak uyumamı söyledi.

Emniyette ifade verirken bana işkence yapıldığını belgelemeye çalıştım. Bana partimizin politik büro ve merkez komitesinin isimlerini vermem söylendi. Ben ancak bu soruya sorgulamanın sonunda cevap vereceğimi söyledim. Çünkü eğer ifadem normal koşullar altında alınrsa bu soruya cevap verebilirdim. Merkez Komitemizin parti yönetimini açıklama kararı vardı. Batı Avrupa'da parti yönetimi esasen biliniyordu. Fakat sorgulama baskı ve işkence altında yapıldığı için bu soruyu işkenceyi kanıtlama amacıyla yanıtladım. O kadar ki partili herkes yönetim olarak verdiğim listenin gerçek olmadığını, baskı altında olduğunu anlıyabiliirdi. DGM Savcılığı'nda bu durumu belirttim. Ifademde işkence yapıldığını geçirttim. Aynı amaçla gerçek dışı, varolmayan, ya da sporcu olan v.s. isimler sıraladım.

Örneğin ifademde başlarında Zeki Kutluay ismi yurtdışında olduğunu söylediğim halde ifadenin sonlarında yurt içinde olanların arasında geçiyor.

Ayrıca Emniyette isteğimiz dışında video çekimi yapılmıştır.

Sayın savcı, işkenceyi uzun uzadıya anlatmayı başlangıçta düşünmüyordum. Ancak bize uygulanan baskı yöntemi devam ettiği nedeniyle etraflı anlatmak gereğini duydum.

İnsanlık onuru ile bağdaşmayan bu durumu protesto ediyorum. Biz ezilmedik. Ifadem ortadadır. Demokrasi için mücadeleyi sürdüreceğiz. Demokrasinin geleceği için adalet sesini duyurabilmelidir.

Buna inanıyorum. Bu suç duyurum ile ilgili gereğin yapılacağına inanıyorum.

Saygılarımla.

BASIN AÇIKLAMASI

Yurtdışından Türkiye'ye döndüğüm 16 Kasım 1987 tarihinden Ankara Cezaevine getirildiğimiz 5 Aralık 1987 tarihine kadar basın-radyo-televizyonu izleme olanağı bulabilmiş değiliz. Bu süre içinde Sargın ve ben ağır baskı ve işkence altında sorgulanmaktaydık.

Ancak üç gündür gazeteleri görebiliyorum. Bazı gazetelerde TKP üzerinde polis operasyonlarından söz ediliyor. Bu operasyonların emniyet ifadelerine dayandığı söyleniyor. Bazı isimler verilerek bunların gözaltına alındığı belirtiliyor.

Bu durumda bana aydınlatıcı bir açıklama yapma sorumluluğu düşmektedir. Aksi halde ilgisiz bir takım insanlar baskıya uğrayacaklardır. Geçmişte de bunun sayısız örnekleri görülmüştür.

Öncelikle şu bilinmelidir. Ben ve Sargın Cumhuriyet Savcılığına işkence gördüğümüz nedeniyle suç duyurusunda bulunduk. Ben dilekçemde uyardığımız yasadışı uygulamalar, baskı ve işkenceleri ayrıntıları ile açıkladım. Açıkça görülebilir ki ifademe dayanılarak Türkiye çapında bir TKP operasyonu mümkün değildir.

Basında benim ifademe dayanılarak Otomobil-İş Sendikası'nın yeni ve eski genel sekreterlerinin gözaltına alındığını okudum. Sorgulanmamda bu sendika üzerinde duruldu. Bana isimler okundu. Ben her defasında bilmediğimi söyledim. Bu sendikacı arkadaşları uzaktan veya yakından tanımamaktayım.

Yine basında İzmir-Adana ve Ankara'da tutuklamalardan söz ediliyor. Buralarla ilgili ifademde tek bir isim geçmemektedir.

Aynı şekilde TKP Türkiye Sorumlusu Toğun Eraslan'dan söz ediliyor. Bunun doğru olmadığını, böyle bir sorumluluğun artık parti yapımızda olmadığını gerek emniyet ve gerekse savcılıkta belirttim. İfademe de geçirildi.

Basında avukatlarımdan Atilla Coşkun ve Rasim Öz'ün gözaltına alınmış olduğunu da okudum.

Sorgumda Atilla Coşkun üzerinde çok duruldu. Onları (Onları diyorum çünkü Atilla ile birlikte gazeteci Süleyman Coşkun üzerinde duruyorlardı.) gözaltına alıp seninle yüzleştireceğiz dediler. Ben yüzleştirdiyseniz bile kabul etmem reddederim dedim. Böyle bir yüzleştirme olmadı.

İşte gerçekler bunlardır. Avukatlarımdan ikisinin bizimle ilk görüşmelerini yapmalarından hemen sonra cezaevinin içinden polislerce alınmaları karanlık niyetleri ve telaşı apaçık gösteriyor. Bu telaş bize işkence yapıldığının ayrıntıları ile kamuoyuna yansıyacağı korkusundan kaynaklanıyor. Karanlık amaç ise kamuoyuna bizi ezilmiş göstermektir. Komünist partisinin yasal olarak kurulup çalışması yönündeki cereyanı korku yaratarak kırmaktır.

Öte yandan avukatlarıma henüz emniyet ve savcılık ifadelerimiz verilmemişken basına ifadelerimiz konusunda kimin açıklamalarda bulunduğunu soruyorum. Bu bile kötü niyeti, yasadışı uygulamaları ortaya koymaya yeterlidir. DGM Başsavcısı herşeyin kendi bilgisi dahilinde olduğunu söylediğine göre bu duruma ne demektedir?

Demokratik kamuoyu ve halkımız şunu bilmelidir. Bizi fizik ve politik olarak ezmek istediler, ama ezilmedik. Alnımız ak, başımız diktir. Demokrasi için mücadelemiz sürecektir.

Bu fırsatla sorumlulukla davranan, demokrasi ve insan hakları yönünde çaba harcayan basına içtenlikle teşekkür etmek isterim. 8.12.1987

Nabi YAĞCI

Telefon : 0203/ 34 03 95
Telex : 855367 inmed d.
Anschrift: Moltkestr. 45,
4100 Duisburg 1

BEM

Pressezentrale Einheit

Die Nachrichten unserer Pressezentrale vom 30. Oktober 1987

Die Entscheidung
liegt bei der
Regierung:

WIRD DIE
KOMMUNISTISCHE
PARTEI IN DER
TÜRKEI LEGAL ODER
ILLEGAL ARBEITEN?

• Kutlu und Sargin:
"Wir sehen uns zu
diesem Schritt
gezwungen, weil wir
die legale
Betätigung der
Vereinigten
Kommunistischen
Partei der Türkei
vom ersten Tag
ihres Bestehens an
anstreben."

• Die
Generalsekretäre
der Kommunistischen
Partei der Türkei
(KPdT) und der
Arbeiterpartei der
Türkei (APdT): "Ob
die Vereinigte
Kommunistische
Partei der Türkei
(VKPdT) legal oder
geheim arbeiten
wird, hängt jetzt
von der Haltung der
Regierung ab."

Duisburg, den 30.10.87 (BEM) - Die General-
sekretäre der Kommunistischen Partei der Türkei
(KPdT) und der Arbeiterpartei der Türkei (APdT)
haben sich mit einem Schreiben an alle
Demokraten und fortschrittlichen Personen und
an alle demokratischen und fortschrittlichen
Organisationen gewandt und haben darauf
hingewiesen, daß die Türkei das einzige Land in
der Türkei ist, in dem die kommunistische
Partei verboten ist. Weiterhin heißt es in dem
Schreiben: "Die Regierungskreise können heute,
an der Schwelle des Beitritts in die
Europäische Gemeinschaft, die sowohl von der
westeuropäischen Öffentlichkeit als auch von
den fortschrittlichen Kräften in der Türkei
nachdrücklich vorgetragene Forderung nach einer
Demokratisierung nicht mehr ignorieren. In der
Türkei werden am 29. November vorgezogene Wahlen
stattfinden. Im Ergebnis wird sich klären, ob
wie behauptet, demokratische Verhältnisse
herrschen oder nicht."

Es wird in dem Schreiben hervorgehoben, daß
beide Parteien die heutige Situation eingehend
analysiert haben. Weiter heißt es in dem
Schreiben: Wir sehen uns zu diesem Schritt
gezwungen, da wir die legale Betätigung der
Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei
(VKPdT), die aus der Vereinigung der KPdT und
der APdT hervorgeht, vom ersten Tage ihres
Bestehens an anstreben. Unter den heutigen
Umständen wollen wir nicht zur illegalen
Betätigung gezwungen werden. Ob die VKPdT legal
oder geheim arbeiten wird, hängt jetzt von der
Haltung der Regierung ab.

Es steht jetzt die Frage auf der Tagesordnung,
ob in der Türkei, die ein Mitglied der
europäischen Staatenfamilie ist, die
pluralistische Demokratie, wie sie dem Geist
unserer Zeit entspricht, verwirklicht wird oder
nicht. Weil wir glauben, daß wir mit der
Rückkehr in unsere Heimat einen Beitrag zur
Verwirklichung der Demokratie leisten können,
nehmen wir die bestehenden Risiken in Kauf.

Wir hoffen, daß Sie diesen Schritt, der für die uneingeschränkte Verwirklichung der Demokratie und der Menschenrechte in der Türkei unternommen wird, und unsere Initiative für die legale Betätigung der VKPdT unterstützen werden.

KUTLU BEANTRAGT
BEIM
GENERALKONSULAT
REISEPAPIERE FÜR
RÜCKKEHR IN DIE
TÜRKEI

- Der Generalkonsul in West-Berlin, Tahsin Özer, wird morgen den Antrag beantworten

Duisburg, den 30.10.87 (BEM) - Der Generalsekretär der Kommunistischen Partei der Türkei, Haydar Kutlu, hat bei dem Generalkonsul der Republik Türkei in West-Berlin, Tahsin Özer, um einen Termin gebeten. Tahsin Özer hatte mitgeteilt, daß er Kutlu am 30. Oktober zwischen 10.00 und 12.00 Uhr erwarte. Haydar Kutlu kam heute um 11.05 mit seinem Rechtsanwalt und zwei Freunden zum Generalkonsulat. or dem Konsulatsgebäude wurde er von einer großen Gruppe von Journalisten erwartet. Der Generalsekretär der KP der Türkei ging zusammen mit den Journalisten ins Konsulatsgebäude und wurde sofort vom Generalkonsul Tahsin Özer Empfangen.

In dem Gespräch mit Tahsin Özer wies Kutlu darauf hin, daß er ein Staatsbürger der Türkei sei und sagte, daß er deswegen Reisepapiere für seine Rückkehr in die Türkei beantrage. Der Generalkonsul hörte mit Interesse zu und erwiderte, daß er er über den Fall von utlu nicht informiert sei. Er wisse nicht, ob die Staatsbürgerschaft von Kutlu aberkannt worden sei. Er würde die Angelegenheit untersuchen und morgen um 9.00 Uhr darauf antworten. Er teilte mit, daß Kutlu sich morgen auch telefonisch über das Ergebnis erkundigen könne.

Die Antwort des Generalkonsuls auf den Antrag von Kutlu wird mit großem Interesse erwartet.

GROSSES ECHO AUF
DIE ENTSCHEIDUNG
DER
GENERALSEKRETÄRE
DER KOMMUNISTISCHEN
PARTEI UND DER
ARBEITERPARTEI, IN
DIE TÜRKEI
ZURÜCKZUKEHREN

• Während die Regierung keine klare Position bezog, sprachen die legalen Oppositionsparteien sich für eine Aufhebung der Gesetzes-paragraphen, die die kommunistische Partei verbieten, aus.

• Der Staatsanwalt der nach dem Putsch errichteten Staatssicherheitsgerichte und Verantwortliche im Innenministerium sprachen von Verhaftung.

Duisburg, den 30.10.87 (BEM) - Die Erklärung der Generalsekretäre der Arbeiterpartei der Türkei (APdT) und der Kommunistischen Partei der Türkei (KPdT) fand in der Presse und unter politischen Kreisen ein großes Echo.

Vor dieser Erklärung der APdT und der KPdT hatte der Regierungssprecher und Staatsminister Celal Güzel bekundet, daß die Regierung liberal sei und sie "den Zurückkehrenden Nachsicht zeigen" werde. Der Vorsitzende der Partei des Wahren Weges - sie wird im Parteeinspektrum rechts von der Mitte eingeordnet - , der langjährige frühere Ministerpräsident Süleyman Demirel hatte sich zum ersten Mal für die Aufhebung der Paragraphen 141 und 142 des türkischen StGB, die die Gründung der kommunistischen Partei verbieten, ausgesprochen. Außerdem war bekannt, daß die größte Oppositionspartei, die Sozialdemokratische Volkspartei, und die Demokratistische Linkspartei von Anfang an gegen die besagten Paragraphen auftraten.

Auf die Erklärung der Generalsekretäre der APdT und der KPdT, daß sie in die Türkei zurückkehren und dort die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei gründen werden, reagierte aus den politischen Kreisen als erster die Oppositionsführung. Fikri Sağlar, Generalsekretär der Sozialdemokratischen Volkspartei, meinte, daß seine Partei von Anfang an für die legale Betätigung der kommunistischen Partei eintrete. Der stellvertretende Vorsitzende der regierenden Vaterlandspartei, Bülent Akarcalı, sagte: "Es wird absichtlich versucht, uns vor vollendete Tatsachen zu stellen." In den folgenden Tagen meldete sich auch der Ministerpräsident Turgut Özal zu Wort: "Sie können kommen. Wenn ein Verfahren gegen sie vorliegt, wird es durchgeführt. Unter den bestehenden Gesetzen kann eine kommunistische Partei nicht gegründet werden. Ohne die notwendigen Gesetzesänderungen ist dies nicht möglich." Der Berater Özals, Adnan Kahveci, erklärte: "Wir können die juristische Lage nicht beeinflussen. Aber auf anderem Gebiet können wir behilflich sein."

Der Vorsitzende der Menschenrechtsvereinigung, Rechtsanwalt Nevzat Helvacı, der Vorsitzende der Anwaltskammer und zahlreiche Juristen haben die Rückkehr der Generalsekretäre der KPdT und der APdT positiv aufgenommen. Die Juristen erklärten, daß die Angelegenheit unter

berücksichtigung der drei juristischen Hauptprinzipien, die seit dem Militärputsch vom 12.9.1980 mißachtet wurden, angegangen werden müsse. Die drei juristischen Hauptprinzipien seien: "Die Hoheit der Gerichtsbarkeit, die unantastbarkeit der Verteidigung sowie gerechte und demokratische Verfahrensführung."

Auf der anderen Seite erklärte der Staatsanwalt der nach dem Militärputsch errichteten Staatssicherheitsgerichte in Istanbul, daß im Falle ihrer Rückkehr ein Verfahren gegen sie eröffnet werde. Auch das Innenministerium und Polizeipräsidium sagten, daß die Generalsekretäre der APdT und der KPdT verhaftet werden würden.

Die Presse maß der Nachricht über die Rückkehr große Bedeutung bei. Seit dem Bekanntwerden der Nachricht hat die türkische Presse darüber nahezu jeden Tag auf den ersten Seiten berichtet. Fast alle auflagenstarken Zeitungen und Zeitschriften haben mit den Generalsekretären der beiden Parteien persönliche Interviews veröffentlicht. Namhafte Kolumnisten haben dieses Thema behandelt und die Notwendigkeit der Aufhebung des Verbots unterstrichen.

Andererseits haben die letzten zwei Tage die Zeitungen Tercüman und Son Havadis, die die Ansichten der fanatisch rechten Kreise vertreten, sich offen gegen die Gründung der kommunistischen Partei ausgesprochen und die Regierung beschuldigt, Zugeständnisse zu machen.

Der Führer des Militärputsches vom 12 September 1980 und derzeitige Präsident, Kenan Evren, sagte in seiner Anprache anläßlich des Jahrestages der Ausrufung der Republik am 29. Oktober, daß es Kräfte gebe, "die ein Einparteiensystem anstreben" und gab damit zu erkennen, daß er die mit den Kommunisten in Zusammenhang stehende Entwicklung der letzten Tage nicht gutheiße.

Brüksel, 29 Ekim 1987

Sayın

Geçtiğimiz 28 Ekim günü basına TKP'nin ve TİP'in Merkez Komitelerinin aldığı bir kararı açıkladık. Bu kararda, her iki parti, bizleri parti genel sekreterleri olarak Türkiye'ye dönmek ve orada her iki partinin birleşmesiyle oluşacak TBKP'nin (Türkiye Birleşik Komünist Partisi) legal kuruluş çalışmalarını başlatmak için görevlendirdiler.

Bilindiği gibi Türkiye'de komünist partisinin kurulması Türk Ceza Kanununun 141 ve 142. maddelerine göre yasak edilmiştir. Böylece Türkiye Avrupa'da komünist partisinin yasak olduğu tek ülkedir.

Bununla birlikte şimdi ülkemizde, hükümet çevreleri Avrupa Topluluğu'na girme eşiğinde, gerek Batı Avrupa kamuoyunun ve gerekse Türkiye'deki ilerici güçlerin ısrarlı demokratikleşme taleplerini görmemezlikten gelemez hale gelmiştir. Öte yandan Türkiye 29 Kasım'da erken genel seçimlere gidecektir. Sonuç olarak Türkiye'de demokrasi söylendiği gibi var mı, yok mu netleşecektir.

Bu ortamda her iki partinin genel sekreterlerini Türkiye'ye gönderme kararı özellikle Türk basınında geniş yankılar uyandırdı. Hükümet sözcüleri açıkça komünist partisini yasaklayan kanunları gözden geçirme yönünde açıklama yapmakta, bütün yasal muhalefet partileri komünist partisini kurmayı yasaklayan yasalara karşı çıkmaktadırlar.

Buna karşılık, 12 Eylül 1980 darbesinden sonra kurulan özel mahkemelerin (Devlet Güvenlik Mahkemeleri) savcıları, İçişleri Bakanlığı yetkilileri yurda döndüğümüz takdirde tutuklanacağımızı belirtmektedirler.

Her iki parti bugünkü durumu bütün yönleriyle değerlendirmiş ve bizlerin ülkeye dönüşü konusunda kesin karar almıştır.

Bizi bu yönde adım atmaya zorlayan etken, TKP ve TİP'in birleşmesiyle oluşacak olan TBKP'nin daha ilk günden legal çalışma istemidir. Biz bugünkü koşullarda illegal çalışmaya zorlanmak istemiyoruz. Şimdi TBKP'nin legal mi, yoksa gizli mi çalışacağı sorusu hükümetin tutumuna bağlı kalmaktadır.

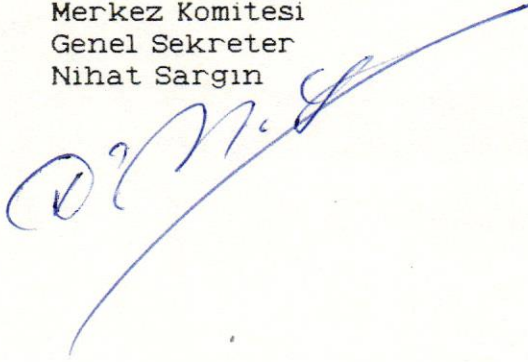
Avrupa devletler ailesinin bir üyesi olan Türkiye'de çağdaş tanımıyla çoğulcu demokrasinin gerçekleşmesi sorunu gündemdedir. Biz ülkeye gidişimizle, demokrasinin gerçekleşmesine katkıda bulunacağımıza inandığımız için var olan riskleri göze alıyoruz.

Türkiye'de demokrasi ve insan haklarının eksiksiz gelişmesi için atılan bu adıma ve TBKP'nin legal çalışma girişimine destek vereceğinizi umuyoruz.

Dostça selâmlarımızla.

Türkiye İşçi Partisi
Merkez Komitesi
Genel Sekreter
Nihat Sargın

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi
Genel Sekreteri
Haydar Kutlu

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA YAKIN

YA DEMAGOJI, YA DEMOKRASI

Ankara'da politik bir dava başlıyor. Yetkili savcı bu davanın "asrın davası" olacağını söyleyerek övünüyor. Gerçekten de eşine ender rastlanır bir davayla karşı karşıyayız. Bir benzerini daha bulabilmek için hukuk tarihi sayfalarını acaba ne kadar geriye çevirmek gerekiyor?

Sanıklar, Kutlu ve Sargın'ın yanısıra onları savunmak isteyen iki avukat ve daha on iki Türk yurttaşı. Ancak sözkonusu olan yalnızca on altı kişinin kaderi değildir. Bu davayla insan haklarına saygı duyan herkese meydan okunuyor.

İnsan hakları fikri, demokratik devlet şekillerinin gerçekleştirilmesiyle çok yakından bağlıdır. Magna Karta, Fransız Devriminin İnsan ve Yurttaşlık Hakları Bildirisi, ve 1948 yılında yayınlanan Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Bildirgesi mutlak hükümdarlıktan demokratik cumhuriyete ve halkın egemenliği ilkesine giden yolun kilometre taşlarını oluştururlar. Türkiye, halkın egemenliği ilkesini daha 1923 yılında Cumhuriyetin ilanı ile kabul etti. Ancak bugün bile demokrasinin gerçekleştirilmesi büyük kişisel fedakarlık isteyen bir ödev olarak kalmaya devam ediyor.

12 Eylül askeri darbesinden üç yıl sonra iktidara gelen Başbakan Özal, Türkiye'de demokrasiye geçildiğini ve insan haklarına saygı gösterildiğini iddia ediyor.

1987 yılının Kasım ayında askeri darbeden beri Avrupada siyasi mülteci olarak bulunan iki politikacı, Dr. Nihat Sargın (Türkiye İşçi Partisi genel sekreteri) ve Haydar Kutlu (Türkiye Komünist Partisi genel sekreteri) her burjuva demokrasisinde geçerli olan hakları ve özgürlükleri kendileri ve temsil ettikleri politik görüşler için talep etme amacıyla Türkiye'ye geri döndüler.

Bu iki politik lider Ankara Esenboğa Havalanında gözaltına alındılar ve on dokuz gün boyunca sorguya çekildiler, işkence gördüler. Bundan sonra tutuklandılar. Bu uygulama, yürürlükte olan ve askeri dikta tarafından hazırlanmış olan Anayasaya bile aykırıdır. Çünkü bugünkü Anayasanın 19. maddesi, gözaltına alınan kişilerin en fazla on beş gün sonra bir yargıç önüne çıkarılmalarını emrediyor.

Kutlu ve Sargın'ın gözaltına alınması, gerek Türkiyede, gerekse yurtdışında bütün parti sınırlarını aşan bir tartışma başlattı. Tutuklamadan hemen sonra, 19 Kasım'da, Avrupa Parlamentosu bir karar alarak bu iki politikacının hemen serbest bırakılmalarını ve kendilerine serbestçe politik faaliyet hakkının sağlanmasını istedi. Türkiyede her iki sosyal demokrat parti, SHP ve DSP, şiddetli reddeden bütün politik akımlar için özgürce örgütlenme hakkı istediklerine işaret ettiler. Avrupada bir çok tanınmış şahsiyet bu iki politikacının serbest bırakılması talebini desteklediler.

Seçimlerden sonra kurulan Özal hükümetinin adalet bakanı Oltan Sungurlu şöyle diyor: "Genel af çıkarılması, idam cezalarının, Türk Ceza Kanununun 141, 142. ve 163. maddelerinin kaldırılması için şu an bir çalışma yok. İleride olur veya olmaz."

Bu açıklama şunu gösteriyor: Eğer Türkiyedeki ve Avrupadaki demokratik kamuoyu ilgisini bu dava üzerinde toplarsa,

Türkiyede 141., 142. ve 163. maddelerin kaldırılması için bakanın sözkonusu ettiği çalışma pekala yapılabilir. Bu dava etrafında yürütülecek mücadele, pekala Türkiyede de "fikir suçu"nın tarihe karışması sonucunu getirebilir. Demek ki, herşey insan hak ve özgürlüklerine sahip çıkanların ortak çabalarına bağlıdır.

İşkence ithamları temelsiz midir?

Resmi çevreler Türkiyede işkence yapıldığını reddediyorlar. İspatlanmış işkence olayları "tek tek görevlilerin keyfi davranışları" olarak değerlendiriliyor ve bu gibi kişilerin cezalandırıldığı iddia ediliyor. Gerçek durum daha yakından gözden geçirildiğinde sorumluların öne sürdükleri bu iddiaların tutarlı olmadığı görülüyor.

Askeri darbeden bu yana yedi yıl, ilk özal hükümetinin kurulmasından bu yana da dört yıl geçti. Buna rağmen Türkiyede sistematik işkence polis sorgulamasının vazgeçilmez bir parçası olmaya devam ediyor. Bu durum, Amnesty International ve Helsinki Gözlemci Grubu gibi saygın örgütler tarafından da saptanıyor. Ankaradaki hükümetin en sadık destekçileri arasında olan Reagan yönetimi bile Şubat 1988'de yayınlanan "İnsan Hakları Raporu"nda Türkiyede "sistematik işkence" yapıldığını belirtiyor. Bu raporda işkence olaylarının çoğunun gözaltına alındıktan hemen sonra, tutuklama kararından önce yer aldığı ifade ediliyor.

İşkence ithamlarının yerinde olup olmadığının anlamlı bir şekilde tartışılabilmesi için işkencenin ne olduğu konusunda bir fikir birliği gerekmektedir. Birleşmiş Milletlerin 10.Aralık 1984 tarihindeki Genel Kurul oturumunda kabul edilen "İşkence Konvansiyonu"nun 1. maddesinin 1. bendinde işkencenin tanımı şöyle yapılıyor:

"Bu sözleşme çerçevesinde işkence denildiğinde, bir kamu görevlisi tarafından veya resmi yetkiyle hareket eden bir başkası tarafından, bunların emriyle, bunların onayıyla veya göz yummasıyla; bir kişiden veya bir üçüncü kişiden zorla bir ifade veya bir itiraf elde etmek için; bu kişiyi, bu kişinin kendisi veya bir üçüncü kişi tarafından gerçekten veya muhtemelen işlenen bir suç nedeniyle cezalandırmak için, bu kişi veya bir üçüncü kişiyi yıldırma veya zorlamak, veya herhangi bir başka küçük düşürme amacını taşıyan kovuşturmayla uğratmak için bu kişiye kasten ağır bedensel veya manevi acı çektirme, veya yaralama eylemi anlaşılmalıdır." (Türkiye, bu konvansiyonu 1988 yılının başında imzaladı, ancak onaylamadı.)

Birleşmiş Milletler İşkence Konvansiyonundaki bu tanımı Ankara 1. Asliye Ceza Mahkemesinin kısa bir süre önce açıklanan bir kararı ile karşılaştırmak ilginç olacaktır. Burada siyasi polisin iki memuru, Ali Kaymakçı ve Mustafa Özçihan yayımcı Ayhan Sarıhan'a sorgulama sırasında işkence yapmakla suçlanıyorlardı. Şahitlerin ifadelerine rağmen işkence sanığı iki polis için beraat kararı veren yargıç Karahan, "basit dövmenin işkence sayılmadığı"na işkence diyebilmek için en az on-onbeş günlük doktor raporu alınması gerektiğini açıkladı (Cumhuriyet, 30.12.1987).

Kısa bir süre önce de cumhurbaşkanı Evren işkenceyi kendi açısından tanımladı. Durumlarından şikayetçi olan köylülere

şöyle dedi: "İşkence nedir biliyor musunuz? Adama bağlarlar, sonra da elektrik verirler."

Bazen sorumlular bütün çabalarına rağmen bir işkence olayını, özellikle eğer işkence gören işkence sırasında ölmüş ise, gizleyemiyorlar. Ancak böyle bir durumda da işkenceciler kendilerinin cezadan kurtarılması için her çareye başvurulacağından emin olabilirler. Siyasi polisin namı memuru Mustafa Haskırış'ın durumu buna örnektir.

Bir çok politik tutuklu Mustafa Haskırış'ı işkenceci olarak teşhis etmişlerdi. Mustafa Haskırış buna rağmen cezalandırılmamıştı. Sonunda Mustafa Haskırış'ın tutuklu Zeynel Abidin Ceylanı işkence altında öldürdüğü ispatlandı, Mustafa Haskırış öndört yıl hapis cezasına çarptırılmak zorunda kaldı. Şimdiye kadar bir işkenceciye verilen en ağır cezalardan biri budur. Böylece adaletin yerine getirildiği sanılsın.

Çünkü mahkeme, kararın açıklanmasından bir hafta önce sanığın serbest bırakılmasını kararlaştırmıştı. Sanık hapisten çıktı ve polis memuru sıfatıyla "görevinin" başına döndü. Aynı zamanda pasaport almak için başvuran Haskırış'a derhal pasaport verildi. Böylece namı işkenceci, kararın açıklanmasından bir kaç gün önce elini kolunu sallaya sallaya Türkiye'yi terk etti.

Sargın ve Kutlu, ağır işkence gördüklerini defalarca vurguladılar. Bu işkencelerdeki yöntemlerin askıya alma, elektrik verme, cinsel organları hedef alan işkenceler olduğunu açıkladılar. Ayrıca bilinmeyen bazı ilaçların iğne ile vücuda verildiğini de söylediler. Amnesty International bu açıklamalarla ilgili olarak "acil çağır" yayınladı. Türkiye'de bir çok aydın işkence ithamlarının incelenmesini talep etti. Buna rağmen savcılık tarafından başlatılan soruşturma bir süre sonra "tahkikata mahal bulunmadığı" kararıyla sona erdi.

Bütün diğer işkence olaylarında olduğu gibi, hükümet bu ithamları da reddediyor. Ancak bugüne kadar ikna edici cevaplandırılmayan sorular var.

- 1.) Neden bu iki politik lider, anayasa ihlal edilerek 19 gün dış dünyadan tamamen izole edildiler?
- 2.) Neden Avrupa Parlamentosunun milletvekilleri bile, Sargın ve Kutlu ile konuşma izni alamadılar ve onları sadece bir camın ardından görebildiler?
- 3.) Neden özal hükümeti, Kutlu ve Sargın'ın sorgulamaları bitmeden Avrupa İşkenceyi Önleme Konvansiyonunu imzalamamakta direndi?
- 4.) Nasıl oluyor da tutuklular haftalarca avukatlarıyla görüştürülmeden sorguya çekilebiliyorlar? Bu uygulama faşist rejimlerin sorgulama yöntemlerini anımsatmıyor mu?
- 5.) İşkence altında alınan ve daha sonra reddedilen ifadeler, nasıl oluyor da mahkemelerce değerlendiriliyor?

özal hükümetinin bu sorulara ikna edici yanıtlar verememesi anlamlıdır. Sargın ve Kutlu tarafından ifade edilen işkence ithamları çürütülememiştir.

Bu arada, işkence suçlamasını doğrulayan bir muayene raporu da kamuoyuna duyurulmuş bulunuyor. 25 Şubat'ta Dr. Nihat Sargın, sağ omuzundaki sürekli bir ağrının kaynağının bulunması amacıyla Ankara Nümune Hastahanesi Ortopedi Polikliniğinde muayene edildi. Bu muayene sonucunda doktorlar sağ omuz mafsalinin zorlama sonucu zedelenmiş olduğunu saptadılar. İşkenceden üç ay sonra mütahassis doktor tarafından yapılan bu ilk muayenenin sonucu kollarından asarak yapılan işkenceye işaret eden bir delil olarak değerlendirilmelidir.

Iddianame kaba bir antikomünizme dayanıyor!

Kısaca 14 Mart 1988'de savcılık tarafından açıklanan iddianame üzerinde duralım. Bu belgede Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) programının bir analizini ve bu analize dayanarak söz konusu partinin yasalara neden aykırı olduğunu açıklanmasını bekleyenler, hayal kırıklığına uğrayacaklardır. Belli ki, savcı TBKP'nin görüş ve önerilerini değerlendirmekten kaçınıyor.

Aşağıdaki alıntının da gösterdiği gibi savcı Türkiye Birleşik Komünist Partisi program taslağının tarihsel açıdan TKP ve TIP'in programatik fikirlerinin gelişmiş biçimi olduğunu kabul ediyor:

"Yasadışı TKP ve TIP Programlarının müşterek düşüncesini sanık Nabi Yağcı ve A. Nihat Sargın'ın yurt dışında kurmayı tasarladıkları ve birleşik ortam içindeki TBKP programında görmekteyiz" (Iddianame S.47)

Iddianame bu tespitten öteye gidemiyor. Belli ki savcılık TBKP program taslağını hukuki açıdan tartışmayı göze alamamış. Bunun yerine komünizm hakkındaki kendi görüşlerinden yola çıkmış. Daha baştan üç tez ileri sürüyor: Birincisi, bütün komünist partileri özdeştir, ikincisi, bütün komünist partileri aynı "marksist-leninist devlet düzeni"ni kurmayı hedeflerler ve üçüncüsü bu devlet düzeni genel olarak demokratik bir devlet düzeniyle ve özel olarak da Türkiye Cumhuriyeti anayasası ile bağdaşmaz.

TBKP program taslağında dile gelen şu marksizm anlayışı bilinçli olarak görmemezlikten gelliniyor:

"Parti, marksist teorinin gelişmesinde süreklilik ve yenilenmenin iç içe geçtiğini, marksizmin toplumsal pratiğin yarattığı deneyim zenginliğine, geçmişin kültür mirasında ve günümüzün insan düşüncesinde değerli herşeye açık olduğunu vurgular." (TBKP Program Taslağı, S. 66)

Savcı, mahkumiyet istegini haklı gösterebilmek için, sanık mahallinde oturan komünistlerin fikirlerinin yerine kendi kafasındaki önyargıları yerleştiriyor. Diğer bir şekilde ifade edersek: TBKP program taslağı davada bir rol oynamıyor. Sargın ve Kutlu'nun kendilerinin komünist olduklarını ve Marks, Engels ve Lenin'in fikirlerini benimsediklerini açıklamaları yeterli sayılıyor. Savcı bu somut partinin yasalara aykırılığını, bu somut kişilerin suç işlediklerini ispat etmek zahmetine katlanmıyor. Kutlu ve Sargın'ın komünist olduklarını "ispat etmekle" görevini

yaptığını sanıyor (bu da, Kutlu ve Sargın ta baştan beri komünist yöneticiler olduklarını açıklamış olduklarına göre, büyük bir marifet sayılmaz).

Bu meyanda ortaya dökülen antikomünizmin ilkelliği dikkate değer. Savcılığın komünizmi karakterize etmek niyetiyle öne sürdüğü fikirlerden bir kaç alıntı yapalım:

"Komünizmin prensibi, bizimle beraber olmayana ölümdür, orta yol yoktur." (Iddianame, S. 16)

"Kabiliyetli, girgin ve müteşebbis olan herkes onlara göre faşisttir. Ölmesi gerekir." (Iddianame, S. 16)

Komünist partisinin yasaklanmasına gerekçe olarak şunlar da öne sürülüyor: "Yine Türk Halkınca, bu yasal olmayan parti programının kabul edilmeyişinin düşünülmesi olayıdır." (Iddianame S. 46) Burada "yorumu gerek yok!" demekten başka çare kalmıyor.

TBKP'nin programatik fikir ve politik açıklamalarını tartışmaktan çekinmesi, savcılığın konumunun zayıflığını ortaya koyuyor. TBKP'nin iddia edildiği gibi demokrasi düşmanı olduğunu ispat etmek ellerinden gelmiyor. Bunda şaşacak bir şey yok. Türkiye Birleşik Komünist Partisinin program taslağında yer alan şu tespitler karşısında böyle bir tez nasıl savunulabilir?

"Ülkemizde demokratik bir rejimin kurulması, demokratik gelimenin sürekli kılınması, askeri darbelerle kesintiye uğramamasının güvence altına alınması, içinde bulunduğumuz dönemin başlıca sorunudur. Demokratik rejim, parlamentonun özgür iradesine dayanması ve en üst organ olması, temel hak ve özgürlüklerin eksiksiz sağlanması, özgür politik yaşamın ve demokratik katılımın gerçekleşmesi demektir. Böyle bir rejim ancak barışın korunduğu ve ulusal egemenliğin güçlendiği koşullarda kurulabilir." (TBKP Program tasarısı, S.36)

Ve devamla:

"Barış ve Demokratik Yenilenme Programı, emekçilerin derin sosyal sorunlarına, hemen bugünden, henüz kapitalizm çerçevesinde olanaklı ilk ekonomik, iç ve dış politik çözümleri getirme programıdır." (TBKP Program Tasarısı, S.34)

"Barış ve Demokratik Yenilenme Programı halkın özgür iradesiyle demokratik bir şekilde oluşacak parlamentonun politik sistemde en üst organ olduğu, halkın demokratik yığın örgütlerinin aktif katılımı dayanan demokratik bir rejim kurma programıdır. Bu program Kürt ulusal sorununa demokratik, adil ve barışçı bir çözüm getirme programıdır. Demokrasinin kazanılması, emekçilerin sosyal sorunlarının çözümünün, ekonomik gelişmenin iç politik önkoşuludur." (TBKP Program Tasarısı, S.35)

Program Tasarısında yapılan bu açıklamalar karşısında "bir diktatörlük kurmak isteme" suçlamaları nasıl gerekçelendirilecek?

Iddianamede bir çok kereler gerek Sargın, gerekse Kutluya yöneltilen bir başka dikkate değer suçlama daha var: "Milli

duyguların zayıflatılması". Türkiye'de Kürt Halkının varlığına işaret ederek bu halkın haklarına saygı gösterilmesini istedikleri için Sargın ve Kutlunun cezalandırılmaları talep ediliyor.

Bu suçlamanın kendisi onu öne sürenlerin antidemokratik hukuk anlayışlarını ortaya koymaya yeter. Kürt yurttaşlarımızın temel haklarının çiğnenmesine karşı protesto her demokrasinin insanlık görevi iken, bu demokratik görev suç ilan ediliyor. Kürt sorunu ile ilgili olarak Türkiye Birleşik Komünist Partisi (TBKP) tarafından önerilen barışçı ve demokratik çözümün tartışılması bile yasaklanıyor. Tarih, "devlet düşüncesi" olarak öne sürülen dogmalara bağlı kalınıp dışı karşı Kürt sorunun varlığı inkâr edilmekle ve askersel yöntemlerle çözümü için zorlamakla sorunların daha da keskinleştiğini gösteriyor. DGB başsavcısı hazırladığı belgeyle Sargın ve Kutlunun politik amaçlarına ulaşmak için barışçı yöntemlerle çalıştıklarını ispat etmiş oluyor. İddianamenin hiç bir yerinde iki lider hakkında şiddete başvurdıkları veya şiddete başvurmayla çağırdıkları yönünde bir suçlama yer almıyor. Tam tersine, Bizzat başsavcı silahlı mücadelenin TKP'nin eylem biçimleri arasında yer almadığını kabul ediyor. İddianamede bu konuda şöyle denilmiş: "TKP amacına ulaşmak için, benimsediği stratejisini yaşama geçirebilme yolunda zaman ve şartlara göre değişen çeşitli taktikler uygulamıştır. Bu taktikler genelde silahlı hareketi ihtiva etmeyen propaganda faaliyetlerini, yağınsal kampanyaları, cephe oluşturma ve eylem birliği gerçekleştirme faaliyetlerini kapsamaktadır." (S.62)

Adalet ilkelerine uygun bir davadan söz edilebilir mi?

Kutlu ve Sargın hakkında açılan davaya Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesinde bakılacak. Devlet güvenlik mahkemeleri özel mahkemelerdir. Bu mahkemeler daha yetmişli yıllarda kurulmuştu. Ancak daha sonra anayasa mahkemesi tarafından anayasaya aykırı bulunarak kaldırıldılar.

1980'deki askeri darbeden sonra generaller devlet güvenlik mahkemelerini kendilerinin hazırladıkları 1982 anayasasına dayanarak yeniden kurdular. Anayasa mahkemesinin daha önceki kararının da ispat ettiği gibi, devlet güvenlik mahkemelerinin bağımsızlığı hakkında en azından ciddi kuşkulara yer vardır. Özellikle iki noktanın altını çizmek gerekiyor: Birincisi: Bu mahkemeler askeri yönetim tarafından kurulmuş olduğundan o zamanki iktidar sahipleri kendi fikir ve görüşlerine uygun hakimleri tayin etme fırsatını buldular. Olağan mahkemelerde bu çeşit keyfi tayinler mümkün olamazdı. İkincisi: Devlet güvenlik mahkemelerinde mahkeme heyeti genellikle üç hakimden oluşuyor. Bu üç hakimden bir tanesi yasaya göre (hukuki eğitim görmüş) bir subay. Bu hakim subay hakim sıfatıyla verdiği kararlarda üstlerinin emirlerine bağlı değil. Ama yine de bu askeri hakimleri etki altına almak için bir çok yol ve araçlar mevcut. Bir subay olarak bütün kariyerinin askeri makamların kararlarına bağlı olması bile son derece kuşku bir durum yaratıyor.

Askeri yönetimlerin askeri mahkemelere kanun dışı müdahaleleri bir dizi örneklerle belgelenmiş bulunuyor. Yukardan gelen bu çeşit baskılara boyun eğmedikleri için

istifa etmek zorunda kalan subayların açıklamaları da kamuoyunca biliniyor. Bütün bu nedenlerle mahkemenin şu veya bu şekilde etki altında kalması tehlikesi mevcuttur.

Bir diğer son derece düşündürücü nokta savunma hakkı ile ilgilidir. Daha şimdiden, mahkeme başlamadan, olumsuzluklar görülmektedir.

Sargın ve Kutlunun yanısına iki avukat, Atilla Coşkun ve Rasim Öz aleyhine de dava açılmış bulunuyor. Bu iki avukat geçen Aralık ayında göz altına alınıp uluslararası protestolardan sonra tekrar serbest bırakılmışlardı. Atilla Coşkun Türkiye Komünist Partisinin üyesi olmakla suçlanıyor. Rasim Öz ise "suç teşkil eden bir eylemi övmüş olmak" suçlamasıyla sanık sandalyesine oturtuluyor. Bilindiği gibi, Rasim Öz iki genel sekretere "demokrasi için mücadelenize saygı duyuyoruz" diye seslenmişti. Aynı konuda aleyhlerine dava açıldığı için bu iki avukat Kutlu ve Sargının savunmasına katılamayacaklar.

Bu yöntemle savcılık avukatları dilediği gibi savunma dışında bırakma imkânına sahip. Avukatlar her an sanık sandalyesine oturtulmak tehlikesiyle karşı karşıyalar. Bu durumun savunma için sürekli bir tehdit kaynağı oluşturduğu açıktır. Rasim Öz ve Atilla Coşkunun aleyhlerine dava açılmış olması bu tehlikenin son derece somut bir tehlike olduğunu ispat etmektedir.

"Yapılan herşey yasalara uygundur"

Avrupa Parlamentosu ve Amnesty International daha 19 Kasım 1987 tarihinde, yani Kutlu ve Sargının gözaltına alınmasından bir kaç gün sonra, iki ilerin hemen serbest bırakılmasını talep ettiler. Hükümet yetkilileri bu tür bir taleple karşılaştıkları zaman beylik bir cevap veriyorlar: Yapılan herşey Türk Yasalarına göre yapılmaktadır. Türk yasaları da komünistlerin hapse atılmasını öngörüyor. Hükümet tarafından öne sürülen bu savunma ne ölçüde geçerli?

Türk yasalarının komünistleri (ve savcılar tarafından "komünist" ilan edilen herkesi) adi suçlularla aynı kefeye koyduğu şüphesiz doğrudur. Ancak burada şunu sormak gerekir: Bu tür yasalar adaletin temelini oluşturabilirler mi? Unutmayalım ki, bu tür bir hukuk anlayışı, faşizm deneyiminden bu yana uluslararası topluluk tarafından reddediliyor. Eğer hükümetin yukarıdaki savunmayı dayandığı hukuk anlayışı doğru olsaydı, Nazilerin işledikleri cinayetler karşısında da ses çıkarmamak gerekirdi. Çünkü Nazilerin bütün uygulamaları o tarihte yürürlükte olan yasalara uygundu. 10 Aralık 1948 tarihinde açıklanan Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Bildirgesi de işte bu yüzden yayınlanmadı mı?

Türkiye de gerek Avrupa İnsan Hakları Konvansiyonunu imzalamakla, gerekse özal hükümetinin sık sık tekrarlanan açıklamalarıyla şu veya bu devlet tasarrufunun yasallağını belirleyen tek kıstasın Türkiye Cumhuriyeti yasalarının olamayacağını kabul etmiş oldu. Asıl sorulması gereken şudur: Mevcut yasalar insan haklarının korunmasını sağlıyorlar mı, sağlamıyorlar mı? "Yürürlükte olan yasalara" dayanmak, ancak bu yasalar insan haklarının korunmasını güvence altına alıyorsa meşru olabilir.

Üstelik hiç de küçümsemeyecek sayıda Batı Avrupalı hukuk bilgininin ilgili Türk kanunlarının ve yine bunlara dayanan mahkeme kararlarının insan haklarıyla bağdaştırılamayacağını saptamaları bu noktada insan haklarını esas almayı büsbütün zorunlu kılıyor.

Örneğin 20-29 Kasım 1987 tarihlerinde Pariste toplanmış olan "Türkiyenin Dostları" isimli uluslararası kongre Danimarkalı Profesör Erik Siesby'nin önerisiyle kabul edilen bir kararda şu tesbiti yapıyor:

"Türk Ceza Yasasının bir dizi maddeleri Avrupa İnsan Hakları Konvansiyonunun 9., 10. ve 11., Birleşmiş Milletler Genel İnsan Hakları Bildirgesinin 18., 19. ve 20. maddelerinde dile gelen, fikir özgürlüğü, vicdan ve inanç özgürlüğü, görüşlerini serbestçe ifade etme hakkı ve barışçı toplanma hakkı ve örgütlenme hakkıyla çelişki içindedir. Bu durum özellikle Türk Ceza Yasasının 140., 141., 142., 143., 158., 159. ve 163. maddeleri için geçerlidir. Söz konusu maddeler ya tamamen kaldırılmalı ya da değiştirilmelidir."

Bu değerlendirme Sargın ve Kutlunun Türkiye'ye dönüşlerinde de önemli bir rol oynamıştır. Daha önceki yıllarda gördüğümüz çok sayıdaki komünist davalarının aksine Sargın ve Kutlu marksist fikirlerin yayılması için en ön saflarda çalıştıklarını inkâr etmiyorlar. Her ikisi de daha baştan iki yasaklanmış partinin genel sekreterleri sıfatıyla kamuoyuna seslendiler ve bu sıfatla Türkiye'ye döndüler. Her ikisi de tamamen demokratik olarak nitelendirdikleri politik fikir ve eylemlerini açıkça kabul ediyorlar. Fakat aynı zamanda iddianamenin dayandığı kanunların genel insan hakları ve demokrasi ilkeleriyle bağdaşmadığına işaret ederek kendilerinin suçsuz olduğunu söylüyorlar.

Komünist hareketin yasaklanmasının tarihi

Başbakan özal ABD'nin Houston şehrinde düzenlediği basın toplantısında "141, 142 ve 163. maddeler Türkiyenin, Cumhuriyetinin kuruluşundan beri temel taşlarıdır" dedi. Oysa 141 ve 142. maddelerin Türk Ceza Kanununa girdikleri 23 Haziran 1936 tarihine kadar Türkiye'de var olan yasa maddelerinde propaganda ve örgütlenme eylemlerini cezalandıran hükümler bulunmamaktaydı. Sol hareket bu tarihe kadar da ezilmeye çalışılmış, ama bu daha çok "Takrir-i Sükûn" gibi özel yasalar ya da mevcut yasalara zorlama yorumları getirilmesi aracılığıyla yapılmıştır.

23 Haziran 1936 günü Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Türk Ceza Kanununun 141. ve 142. maddeleri 1930 faşist İtalyan Ceza Kanunu örnek alınarak hazırlandı. "Rocco Kanunlarının" 270 ve 272. maddeleri Türkiye'ye ithal edildi. Bu maddelerin temelinde kişinin, devletin karışmayacağı hiç bir özelliği, düşüncesi olmadığına dair totaliter devlet anlayışı yatmaktadır. Devlete, kendisine muhalefet eden kuvvet zoruyla ezme olanağını veren bu maddeler hukuku da kaba kuvvet için düzenlemeler yapan bir kuruma dönüştürmektedir.

Eğer kısaca ifade etmek gerekirse, 141. madde, bir toplumsal sınıfın diğer toplumsal sınıflar üzerinde tahakkümünü kurmayı, veya bir toplumsal sınıfı yok etmeyi, veya ülkede

mevcut ekonomik ve toplumsal temel düzenlerden herhangi birini devirmeyi amaçlayan örgütleri kurmayı yasaklıyor. 142. madde ise aynı amaca yönelik propagandayı yasaklıyor.

141 ve 142. maddeler Türkiye'ye ithal edildikten sonra 1938, 1946, 1949, 1951 ve 1983 yıllarında daha da sertleştirildiler. Bu değişiklikler İtalyan faşistlerini bile geri bıraktığımızı gösteriyor. 1951 yılında yapılan değişiklikle "cebir", yani zor kullanarak devirme şartı 141. ve 142. maddelerden çıkartıldı. Böylece zor kullanmadan, barışçı yollardan değişiklik isteyen örgütler de yasaklanan örgütler haline getirildi. Diğer önemli bir değişiklik ceza miktarıyla ilgili idi. Faşist İtalya'da bu maddeler çerçevesinde verilen en yüksek ceza 5-12 yıl hapis iken, Türkiye'de en yüksek ceza olarak idam cezası getirildi.

Böylece Avrupa Konseyi ve NATO üyesi olan Türkiye'de zor kullanmayan bir toplumsal muhalefetin yöneticileri idam cezasıyla tehdit edilmektedirler.

Türkiye'de yapılan değişiklikler sırasında 141. madde bütün dünyada eşine az rastlanan bir hukuki garabet haline getirildi. Bundan kastımız, bu maddenin biraz hukuk bilgisine sahip herkesi şaşırtacak suç biçimleri yaratmış olmasıdır. Yalnızca yukarıda tarif edilmiş biçimde bir örgütün kurulması değil, hatta bu örgütün kurulması için teşebbüse geçmek de (girişimde bulunmak) değil, böyle bir örgütün kurulmasına "teveşül etmek", yani bu yönde ne kadar küçük de olsa bir adım atmak dahi, örgüt kurmuş olanlarla aynı ölçüde cezalandırılmaktadır.

Bu durum pratikte şu anlama gelmektedir: Bir örgüt kurmak için girişimde bulunmuş olduğunuz ("teşebbüse geçmiş olduğunuz") ispat edilemese bile, yine de yasanın gösterdiği ağır cezalara çarptırılabilirsiniz. Bu şartlar altında savcıların nasıl istedikleri gibi at oynattıklarını tahmin edebilmek için insanın hayal gücünü fazla zorlamasına ihtiyaç yok.

141. ve 142. maddelerin diğer bir önemli özellikleri bu maddelerin belirsizliğidir. Son derece esnek kavramlar kullanılmaktadır. Öyle kavramlar ki, bunlar politik ortama göre çok farklı biçimlerde yorumlanabilirler.

"Bir toplumsal sınıfın diğer toplumsal sınıflar üzerinde tahakkümünü kurmak" ne demek? Söz konusu olan diktatörce bir hakimiyet mi? Yoksa demokratik bir hakimiyet de, yani seçmen çoğunluğunun desteğine dayanan bir hakimiyet de yasaklanmakta mıdır? "İktisadi ve toplumsal temel düzenler" denildiğinde ne anlaşılıyor? Bu düzenlerin demokratik çoğunluklara dayanarak değiştirilmesi de yasaklanıyor mu?

İşaret ettiğimiz belirsizlik istemeyerek veya yanlışlıkla değil, mahsus yaratılmış bir belirsizliktir. Böylece mahkemelerin farklı yorumlarıyla önceden kanun dışı sayılmayan eylemler daha sonra suç olarak ilan edilebiliyor.

Bu yöntemle 1980'deki hükümet darbesinden sonra Türkiye Barış Derneği, Türkiye Öğretmenler Derneği (TÖBDER), veya Türkiye İşçi Köylü Partisi (TIKP) gibi darbeden önce legal olarak çalışmakta olan örgütler sonradan illegal örgütler olarak tanımlandılar ve bu örgütlerin yönetici ve üyeleri yukarıdaki kanunlara dayanılarak cezalandırıldılar.

Daha önce bahsettiğimiz Danimarkalı profesör Siesby de bu olguya işaret ediyor. 141. ve 142 maddeler hakkında şunları yazıyor:

"Bu maddeler ellili yıllarda sol politik eylemleri cezalandırmak için geniş ölçüde kullanıldılar. 1961 anayasasından 12 Eylül 1980'e kadar süren liberal dönemde ise bu tür eylemler ancak zora başvurdıklarında veya zor kullanmaya çağırdıklarında veya başka açıdan kanunsuz araçlara yöneldiklerinde kovuşturulmaya uğradılar.

1980 Eylülündeki hükümet darbesinden sonra ilgili maddeler geniş biçimde yorumlanmaya başladılar. Yeni yorumun geriye dönük olarak uygulanması sonucunda liberal dönemde kurulmuş ve çalışmaları hükümet darbesiyle son bulmuş olan bir dizi örgütün üyeleri 141. ve 142. maddelere dayanılarak mahkum edildi. Oysa faaliyet gösterdikleri dönemde bu örgütlere üye olmak suç sayılmıyordu."

Batı Avrupada eşi olmayan bir uygulama: Düşüncenin açıklanması suç sayılıyor:

"Toplumsal bir sınıfın diğer bir toplumsal sınıf üzerinde tahakküm kurması" için örgütlenmesini yasaklayan 141. madde ile bu yolda propaganda yapılmasını yasaklayan 142. madde, Türk yetkililerinin defalarca açıkladıkları "Batı alemine ait olmak" durumuyla tam bir çelişki içindedir. Çünkü bu maddeler, tümüyle bir düşüncenin açıklanmasını ve kolektif bir düşünce açıklama yolu olan örgütlenmeyi yasaklamak için kullanılmaktadır.

Batı Avrupadakinin aksine Türkiyede fikir ve görüşler bir suç olarak ilan edilebilirler. "Cezalandırılması gereken" fikirler vardır. Türk hukukçusu Dr. Bülent Tanör bu konuda şöyle diyor: "'Fikir suçu' deyiminden, bir dünya görüşünü, bir ideolojiyi, bir doktrini ya da herhangi bir fikri savunup yaymanın, başkalarına aşılama çabasının suç sayılmasını anlamak gerekir." (Dr. Bülent Tanör, Türk Ceza Kanunu 142. madde, düşünce özgürlüğü ve uygulama, Forum yayınları, İstanbul, Mart 1979, S. 72)

Peki, Avrupa ülkelerinde bu tür suçlar var mıdır? ABD, İngiltere, Fransa, Federal Almanya, İtalya, İsviçre ve Belçika hukuklarını bu açıdan taramış olan Türk hukuk adamlarından Bülent Tanör, bir görüş ya da düşüncenin açıklanıp savunulmasının ve yayılmasının Batı hukukunda yasak olmadığını belirtiyor. Batı hukuk sistemlerinde yasaklanmış olan şeyin, "yıkıcı eylemlere çağırı, ya da suça kışkırtma niteliğindeki ajitasyonlar olduğunu belirtiyor. Yazar, Batı doktrininde "fikir suçu" olmayıp, "siyasi fikir suçu" kavramının kullanıldığını, bundan da yıkıcı eylemlere çağırmanın, demokratik yöntemlerin cebir yoluyla reddedilmesinin anlaşıldığını belirtiyor.

Türk Ceza Kanununda cebir kullanarak anayasal düzeni yıkmaya yönelmek 146., 168., 169. ve 171. maddelerle, böylesi fiilleri övmek ise 172. madde ile cezalandırıldıklarına göre, 141 ve 142. maddelerin "fikir suçlu"larını cezalandırmaktan, cebir kullanılmasına karşı olan muhalefetin ezilmesinden başka bir işlev gördüğünü kimse iddia edemez.

Aynı görüşü dile getiren Prof. Dr. Çetin Özek "141-142" adlı kitabında şöyle demektedir:

"Cebir unsuru olmayınca, maddeler gerçekte demokratik biçimde iktidara gelmeyi ve kendi görüşüne göre bir düzen yaratmayı amaç bilen sol hareketi yasaklamış olmaktadır. Bu nedenledir ki, düşüncenin düzene aykırılığı suç sayıldığı gibi, düzene aykırı bir politik düşüncenin politik bir biçimde örgütlenmesi ve iktidarı tüm demokratik usüller içinde ele geçirme çabaları da yasaklanmaktadır... Batı demokrasilerinde marksist sosyalizmin de demokratik usüller içinde işbaşına gelebileceği bilimsel gerçeklere uygun olarak kabul edilir..." (Çetin Özek, "141-142", Ararat Yayınevi, İstanbul, 1968, sayfa 173-174)

Türkiyede "demokrasiye geçildi" denmesine rağmen, 141 ve 142. maddelerin varlıklarını sürdürmesi ve yalnızca komünistlere karşı değil, devlet otoritesinin hoşuna gitmeyen görüşleri savunan bilim adamları ve sanatçılara karşı da kullanılması, çağdışı bir durumdur.

Bu çağdışılığın farkında olan Türk yetkilileri, zaman zaman bu totaliter anlayışlarını, insan hakları belgelerinin kısıtlayıcı hükümlerine ve Avrupada bir zamanlar gündeme gelmiş olan bazı uygulamalara dayandırmaya çalışıyorlar.

Örneğin söz konusu bu yasaların halâ İtalyan Ceza Yasasında varlıklarını sürdürdüklerini söylüyorlar. Evet; adı geçen yasa maddeleri İtalyan Ceza Yasasında halâ vardır. Ama Mussolini'nin devrilmesinden sonra İtalya'da söz konusu 270 ve 272. maddelerin sosyal muhalefete karşı kullanılması şeklindeki totaliter devlet uygulamasına son verildiği, çoğulculuk ilkesinin tümüyle uygulanmaya sokulduğunu ve burada marksist partilere yönelik bir ayırım getirilmediği gözardı edilmek isteniyor.

141 ve 142. maddelerin savunucuları, Federal Almanyayı örnek göstererek, "komünist partisinin bir dönem yasaklanması"nın normal olduğunu ve insan haklarıyla da çelişmediği görüşünü savunuyorlar. Bu verilen örnek iki açıdan yanlıştır.

Birincisi, Almanya Komünist Partisi (KPD), bir kanun maddesiyle değil, anayasa mahkemesinin bir kararı ile ("anayasa düşmanı" bir örgüt ilan edilerek) yasaklandı. Ve bu yasaklama bütün komünist partileri için geçerli olan bir yasaklama değil, sadece belli bir komünist partisine, yani KPD'ye, karşı idi. Bunun içindir ki, daha sonra Alman Komünist Partisi (DKP), kurulabildi. İkincisi, anayasa mahkemesi verdiği kararda, bu davada, bir dünya görüşü olarak marksizm-leninizmin yargılanmasının söz konusu olmadığını bilhassa vurguladı. Bu, verilen kararda şöyle ifade edilmektedir:

"Bilimsel bir ideolojiyi kabul etmesi, suçlama olarak, KPD'ye yöneltilmemektedir. Bu mahkemenin amacı, marksist-leninist teoriyi 'bütünsel bir bilim' olarak anayasaya aykırı ilan etmek değildir. Anayasanın 5. maddesinin 3. fıkrasının belirlediği anlamda bir bilim olduğu sürece, bu bilim elbette serbesttir. Bu bilimi anlatmak, öğretmek, geliştirmek serbest olduğu gibi, aynı zamanda onu tartışmak ve onunla mücadele etmek de

serbesttir. Bu bilim davamızın kapsamı dışındadır. Onun bilimsel doğruluğunun tesbiti, bir mahkemenin değerlendirmesine bağlanamaz." (KPD Prozeß, Dokumentarwerk, Hrsg. von Dr. Gerd Pfeiffer und Hans-Georg Strickert, Karlsruhe, 1956, S.614-615)

İspanya, Portekiz ve Yunanistanda faşist diktatörlükler yıkıldıktan sonra, bu ülkelerin ceza yasalarında ve uygulamalarında değişiklikler yapılmış ve komünist partilerinin legal olarak kurulabilmeleri için koşullar yaratılmıştır.

Bütün bu örnekler, çoğulcu demokratik rejimi tam olarak gerçekleştirmenin temel koşulunun bütün politik görüşlere serbestçe örgütlenme özgürlüğünün tanınması olduğunu kanıtlıyor.

141 ve 142. maddelerin yandaşları, çoğulcu demokratik rejimle bağdaşmayan tutumlarını haklı gösterebilmek için çoğu zaman, uluslararası anlaşmaların "bu özgürlükler temel insan haklarını ortadan kaldırmak için kullanılamaz" ilkesine dayanmaya çalışıyorlar. Bilindiği gibi İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, böyle bir hükme yer vermektedir (madde 30). Bunun öne sürülmesi ancak, insan hakları sözleşmesinin içeriğini bilmeyenleri yanıltabilir. Bu sınırlamaları, düşünce özgürlüğüne, kolektif düşünce açıklama yöntemi olan örgütlenme özgürlüğüne, ve düşüncenin yayılmasına konulmuş kısıtlamalar olarak göstermek doğru değildir.

Adı geçen belgelerde (İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, madde 30 ve Avrupa İnsan Hakları Konvansiyonu, madde 17) yıkıcı "faaliyet"ten, "eylem"den bahsedilmektedir.

Türk Ceza Kanununun 141, 142 ve 163. maddeleri, Türkiye'nin de imzaladığı uluslararası belgelerin özüyle çelişmektedir. Bu maddeler "İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi"nin 18, 19 ve 20.; "Avrupa İnsan Hakları Konvansiyonu"nun 9, 10 ve 11.; "Helsinki Sonuç Belgesi"nin I. Bölümünün yedi ilkesiyle çelişmektedir.

Batı Avrupalı hukukçular bu konuda ne diyorlar?

Türkiyede bir çok aydın, yazar, gazeteci, sanatçı, yayıncı, doktor, avukat, sendikacı ve politikacının yargınladığı ve senelerce hapis cezalarına çarptırıldığı, Türk Ceza Kanunun söz konusu maddeleri ve Türkiye'nin durumu hakkında, Danimarkalı profesör Erik Siesby şunları söylüyor:

"Bu kişilerin mahkumiyetlerine yol açan eylemler zor kullanımı veya Batı Avrupada bilinen adi suçlar değil de politik görüşlerin veya dini inançların ifadesi, veya bu tür görüşler ya da inançlar doğrultusunda çalışan örgütlerin kurulması. Bu eylemlerin cezalandırılması İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinin 19. ve Avrupa İnsan Hakları Konvansiyonunun 10. maddelerinin çiğnenmesi anlamına gelir."

İsveç sosyaldemokrat partisi milletvekili, Hans Gören Franck, Türk Ceza Kanununun 141, 142 ve 163. maddeleri hakkında şunları yazıyor:

"Yukarıda adı geçen maddeler günümüzde Türkiyede özellikle zorbalığa başvurmayan muhalefeti

cezalandırmak için kullanılıyor. Bir çok mahkeme ve yüksek mahkeme kararları bu maddelerin uygulanışının fikir açıklama, örgütlenme ve inanç özgürlüklerini çiğnediğini ve dolayısıyla bu maddelerin Türkiye'nin de imzalamış olduğu Avrupa İnsan Hakları Konvansiyonunun 9,10 ve 11. maddeleriyle çeliştiğini gösteriyor."

Eğer Türkiye uluslararası planda üslendiği yükümlülükleri yerine getiren ve bu nedenle de saygınlık gören bir ülke olmak istiyorsa, bir çok aydın tarafından "Türkiye'nin ayıbı" olarak nitelendirilen 141 ve 142. maddeler kaldırılmalıdır. Böyle bir adım, anayasanın 15. ve 90. maddeleri ile de uyum içindedir. Anayasanın 90. maddesinin son fıkrasında şöyle deniliyor: "Usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir."

Komünistlerin ve demokratların suçlu ilan edilmeleri: Bin yıllık hapis cezaları

TIP genel sekreteri Dr. Nihat Sargın ile TKP genel sekreteri Haydar Kutlu Türkiye Birleşik Komünist Partisini yasal olarak Türkiyede kurmak için girişimde bulunmak üzere Türkiyeye döndükleri zaman, 1980 öncesindeki terör ortamında aşırı sağcılar tarafından ağır yaralanarak sakat bırakılan Türkiye'nin ünlü hukukçu ve aydınlarından Server Tanilli, Kutlu ve Sargına hitaben yazdığı bir mektupta şöyle diyordu:

"Türkiyeye gidişinizi pek yerinde bir davranış olarak karşıladığımı söylemeliyim. Kararınız gerçekten tarihsel bir anlam taşıyor... Size reva görülecek işlemler, Türkiyede nasıl çağdışı bir rejimin yürürlükte olduğunu uygar dünyaya bir kez daha ilan etme fırsatını bize verecektir, ki bu bile, demokrasi davasında pek büyük bir hizmet olacaktır."

(Türkiye Postası, 20.11.1987)

Server Tanilli, İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcılığı tarafından "Uygarlık Tarihi" başlıklı ders notları nedeniyle Türk Ceza Kanununun 141/6, 142/1-5 ve 6. fıkraları nedeniyle mahkemeye verilmiş, hakkında hazırlanan 3.11.1975 tarihli iddianamede, Tanilli, ünlü şair Pablo Neruda'yı "siyasi inançlarından taviz vermeyen yiğit tavırlı bir kişi" olarak nitelendirmesi nedeniyle hapse atmaya kalkışılmıştı. Açılan dava, kamuoyunda büyük tepkilere yol açmış, ülkenin en seçkin 774 aydını, bilim adamı ve demokratik kitle örgütü temsilcisi 21.3.1976'da Cumhuriyet gazetesinde yayınladıkları bir bildiriyile, "bu bilimsel eseri kendi eserimizcesine imzalamayı, demokrasinin, düşünce ve bilim özgürlüklerinin ve akademik özgürlüklerin savunulması adına görev biliriz" demişlerdi. Dava daha sonra sivil mahkemeye intikal ettirilmiş, 31.3.1978'de beraatle sonuçlanmıştı.

Aynı şekilde, 12.3.1971 darbesinden sonra bir başka hukukçu, anayasa profesörü Mümtaz Soysal, "Anayasaya Giriş" adlı eseri nedeniyle yargılanmış, Türkiyede uygulanmakta olan, bilinen yöntemlerle sorgulanmış, ancak bu dönem sona erip yeniden kısıtlı demokrasiye geçildiğinde hakkındaki dava düşmüştür.

Senelerden beri çevirmenler, haklarında komünizm propagandası yaptıkları gerekçesiyle dava açılabilirliğini hesaplamak zorundadırlar. Bir kitabın çevirisinin cezası 7,5 yıl hapis olabilir. örneğin tanınmış çevirmen Muzaffer Erdost için, sadece 1974 yılında 37 sene hapis cezası

istendi. Bugün haklarında toplam 100-200 yıla kadar hapis cezası istenilen redaktörler vardır. Çağdaş Gazeteciler Derneği başkanı Ahmet Abakay, Aralık 1987 tarihinde yaptığı açıklamada sadece Çanakkale Cezaevinde yedi yıldır hapis yatan ve 141 ve 142. maddelerden yargılanan 12 gazetecinin bulunduğunu ve 3-5 satırlık bir yazının bedelinin 5 yıl hapisten başladığını söyledi.

1980 askeri darbesinden sonra, 4 günlük gazete ve 20 derginin yazı işleri sorumluları ve buralarda çalışan toplam 50 yazar ve gazeteci hakkında 404 dava açıldı. Beş kişi de kitap yayınlamaktan hüküm giydi. Bu arada adı geçen 50 kişiden, 32'si hakkında kesinleşen cezaların toplamı 2500 (ikibinbeşyüz!) yılı bulmaktadır. Bunun üçte birini, yani 750 yıl, "Halkın Kurtuluşu" dergisi yazı işleri sorumlusu Veli Yılmaz ve aynı dergi çalışanlarından Osman Taş (600 yıl), Mustafa Yıldırım Türk (155 yıl) ceza almışlardır.

Burada sözkonusu olan cezaların, Türk Ceza Kanununun 142. maddesine göre ve sadece dergide çıkan yazılar için verildiğinin altını tekrar çizmek gerekmektedir.

12 Eylül 1980 darbesinden sonra 141 ve 142. maddeler, Türkiye İşçi Partisi (TİP), Türkiye Komünist Partisi (TKP), Türkiye Sosyalist İşçi Partisi (TSİP) ve Türkiye İşçi- Köylü Partisi (TİKP) gibi gerek program ve tüzüklerinde, gerekse pratik çalışmalarında cebir unsuru bulunmayan partilere karşı yoğun olarak kullanıldı. Haklarında "terörizm" ile ilgili tek bir delil bulunmayan bütün bu partilerin yönetici ve üyeleri, farklı bir ideolojiyi savunmak ve bu görüşleri yaymak için örgütlenmek ile suçlanarak, 18 yıla varan cezalara çarptırıldılar.

Ancak 141 ve 142. maddeler, yalnızca siyasi partilere karşı değil, devlet yönetimi tarafından "uygun görülmeyen" görüşleri savunan herkese karşı da yaygın bir şekilde uygulanmaktadır. Dünya barışını savunan Türkiye Barış Derneği'ne ve emekçilerin sosyal haklarını savunan DISK'e karşı açılan davalar buna örnek olarak verilebilir.

Barış Derneği Başkanı emekli büyükelçi Mahmut Dikerdem ve aynı derneğin yönetim kurulu üyesi Reha İsvan, Türk Ceza Kanunun 141. maddesine dayanılarak, 5'er yıl cezaya çarptırıldılar. (Halâ kesinleşmeyen bu ceza yüzünden her ikisi de daha bir çok tanınmış barışçı ile birlikte üçbuçuk yıl hapiste kaldılar.

Askeri mahkemede görülen bu davada, savcı şöyle diyordu: Sanıklar barıştan yanalar. Silahsızlanmayı savunuyorlar. Komünistler de barıştan yanalar ve silahsızlanmayı istiyorlar. O halde sanıklar komünizme hizmet ediyorlar.

Türk Ceza Kanununun 141 ve 142. maddelerinin mantığına göre, kısa süre önce Avrupadaki tüm atom silahlarının sökülmesini isteyen, SPD'nin silahsızlanma uzmanı von Bülow, 12 yıl ağır hapis cezasına mahkum edilmelidir. Uluslararası Hür İşçi Sendikaları genel sekreteri Vardelven ise bir delegasyonla ABD'ye gidip Senato'dan orta menzilli atom roketleriyle ilgili anlaşmayı (INF) onaylamasını talep ettiği için, DISK yöneticileri gibi, yurt dışında da silahsızlanmayı savunduğu gerekçesiyle, idam cezası talebi ile yargılanmalıydı.

İlk bakışta, Türk mahkemelerinin bu kararları çılgınlık gibi gelebilir. Ama bu ölçsüzlüğün kökleri Türk Ceza Kanununun

141 ve 142. maddelerinde aranmalıdır. Politik görüşler "suç" olarak damgalandığı an, düşüncenin yargılanmasına kapı açıldı demektir. Ondan sonra hangi düşüncenin koğuşturulacağı, o anki iktidarın keyfine kalmıştır. İhtiyaca göre yorumlayarak, her türlü muhalif görüşü "suç" olarak damgalamak mümkündür.

Tüm bunlar komünist harekte üzerindeki yasağın sürmesinin sonuçlarıdır. Bu koşullarda, temel insan haklarını kullanmak ve kendi düşüncesini açıklamak büyük cesaret isteyen bir iş haline geliyor. İnsanın kendi düşüncesini açıklamasının bile cesaret işi olduğu bir devlet düzenine demokrasi denilemez.

Siyasal hayata giydirilen çelik yelek

Türk yetkilileri, 12 Eylül 1980'den bu yana olan değişmelere işaret ederek, Avrupa kamuoyu temsilcilerine "önemli ilerlemelerden" bahsediyorlar. Dış görünüşü itibarıyla çoğulcu parlamentarizmi andıran bu durum kimseyi yanıltmamalıdır.

Siyasi partiler demokrasilerin vazgeçilmez bir parçasıdır. Bir kaç örnekle bu konuya değinelim. Anayasanın, siyasi partilerle ilgili yasaklayıcı hükümlerine ilaveten konulan Siyasi Partiler Yasasındaki yasaklar, çoğulcu parlamenter düzene giydirilmiş bir çelik yelek niteliği taşımaktadır.

örneğin Siyasi Partiler Yasasının 5. ve 78. maddeleri, Türk Ceza Kanununun 141 ve 142. maddelerine dayanmaktadır. Aynı kanunun 91. maddesiyle, partilerin kadınlar kolu, gençlik kolu, vakıf ve dernek kurmaları, 92. madde ile ise partilerin, diğer toplumsal örgütlerle bağ kurmaları yasaklanmaktadır. Siyasi partilerin 12 Eylül 1980 askeri darbesini ve darbeyi yapan beş generalden oluşan "Milli Güvenlik Konseyi"nin karar ve uygulamalarını eleştirmesini yasaklayan 97. madde çok ilginçtir. Aynı şekilde yasa, nüfusun % 50'den fazlasını köylülerin oluşturmalarına rağmen, köylerde parti örgütleri kurulmasını yasaklamaktadır.

Tüm siyasal partilere giydirilen bu çelik yelek komünist partisi için daha acımasızdır. Çünkü aynı yasanın 96. maddesi "komünist" adı taşıyan bir partinin kurulmasını yasaklamaktadır.

Anayasa ve temel haklar

TIP genel sekreteri Dr. Nihat Sargın ile TKP genel sekreteri Haydar Kutlunun ülkeye döndükleri gün, 16 Kasım 1987'de cumhurbaşkanı Evren Muğlada yaptığı konuşmada şöyle diyordu: "Türkiye Komünist Partisinin kurulmasına müsait değildir. Komünist parti, faşist parti veya dine dayalı bir şeriat partisi kurulması mümkün değildir. Çünkü, Türk Ceza Kanununun 141, 142 ve 163. maddeleri vardır. Bu maddelerin kalkması için anayasanın değişmesi lazımdır. Anayasanın 14. maddesi var. Bu madde kaldığı sürece hiç bir şey yapılamaz. Bunu böyle bilirsiniz. (18 Kasım 1987, Milliyet Avrupa baskısı)

Şu anki anayasa 12 Eylül 1980'de darbeyi yapan beş generalin emirlerine uygun olarak hazırladı. 7 Kasım 1982'de "hayır" demenin yasaklandığı ve diyenlerin cezalandırıldığı bir ortamda yapılan "halk oylaması" ile yürürlüğe sokulan anayasanın, Evren'in işaret ettiği 14. maddesinde şöyle denmektedir:

"Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden hiçbirini, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmak, Türk Devletin ve Cumhuriyetin varlığını tehlikeye düşürmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, devletin bir kişi veya zümre tarafından yönetilmesini veya sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü sağlamak veya dil, ırk, din ve mezhep ayrımı yaratmak veya sair herhangi bir yoldan bu kavram ve görüşlere dayanan bir devlet düzenini kurmak amacıyla kullanılamaz."

Bu genel sınırlama temel hakların fiilen ortadan kaldırılması anlamına geliyor. İnsan hakları ile ilgili uluslararası belgelerde rastlanan kısıtlama ("temel haklar bu hakların ortadan kaldırılması için kullanılamaz") anayasada bir çok ekleme ile ağırlaştırılmıştır. Çok esnek ve belirsiz kavramlarla istendiğinde her türlü davranışı kapsamına alacak gibi ifade edilmiştir. Örneğin, "devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünü bozmak" veya "dil, ırk, din ve mezhep ayrımı yaratmak" veya "sosyal bir sınıfın, diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü sağlamak ne demektir? Bu ifade biçimiyle, Türk Ceza Kanununun 141 ve 142. maddelerinin anayasa hükme haline geldiğini görüyoruz. Böylece düşünceyi ve düşünceyi açıklamayı suç kabul eden hukuk zihniyeti anayasaya girmiştir.

Dahası, bu 14. madde anayasanın 87. maddesiyle tamamlanarak, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 141 ve 142. maddelerden hüküm giyenlere af çıkarması yasaklanmaktadır.

Anayasanın görevi düşünce ve fikirleri sınırlamak mıdır? Batı Avrupa ülkeleri anayasalarında benzer hükümlere rastlamak mümkün değildir. Eğer anayasa, belli düşüncelerin açıklanmasını ta baştan yasaklıyorsa, buna demokrasi denemez. Türkiye'nin durumu insana ister istemez Mussolini'nin "kişi devlet içinde ve devletin egemenliğinin, otoritesinin bir sujesi olarak, devletin istediği gibi düşünmek ve davranmak zorundadır" diyen 24 Mart 1924 tarihli konuşmasını hatırlatıyor.

Düşünce özgürlüğü ve kolektif düşünce açıklama yolu olan örgütlenme, devletin saptadığı düşünceleri savunma ve yayma özgürlüğü olarak ele alınsaydı, bunların anayasa ile güvence altına alınmasına gerek kalır mıydı? Düşünce özgürlüğü ancak anayasada ifadesini bulan düşüncelerin dışında kalanlar için olursa bir anlam kazanır. Yoksa, sadece anayasada ifadesini bulan resmi düşüncenin beğenilmesi ve savunulması için, anayasaya düşünce ve örgütlenme özgürlüğüne ilişkin hükümler konmasının bir anlamı yoktur.

Türkiyede, devlet yetkililerinin hoşuna gitmeyen ya da çıkarlarına dokunan her türlü fikir, anayasanın "devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğü" ilkesine ters düştüğü gerekçesiyle Türk Ceza Kanununun 141 ve 142. maddelerine göre cezalandırılmaktadır.

Batı Avrupa ülkelerinde durum nedir? İtalya örneğini alalım. İtalyan anayasasının birinci maddesi "İtalya, çalışma esasları üzerine kurulmuş demokratik bir cumhuriyettir" demektir. Eğer İtalya'da devletin koyduğu sınırlar dışında düşünmek yasaklanmış olsaydı, ekonomik liberalizmin "anti-sosyal karakterlidir" denilerek yasaklanması gerekirdi. Aynı şekilde, Federal Almanya Cumhuriyetinde, merkezîyetçi bir devlet yapısını savunan herkes anayasanın "Federal Almanya

sosyal ve demokratik bir federal devlettir" hükmüne ters düştüğü için hapse atılması veya merkeziyetçiliği kabul eden Fransa'da federatif sistemi savunanların cezalandırılması gerekirdi.

öte yandan 1982 anayasasının 14. maddesindeki kısıtlamalar, Avrupa İnsan Hakları Konvansiyonunun 14. ve 17. maddeleri ile çelişmektedir.

Bu özellikleri ile 1982 anayasası, temel hak ve özgürlükleri düzenlemekten çok, bunları kısıtlayıcı ve giderek yasaklayıcı nitelik taşımaktadır.

Bu durumda, normal politik gelişme sürecinde, uzlaşmalarla ya da yasa değişiklikleriyle çözülebilecek konuların önünü tıkayan hukukun alanına girmeyen konuları kendine iş edinen 1982 anayasası Türkiyede sorun yaratan ve istikrarsızlığa yol açan bir rol oynamaktadır. Bununla "güdümlü bir demokrasi", "ikinci sınıf demokrasi" kurulup kalıcı kılınmaktadır.

Resmi sözcüler sık sık adı geçen hükümleri değiştirmenin mümkün olmadığını söylemektedirler. Oysa pratik bize tüm bu iddialara rağmen, 1982 anayasasının da değişebileceğini göstermektedir. Örneğin 17 Mayıs 1987 tarihinde, 1980 öncesindeki politikacılara, aktif siyaset yasağı getiren anayasanın geçici 4. maddesi değiştirildi. Aynı şekilde, anayasa değişikliği için 1982 anayasasında üçte iki olarak belirlenen çoğunluk, beşte üç olarak değiştirildi. Seçmen yaşı 21'den 19'a indirilip, Büyük Millet Meclisindeki milletvekilli sayısı 400'den 450'ye çıkarıldı.

1982 anayasasının bir çok maddesi değiştirildiğine göre 14. ve 87. maddelerle birlikte komünist harekete yasak koyan diğer maddelerin de değiştirilmesi pek ala mümkündür.

"ikinci sınıf demokrasi"

Bugün Türk yetkilileri ve hepsinden önemlisi cumhurbaşkanı Evren ve başbakan özal Mussolini'nin fikirlerine uygun olarak getirilen yasakları, günümüz Türkiyesinde sürdürmeyi nasıl gerekçelendiriyorlar? Bu çağdışı durumu nasıl haklı göstermeye çalışıyorlar?

Bu güçler komünist hareket üzerindeki yasağı "jeopolitik durumumuz müsait değildir" diyerek savunmaya çalışıyorlar. Bununla, Türkiyenin sosyalist ülkelerle komşu olması kastediliyor. Oysa ki Türkiye dünya üzerinde sosyalist bir ülke ile komşu olduğu halde, farklı bir toplumsal düzene sahip olan tek ülke değildir. Eğer sosyalist ülkelerle komşu olmak, komünist hareketin yasaklanması için gerekçe olsaydı, bugün sosyalist ülkelerle komşu olan Federal Almanya'da, İsveç'te, Norveç'te, Finlandiya'da, Avusturya'da, İtalya'da ve Yunanistan'da komünist partilerinin yasak olmaları gerekirdi. Oysa ki demokrasi ile yönetilen hiç bir ülkede böylesi bir uygulama yoktur.

Komünist hareket üzerindeki yasağı savunanlar, komünist partisinin serbest olmasının "gelişme düzeyimize uygun olmadığını" vurgulamaktadırlar. Türkiye Cumhuriyeti kurulduğunda tek partili bir rejim mevcuttu. Ekonomik ve sosyal gelişmeler 1946 yılında çok partili rejime geçmeyi zorunlu kıldı. Ancak bu güdümlü bir geçiş oldu. Sol hareket yine yasaktı. O zamandan günümüze Türkiye belirli bir

gelişme göstermesine rağmen, ülkenin gelişmesinde büyük rol oynayan emekçi kesimlerin düşünce ve serbestçe örgütlenme özgürlüklerini yasaklayan anlayışın devamında ısrar eden yaklaşım, toplumsal gelişmeyi engelleyen en önemli etkindir.

Komünist hareket üzerindeki yasağı savunanlar, "halkımızın olgunluk düzeyi buna uygun değildir, halkımız buna alışkın değildir" savını öne sürmektedirler. Türk Ceza Kanununda 141 ve 142. maddeler ile 1982 anayasasındaki 14. ve 87. maddeler varlıklarını korudukları sürece, halk farklı fikirleri özgürce tartışma kültürünü nasıl kazanacak? Düşüncelerin özgürce açıklanmasını ve bu amaçla örgütlenmenin kaba kuvvetle, zorbalıkla yasaklandığı bir toplumda, farklı düşüncelerin uygar koşullarda tartışılması ve fikirlerin özgürce yarışması nasıl gerçekleşebilir?

"Komünist partisi kurulursa, faşist partiye de mücadele edilir" denilmektedir. Oysa neo-faşist, ırkçı hareketin başbuğu olarak bilinen Alpaslan Türkeş, bugün legal olarak faaliyet gösteren "Milliyetçi Çalışma Partisi"nin genel başkanlığını yapmaktadır. Bir çok cinayetin perde arkasındaki sorumlusu olarak mahkum olan bu adam dünyada ve ülkemizde şiddet uygulanmasını sona erdirmeyi programına alan Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin (TBKP) yöneticileri Kutlu ve Sargınin Türkiye'ye dönüşleri konusunda şöyle diyor: "Türkiyede komünistlere yer yoktur!" (Hürriyet, 20 Kasım 1987)

"Komünist partisi kurulursa, şeriatçı partiler de kurulur", yasakların devamından yana olan çevrelerin sık sık kullandığı bir başka demagojidir. Müslümanların belirli bir kesiminin görüşlerini yansıtan Zaman adlı gazetenin yazarlarından Ali Buluç, Yeni Gündem dergisinin 15-21 Kasım 1987 tarihli sayısında, bu iddialara şöyle yanıt veriyor: "Komünist partisinin kurulmasının, şeriatçı hareketi güçlendireceği savı, sağcılara aittir. Müslüman kesimler 163. madde ile birlikte 141 ve 142. maddelerin de kaldırılmasından rahatsızlık duymamaktadır."

Gerçekten de Eyren'in "şeriatçılık" olarak nitelendirdiği gelişmeler tam da 12 Eylül 1980 askeri darbesinden sonra, yani demokratik özgürlüklerin kısıtlanmasıyla birlikte, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde eş görülmedik bir hızla arttı. Türk Ceza Kanunundaki "şeriatçılığı" yasaklayan 163. madde ise, bu kesimlere karşı değil, her nedense İslâmın güncel bir yorumunu yapan, politik özgürlükleri ve barışı savunan İslâmî politik akıma karşı uygulanıyor. Kaldı ki, demokrasilerde şiddete başvurmamak koşuluyla, her düşünce özgürce savunulabilmelidir. Eğer komünist hareketin yasaklanmasından yana olanlar, şeriat düzenine gerçekten karşı iseler, bu görüşlerle de demokratik bir platformda siyasi mücadele vermeyi öğrenmek zorundadırlar. Bunu hazmedemeyen mantık geçerli olsaydı, "Engizisyon uygulamalarını geri getirir" diye Avrupadaki Hristiyan partilerin de yasaklanması gerekirdi.

Türkiye ve Avrupa kamuoyunu "İran örneği" ile korkutmaya çalışanlar şunu unutuyorlar: Eğer İranda Şah despotizmi, düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü, temel hak ve özgürlükleri onlarca yıl boyunca zorbalıkla yok etmiş olmasaydı, ortaya bir "İran örneği" çıkabilir miydi? Bu durumda yasakları savunanların başka sebeplerinin olması gerekir.

19 Kasım 1987 günkü Hürriyet gazetesinde, imzasız yayınlanan bir haber-yorumda, şöyle deniyordu: "Cumhurbaşkanı Kenan Evren, neden tam iki liderin geldiği gün sert bir açıklama yapma ihtiyacı duymuştur? Yoksa cumhurbaşkanı ordu içinden kendisine iletilen bazı endişeleri mi dile getirmektedir?"

Aynı gazetenin aynı sayısında Ahmet Altan imzalı bir yazıda ise şunlar belirtilmekteydi:

"Bütün Türk vatandaşları, kendilerini bildi bileli bir şeylerden korkar. Memleketin batmasından korkarız... Ve biriler bu tehlikeyi önlemek için görev başına koşup, bu işten parsa topluyorlar. Bu kadar korktuğumuz yeter. Korkmaktan yorulduk artık."

Komünist hareket üzerindeki yasağın yıllar boyu Türkiyede hangi amaçlar için kullanıldığını şair-yazar Melih Cevdet Anday, 6 Kasım 1987 tarihli Cumhuriyet gazetesinde yayınlanan "Türkiye Birleşik Komünist Partisi Üzerine" başlıklı yazısında şöyle dile getiriyor:

"Türkiyede görünen ve görünmeyen iktidarlar, bir komünist partisinin yasal olarak kurulmasını umursamazlar, umursamamışlardır; onların önem verdiği ve hep kullandığı 'komünizm' sözcüğüdür ve yasal bir komünist partisi kurulduğunda, bu görünen ya da görünmeyen iktidarlar, halkın gözünü korkutmak için her beğenmediği düşünceye, her beğenmediği eyleme 'komünistlik' damgasını vuramayacaktır, komünist hep 'gizli' sanılsın. İsteyecektir... Yasal bir komünist partisi kurulduğunda, bu korkutmacalar işlemeyecektir, çünkü 'komünizm' sözcüğü yasal olacaktır! TBKP adına konuşurken sayın Kutlu'nun söylediklerini okudunuzsa, görmüşsünüzdür ki, TBKP demokrasiye bağlıdır (nerden bileyim diyemezsiniz, çünkü bu kuşkuyu öteki partilerimiz için de göstermeniz gerekir), seçimle gelip seçimle gitmek ilkesini benimsemiştir; ceza yasamızda gerekli değişiklikler yapılır da yasal komünist partisi kurulursa, bizdeki görünen ve görünmeyen iktidarlar, bu durumda hangi 'gizli'yi karşısına alıp da halkı korkutacaktır? Bu açıdan bakıldığında, yasal komünist partilerin kurulmasına engel olunan ülkelerde düşün özgürlüğünün neden bir türlü oluşmadığı, yerleşmediği açıklık kazanır."

Bu böyle olduğu için, 19 Kasım 1987 günkü Cumhuriyet gazetesindeki yazısında, Ergun Balci, "Günümüzde, siyasi yelpazede komünist partisinin yer almadığı bir demokrasi tam demokrasi değildir" demektedir. Ve böyle olduğu içindir ki aynı günkü Cumhuriyette Mehmet Ali Aybar, haklı olarak, "komünist partisinin yasak olduğu bir ülkede demokrasi yoktur" demektedir.

Demokratik istikrarın garanti altına alınması konusunda, TBKP Program Taslağında şöyle deniyor:

"Ülkemizde demokratik bir rejimin kurulması, demokratik bir gelişmenin güvence altına alınması, içinde bulunduğumuz dönemin başlıca sorunudur."

Bu saptama Türkiyede sadece marksistler tarafından değil, diğer politik güçler tarafından da, örneğin askeri

darbelerle iki kez hükümetten uzaklaştırılan eski başbakanlardan Süleyman Demirel tarafından da paylaşılmaktadır.

Demokratik rejimin Avrupada eşi görülmedik uygulamalarla kesintiye uğratılmasının önü nasıl alınabilir? Demokratik istikrar nasıl sağlanır? Bu soruya Cumhuriyet gazetesi yazarlarından Hasan Cemal 22 Kasım 1987 günkü yazısında şu cevabı veriyor:

"İstikrarın güvencesi demokraside aranmalıdır... Demokrasinin kendisi değil, onu ikinci sınıflığa mahkum eden yasalardır 'destabilizasyona' meraklı olanların işine gelen."

TBKP Program Taslağına göre, Türkiyede demokrasinin darbeler yoluyla kesintiye uğramasının engellenmesinin bir tek yolu vardır: Gerçekten çok partili bir rejime geçilmesi ve Türkiyede artık sivil iktidarın (TBKP Program Taslağında bu parlamento olarak görünüyor) politik sistemin en üst organı olması.

Komünist hareketin legalitesinin burada bir garantör işlevi göreceği açıktır. Çünkü komünist hareket Türkiyede tümüyle totaliter devlet anlayışına dayanılarak yasaklanmıştır. Farklı düşüncelerin açıklanmasının ve kişilerin belli bir çerçeve dışında düşüncülerinin yasaklanması suretiyle demokratik bir rejimin ölçütü olan pluralizm reddedilmektedir. Pluralizmin reddi ise Türkiyenin yakın tarihinin kanıtladığı gibi, seçimle işbaşına gelen hükümetlerin askeri darbelerle işbaşından uzaklaştırılmasına olanak vermekte, bu da Türkiyede demokratik istikrarın bir türlü oluşamaması sonucunu getirmektedir. O nedenle, komünist hareketin legalitesi, gerçek pluralist demokrasiye tam geçişi sağlayacağı gibi, pluralist demokrasinin işleyişindeki kesintilere (darbelere) karşı da bir garantör olacaktır.

TBKP Demokrasiyi Savunduğu İçin Kovuşturuluyor!

Önümüzdeki günlerde Ankarada başlayacak olan, TBKP yöneticileri Sargın ve Kutlu aleyhindeki davanın perde arkası budur.

Gün dergisinin Ocak 1988 sayısında avukat Mehmet Çıplağın belirttiği gibi, TBKP liderlerini hedef alan dava yalnızca politik açıdan değil, aynı zamanda hukuksal olarak da ilginç bir özelliğe sahiptir. Örneğin iki genel sekreterin "illegal çalışma"yla suçlanmaları nasıl gerekçelendirilecektir? Sargın ve Kutlu kendi özgür iradeleriyle Türkiyeye dönüp, yasal bir parti kurmak ve seçimlere katılmak istediklerini söylediler. "Illegal çalışmak" isteyen insan böyle davranır mı? Üstelik, TBKP, ortaya koyduğu program taslağıyla Türkiyedeki çağdışı uygulamalara ve zorbalıklara, tekelci anlayışlara karşı çıktığını tüm açıklığıyla ortaya koymuş, politik açıdan ülkede özgürlük rüzgarı estirmek istediğini ilan etmiştir. Yoksa TBKP'nin legal olarak kurulmasını engellemek isteyenler, onu:

"İnsanlık dışı terörizmin, devlet terörünün ve her türlü terörizmin politik mücadele aracı olarak kullanılmasını mahkum eden yeni bir politik kültür, barış ve demokrasi mücadelesinin başarısı için gereklidir." (TBKP Program Tasarısı, S. 53)

dediği için mi yargılayacaklar? Veya TBKP'nin

"Türkiye Birleşik Komünist Partisi kendisini öteki demokratik ve sol partilerden ayrıcalıklı görmez; ayrıcalıklı bir konum elde etmeye çalışmaz. Komünist partisi herhangi bir ayrıcalık iddiası ile değil, ayırd edici özelliklerine dayanarak barış, ulusal bağımsızlık, demokrasi ve toplumsal ilerleme mücadelesine katkısını yapar." (TBKP Program Taslağı, S. 65)

tezini Türk Ceza Kanunun hangi maddesine göre suçlayacaklar?

Yakında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, Evrensel İnsan Hakları Bildirgesini açıklayalı kırk yıl olacak. Bu bildirgenin giriş bölümünde

"İnsanlık ailesinin tüm üyelerinin niteliğinde bulunan onurunu ve eşit ve ayrılmaz haklarını tanımanın dünyada özgürlük, adalet ve barışın temeli ..."

olduğu belirtilmekte ve

"Üye devletlerin, Birleşmiş Milletlerle işbirliği içinde, insan haklarının ve temel özgürlüklerin evrensel olarak saygı görüp gözetilmesini sağlamayı ..."

yükümlendikleri açıklanmaktadır.

Kutlu ve Sargın davası, Türkiyede insan haklarının özal Hükümeti tarafından açıkça çiğnendiğini gösterecektir. Ve bu, NATO ve Avrupa Konseyi üyesi, Avrupa Topluluğuna tam üyelik başvurusunda bulunan bir ülkede olmaktadır.

Batı Avrupa ülkeleri vatandaşları bu çelişkiyi gözardı etmemelidirler. İnsan haklarının çiğnenmesine göz mü yumulacak? Özgürlük ve demokrasi herkesin davasıdır! Bu ülkelere gölge düşürülmemelidir. Herkes kendisine şu soruyu sormalıdır.

Ya demokrasi, ya demagoji! (*)

(*) Haydar Kutlu 5 Aralık 1987 günü Devlet Güvenlik Mahkemesinin kapısında toplanan gazetecilere polis aracına binerken böyle demişti.

Telephone: 0203/34 03 95
0203/33 89 48
Telex 855367 inmed d
Address Moltkestr. 45
4100 DUISBURG 1

BEM

Unity Press Centre

4

News from our Information Centre on 10. November 1987

GENERAL SECRETARIES OF THE COMMUNIST PARTY OF TURKEY (CPT) AND THE WORKERS' PARTY OF TURKEY HELD A PRESS CONFERENCE IN WEST BERLIN

● "With this initiative, it is not our intention to create difficulties for anybody. All we want to do is to make maximum contribution to the process of democratization in our country."

● "Some circles will want to misuse our efforts to legally form the UCPT to provoke instability and to create new tensions. We appeal to these circles to stop poisoning the political atmosphere with their provocations."

● "The UCPT will be a party which will strive to reach all its political aims, far or near, by democratic means - in getting to power as well as staying in power."

● "UCPT's links with other fraternal parties, either in power or in the opposition, will strengthen Turkey's dialogue with international circles."

Duisburg 11.11.1987 - (BEM): Haydar Kutlu, General Secretary of the Communist Party of Turkey and Nihat Sargin, General Secretary of the Workers' Party of Turkey jointly held a press conference in West Berlin on 11.11.1987 to highlight various aspects of their intended return to Turkey and to answer questions of the press. At the press conference held in Berlin's 5-star Steinberger Hotel at 10.30, the General Secretaries' exact day of departure was announced as the 16th November 1987.

Haydar Kutlu and Nihat Sargin stressed that it was not their intention to create difficulties for anyone. "All we want to do is to make the maximum contribution to the process of democratization in our country" they said and continued: "On the eve of the general elections we would like to encourage all political parties contesting the elections to formulate their views concerning the legal activity of the Communist Party of to discuss them publicly. With this step we hope to be able to assist the political party which will be victorious in the elections to put this issue on the agenda of the new government following the elections. To this end, we should create the opportunity for all the parties in question to put to the public their views concerning the formation of a communist party and to discuss them openly with the people. We firmly believe that in this way we shall be able to contribute to a healthy democracy in our country."

Kutlu and Sargin pointed out that there will be circles who will want to misuse their decision to return and work legally to provoke instabilities and create confusion and new tensions and went on: "These circles have never felt comfortable about solving the problems of the country within the parliamentary system, about the Parliament taking its place as the highest decision organ in the political system and about democracy to prevail with all its rules and institutions. Nevertheless, we urge these circles to fall into step with the realities of the day to stop poisoning the political atmosphere with their provocations."

Criticising the government's view that the time and political atmosphere were not quite ripe for forming a legal communist party, the General Secretaries put forward their opinion that "every political party and grouping and particularly the government, is responsible to create a favourable atmosphere for this. For it is a question of the future of the political regime, a question of creating a new and democratic political culture and to establish a modern, pluralist regime in our country."

In our opinion, a nationwide agreement is an absolute necessity for establishing a genuine democracy. If we can now achieve a civilised dialogue on the question of legally forming the UCPT, then

we believe that this will provide a sound basis in the future for solving the important problems of the country and will pave the way for securing a new way of political thought.

Kutlu and Sargin also dealt with the question of the longstanding ban on the communist movement in Turkey and stated that "the existing ban in Turkey on the Communist Party is in violation of Articles 19 and 20 of U.N. Declaration of Human Rights to which Turkey is also a signatory, Articles 9, 10 and 11 of the European Convention for the Defence of Human Rights and Basic Freedoms (1950) and Article 7 of part 1 of the Helsinki Final act (1975). Can we talk of genuine democracy in our country without getting rid of all these contradictions?"

The General Secretaries went on: "The UCPT will always defend the rights of all working people and support their organisations. We shall be in close cooperation with all forces of peace and democratic renewal so that we can further this cause, we shall do our utmost to achieve a national agreement and to establish a democratic stability. The UCPT will spare no effort to contribute to the cultural development of our country. UCPT's contacts with other fraternal parties in power or in opposition in other countries will strengthen its international links. Our struggle for the legalisation of UCPT is not only our own freedom, but also for the freedom of the Turkish and Kurdish people, of all revolutionary left forces and of all forces of democracy and peace. This freedom will further create favourable conditions for future cooperation on different levels between revolutionary left forces in our country."

We can already see that our decision to return has started fresh winds of democracy in our country. It will not be surprising that some circles who cannot stand this fresh wind of democracy and who are afraid of the light of democracy will try to poison the political atmosphere and to attempt to create instability and confusion. The bombing of various buildings of the government party ANAP is an early indication of this. But whoever thinks and hopes to deter the forces of democracy with such acts of terror and intimidation will be proven wrong.

We see it our human and civic duty to appeal to all forces and personalities who wish to establish genuine democracy in Turkey to vaise their solidarity with us."

TÜRKİYE SOSYALİST

SOLIDARIY ACTIVITIES IN EUROPE

● SPD Parliamentarian Ms Renate Schmidt and Hans Gunther Schramm, member of the Bavarian Parliament, are among the initiators of a signature campaign in support of the returning communist leaders.

Duisburg, 10.11.1987 - (BEM): Europe-wide campaigns have been initiated in support of Haydar Kutlu and Nihat Sargin, the General Secretaries of the Communist Party of Turkey and the Workers' Party of Turkey, respectively, who are about to return to Turkey in order to start preparations to legally launch the new United Communist Party of Turkey (UCPT) which is in the process of being formed as a merger between the two above named parties.

An initiating committee including SPD member of Parliament Ms Renate Schmidt and Hans Gunther Schramm of the Bavarian Parliament for the Green Party has already started collecting signatures in support of the returning communist leaders.

The next of the petition addressed to the President of the Turkish Republic, the Speaker of the Turkish Parliament and to the Office of the Prime Minister was prepared and signed by an initiating committee consisting of prominent politicians, artists, religious leaders and members of the legal profession, before it was opened for signature.

"We the undersigned have formed an initiative in the FRG in defence of all political refugees who are returning to their home country Turkey" are the introducing words of the petition which was prepared and signed by the following personalities:

SPD parliamentarian Ms Renate Schmidt, Green Party member of the Bavarian Parliament Hans Gunther Schramm, actor Lutz Görner, lawyer Heinrich Hannover, Professor Lothar Kupp and Reverend Detlev Lüderwald.

In the petition it is stated that on the eve of the general elections in Turkey, the signatories are watching closely the struggle for the regaining of democratic rights for thousands of political refugees with different political convictions living in European countries. FRG President Richard von Weizsäcker's recent speech in Ankara was referred to as an example for this.

It is also stressed that Turkey is one of the 51 founding members of the United Nations, is a signatory to the UN Human Rights Declaration, European Human Rights Declaration and Helsinki Final Act. It goes on to say that Turkey is also represented in the European Parliament and takes her turn to chair its meetings, however, her violation of human rights is incompatible with the character of the international organisations and institutions she is a member of.

The petition concludes, "Under these circumstances it is of prime importance that the two leaders of the CPT and the WPT have decided to return to Turkey. We urge you to guarantee all rights and freedoms of both the General Secretaries of the CPT and the WPT and of all other political refugees who wish to return to their home country Turkey in the future."

Among the first signatories in the FRG are the authors Klaus Peter Wolf and Peter Schütt and the musicians Ulrich Türk and Dieter Süverkrüp.

TÜRKİYE SOSYAL TÜSTAV TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Telephone: 0203/34 03 95
0203/33 89 48
Telex 855367 inmed d
Address Moltkestr 45
4100 DUISBURG 1

BEM

Unity Press Centre

6

KUTLU AND SARGIN'S LAWYERS: "ARBITRARY AND UNLAWFUL DETENTION, TORTURE- LIKE INTERROGATION"

Interrogation despite
health problems

Arbitrary, unlawful
detention

Ankara (20.11.87) – Lawyers representing Kutlu and Sargin said that their clients were being subjected to a "torture-like interrogation" since their "arbitrary and unlawful detention that took place as soon as they returned from exile on 16.11.87.

"Kutlu and Sargin have gone through a medical check up following their detention, by Professor Ibrahim Tunalı, a judicial doctor. It was found that Kutlu had heart weakness and Sargin had high blood pressure. Despite these clear findings they were subjected to long sessions of interrogations without any contact with the outside world.

"The special prosecutor Mr Demiral told us yesterday that Kutlu had suffered a heart attack and necessary medical attention had been provided. He refrained from revealing the doctor's name. Furthermore, he denied the existence of a heart attack when questioned by the journalists. We have been informed that the doctor who treated Kutlu had been smuggled through the back door of the Directorate of Security to prevent the journalists identifying him.

"As a result of lack of access to our clients, conflicting statements made by the prosecutor which has so far been the only official channel of information, evasive attitudes by the police authorities and increasing involvement of the medical staffs are growing our worries about the situation of our clients, especially about their health.

"We demand that a doctor appointed by the Union of Chambers of Doctors be allowed to check the health of our clients."

The lawyers argued that the ongoing detention and interrogation were totally unlawful and arbitrary.

"About a month ago, the State Security Court started proceedings against Haydar Kutlu as the General Secretary of the Communist Party of Turkey. According to our existing laws only that court is competent to prosecute Kutlu. So the present investigation in Ankara is unlawful." The lawyers also stated that a second case could not be opened against a person who was already under prosecution.

"There is no arrest warrant issued by the court in Malatya. So, he should immediately be released."

The lawyers made this point about Sargin's legal position: "There is an arrest warrant against him issued in his absence. According to our laws the thing to do is to take him to the court issuing the warrant, to read it to him in person and to arrest him." The lawyers said that these legal requirements had been ignored and their clients were detained in Ankara.

"Even this arbitrary detention is, in itself, unlawful after the 48th Maximum detention period by the police is 48 hours. According to the law the prosecutor only in the cases of "collective crimes" can extend this to up to 15 days. Whereas in this case the prosecutor declared, at the beginning of the detention that he had allowed the police to question them for 7 days."

"Because of all these, the torture-like interrogation and continuing detention of our clients are totally unlawful and arbitrary, and their

"We have every reason to have concern about the lives of our clients", the lawyers said.

PROSECUTOR DEMIRAL:
"INTERROGATION WILL
CONTINUE UNTIL
THEY SPEAK"

The special prosecutor Mr. Demiral is reported to have told Cicek Yagci, Mr Kutlu's wife, that the detention was prolonged because Mr Kutlu did not reply questions which he should normally be able to.

She phoned Mr Demiral to tell him her concerns about her husband's health in view of recent conflicting reports and wanted to hear his voice over the telephone. This was not acceptable to Mr Demiral. Then she asked whether he could say anything as to when the police interrogation would end. Mr Demiral said: "It is entirely his fault that the interrogation is taking so long. We are waiting for answers to our questions. We are asking questions that he can answer. We are not asking questions that he can not answer".

On the other hand, a report published in daily Hurriyet (19.11.87) suggests that the detention and interrogation of Sargin and Kutlu may be extended to as long as 15 days.

The report quoted a security official having said that Sargin and Kutlu refrained from answering some of the questions and that it made their job difficult.

"They keep asking us when they will be taken to the prosecutor's office. We tell them: "Well, the prosecutor allowed us a period of seven days, but if you do not co-operate, this can be extended to fifteen days. "We tell them that they can be sent to the prosecutor's office on Monday (23.11.87) if they help us with the interrogation."

REACTIONS TO
DETENTIONS

European Parliament calls for
release of Kutlu and Sargin

The Parliamentary Assembly of the European Community adopted by a large majority a resolution calling for the release of Kutlu and Sargin and freedom for their political activity in future. The resolution moved by the Communist and Allies Group is as follows:

The European Parliament,

- A. whereas Turkey is linked on the EEC by an association agreement,
 - B. having regard to the Turkish Government's decision to hold elections on 29 November,
 - C. having regard to its decision to send a delegation of observers to these elections,
 - D. having regard to the return to Turkey of Mr Nihat Sargin and Mr Haydar Kutlu, the Secretaries-General of the Turkish Workers' Party and the Turkish Communist Party,
 - E. whereas a number of national and European parliamentarians decided to accompany Mr Nihat Sargin and Mr Haydar Kutlu on their return to Ankara;
1. Expresses its concern at the fact that Mr Nihat Sargin and Mr Haydar Kutlu were arrested on arrival in Ankara, abruptly separated from the parliamentarians accompanying them and placed in solitary confinement in the city's central commissariat;
 2. Demands the immediate release of these two people and calls for guarantees that in future they will enjoy freedom of political activity in Turkey with a view to contributing to the establishment of democracy in that country;
 3. Calls on the Foreign Ministers meeting in political cooperation to make urgent representations to the Turkish Government;
 4. Calls on its President to make similar representations to the Turkish authorities;
 5. Instructs its President to forward this resolution to the Commission and Council, the Governments of the Member States, the Turkish Government and the Turkish Grand National Assembly

Amnesty International calls for urgent action for the release of Kutlu and Sargin

Amnesty International's

international secretariat in London issued on 19.11.87 an "Urgent Action" Call To its groups all over the world for immediate and unconditional release of Kutlu and Sargin and adequate medical attention.

The call gives information about Kutlu and Sargin themselves and their parties as well as their detention in Turkey and their health problems.

Declaring both detainees as prisoners of conscience, the call urges the groups to send letters and telegrams to President Evren and Prime Minister Özal, demanding their immediate and unconditional release and adequate medical treatment.

**amnesty
international**

INTERNATIONAL SECRETARIAT
1 Euston Street London WC1X 8DJ
United Kingdom

**URGENT
ACTION**

EXTERNAL (for general distribution)

AI Index: EUR 44/78/87
Distr: UA/SC

UA 324/87

Legal/Health Concern

19 November 1987

TURKEY: Haydar KUTLU, aged 43
Dr Nihat SARGIN, aged 61
.....

RECOMMENDED ACTION: Telegrams/telexes/express letters/airmail letters

- appealing for the immediate and unconditional release of Haydar Kutlu and Nihat Sargin as prisoners of conscience;
- urging that the two men be given adequate medical treatment.

APPEALS TO:

President Kenan Evren
Office of the President
Devlet Başkanlığı
Ankara, Turkey

Prime Minister Turgut Özal
Office of the Prime Minister
Başbakanlık
Ankara, Turkey

Telegrams: President Kenan
Evren, Ankara, Turkey

Telegrams: Prime Minister Özal,
Ankara, Turkey

Telex: 42303 kosk tr

Telex: 42203 sfa tr

Copies of appeals should be sent to diplomatic representatives of Turkey in your country

In Great Britain

The shadow foreign secretary a labour member of Parliament Gerald Kaufmann sent a letter to the Turkish embassy in London expressing concern about the detention of Kutlu and Sargin and asking for information about their conditions.

Tony Benn MP and Jeremy Corbyn MP are reported to be preparing an early day motion for asking the British government's stance on the issue.

A meeting has been organised in the House of Commons for Solidarity with Kutlu and Sargin on Tuesday, 24th November.

A campaign of sending letters to the President, Prime Minister, Speaker of the Parliament, the leaders of the opposition parties demanding the release of Kutlu and Sargin and to the detainees themselves expressing support.

In the FRG

Ms Heidemarie Wieczorek-Zeuk, a member of the SPD (Social Democratic Party of Germany) committee sent telegrams to the President, the Speaker of the Parliament and the Prime Minister and expressed her party's deep concern about the detention of Kutlu and Sargin. It was also expressed that SPD expected decisive steps to be taken in Turkey towards a functioning democracy and that the forthcoming elections could be an important step in this direction.

On the other hand, the deputy chairwoman of the SPD group at the Federal Parliament Renate Schmidt and the member of the European Parliament Lilo Seibel-Emmerling protested the detention of Kutlu and Sargin in a letter to the Turkish Embassy in Bonn.

In Greece

All political parties represented in the Greek parliament made a statement to protest the detention of Kutlu and Sargin and to demand the legalization of the communist party in Turkey.

In Sweden

Hans Gorran Frank, social democratic member of the Swedish parliament called the Swedish government to protest the detention of Kutlu and Sargin. On the other hand, the chairman of the Liberal Party asked the foreign minister of Sweden to protest the detention of Kutlu and Sargin.

General Workers' Union sent protest telegrams to President Evren and PM Özal.

In France

The French Communist Party appealed to all its organisations to send protest telegrams. It also questioned the French government about its initiatives regarding this matter.

The French organisation of the democratic and republican mayors, parliamentarians and senators sent a telegram to the Turkish Embassy to demand the release of Kutlu and Sargin.

In West Berlin

Klaus Feske, member of the politburo of the Socialist Unity Party, who accompanied Kutlu and Sargin on their return trip to Turkey appealed to Eberhard Diebgen, mayor of West Berlin, to make use of his influence upon PM Özal for the release of Kutlu and Sargin.

In German Democratic Republic

The central committee of the Socialist Unity Party of Germany (supg) made a televised statement also receivable in the Federal Republic of Germany and said: "The SUPG decisively supports the fraternal party in Turkey in its struggle for peace, democracy and social protest. The persecution of communists, trade unionists and peace activists in a country which is a signatory to the Helsinki Final Act is anachronistic.

Telefon : 0203/340395
Telefax : 0203/338948
Telex : 855367 inmed d
Address : Moltkestr. 45
4100 DUISBURG 1

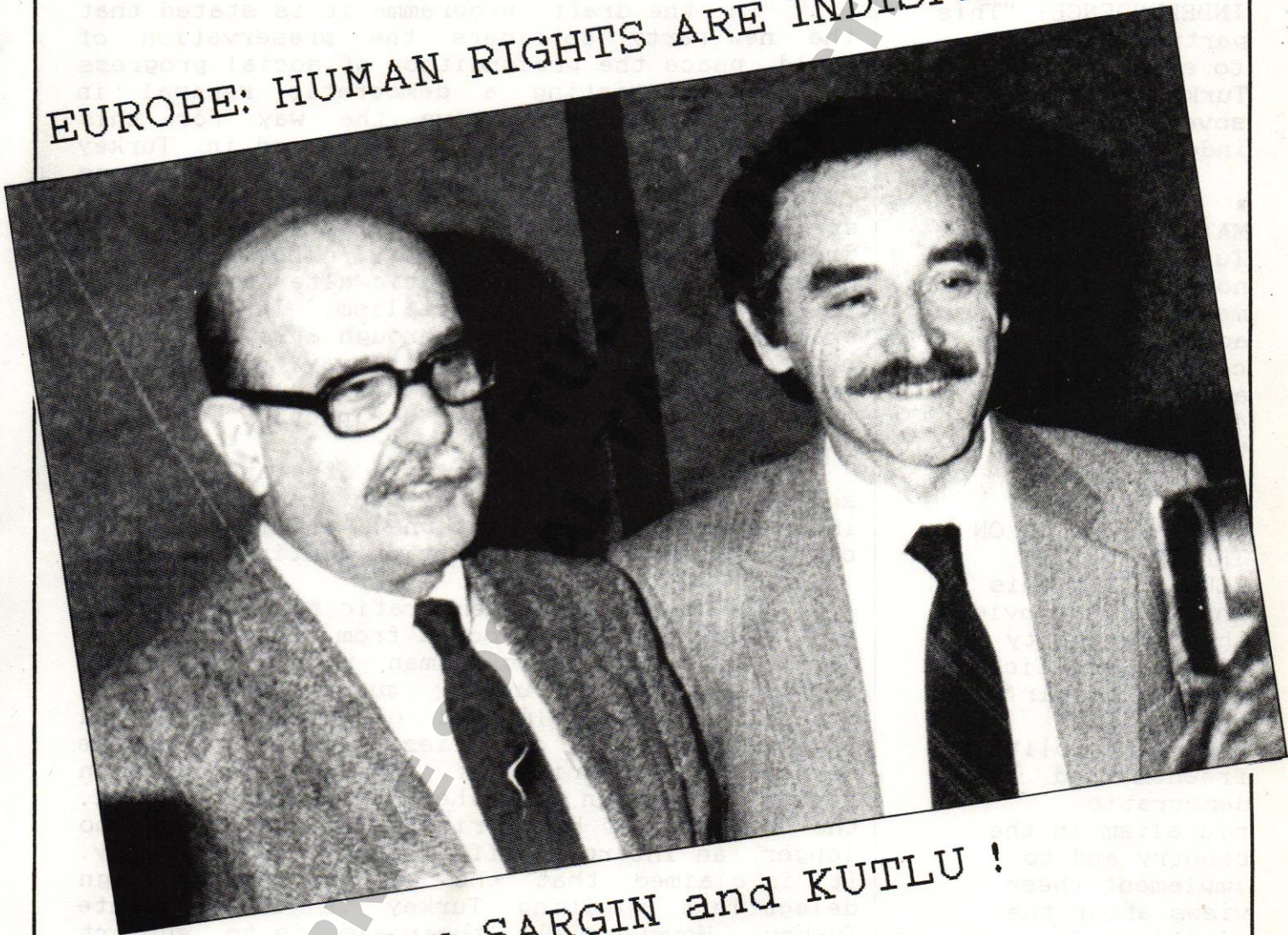
BEM

7

Unity Press Centre

News from our Information Centre

EUROPE: HUMAN RIGHTS ARE INDISPENSABLE

Freedom for SARGIN and KUTLU !

JOINT DECLARATION
issued by the
Central Committees
of the Workers'
Party of Turkey and
the Communist Party
of Turkey

"The United
Communist Party of
Turkey will be
formed in Turkey
and it will take
all its decisions
independently."

■ NATIONAL
INDEPENDENCE: "This
party will strive
to strengthen
Turkey's national
sovereignty and
independence."

■ POLITICAL
MATURITY: "That the
Turkish society is
not yet politically
mature enough to
accommodate a
communist party is
an outright
degrading attitude
towards the people
of our country."

■ RETURNING ON
THE EVE OF THE
ELECTIONS: "This
initiative provides
the opportunity for
all the political
parties to air
their views
regarding political
freedoms and
democratic
pluralism in the
country and to
implement these
views after the
elections."

Duisburg, 26/11/1987 (BEM) - The Central
Committees of the Workers' Party of Turkey and
the Communist Party of Turkey issued a Joint
Declaration in which it is stressed that the
United Communist Party of Turkey will be formed
in Turkey and that it will take and implement
all its decisions independently. The
Declaration also noted that the UCPT will
strive to achieve full and genuine national
independence for our country.

The first part of the Joint Declaration of
the Central Committees of the WPT and the CPT
once more stresses that illegal activity has
never been the choice or preference of the
communists and goes on to say:

"In the draft programme it is stated that
the new party considers the preservation of
world peace the precondition of social progress
and, by initiating a democratic renewal in
Turkey, it aims to pave the way for this
process. This party will be formed in Turkey
and will take and implement all its decisions
independently. This party will strive to
strengthen the national sovereignty and national
independence of our country. The new party
heads today for a democratic alternative under
the conditions of capitalism. It aims for
transition to socialism through a revolutionary
process and in a democratic way, by way of
winning and strengthening democracy and by
relying on the majority of our people."

Noting that the raising of international
solidarity activities by no means mean an
interference in the internal affairs of the
country, the Joint Declaration continues:

"In our times, democratic forces of each
and every country proceed from the fact that
democracy and basic human rights in their
countries can be further guaranteed only by
defending the development of human rights and
democracy in all countries as well. Among the
signatory countries of the European Human
Rights Convention and the Helsinki Final Act,
the question of human rights and freedoms is no
longer an internal affair of one country only.
It is claimed that the aim of the foreign
delegations visiting Turkey is to humiliate
Turkey. However, all their aim is to support
Turkey with regard to the process of
democratization. It is to determine the degree
of the realization of human rights and freedoms
and make it known to the world public opinion.
Everything depends on the Government's
attitude."

The Joint Declaration concludes by saying that "Nihat Sargin and Haydar Kutlu's initiative for democracy immediately gained a strong position as soon as they set foot on soil of Turkey", and demanding the immediate release of the two General Secretaries and guaranteeing of their free political activities in order to contribute to the process of democratisation.

PSYCHIATRIST DR
TARAKCIOGLU
DECLARED:

■ "Psychological torture is as painful as third degree burns."

■ Upon claims that Dr Nihat Sargin and Mr Haydar Kutlu are not subjected to any torture, psychiatrist Dr Bülent Tarakcioglu, who is presently preparing a book on torture, made a declaration to the press.

Duisburg, 23/11/1987 (BEM) - Recently two photographs of the two detained General Secretaries of the Workers' Party of Turkey and the Communist Party of Turkey in training suits were published in the Turkish press to substantiate the allegations that they were not being subjected to any torture. However, psychiatrist Dr Bülent Tarakcioglu, in a declaration to the press, said that in this case there were obvious signs of psychological torture.

Psychiatrist Dr Bülent Tarakcioglu gave a statement to the press when photographs of the two detained General Secretaries appeared in the Turkish press accompanying the claims that torture was out of the question. Dr Tarakcioglu stated that ever since the two General Secretaries have been detained there have been concrete evidence in the press reports in relation to the state of these two politicians. He added that according to scientific assessments, "psychological torture is as painful as third degree burns."

Noting that psychological torture can be considered in two categories, Dr Tarakcioglu said it was quite obvious from the statements of the police and the prosecutor that first all, the "isolation" technique had been applied to Dr Sargin and Mr Kutlu, who were being kept in separate rooms and denied contact with each other, with their lawyers, relatives and friends. Furthermore, there was evidence in the reports that another well-known technique of "restricted perception" was also applied as the interrogation "sometimes was carried out in the dark and sometimes blindfolded".

It is reported in the newspapers that the prosecutor and the police keep warning the two detainees that if they "don't speak, the interrogation will take longer", which again is a typical example of "keeping under constant threat".

Apart from this classic types of psychological torture, Dr Tarakcioglu said,

they also applied torture methods based on modern psychological techniques. One of these is to use the deprivation technique which involves "being deprived of the things and sensory and physical stimulation that one is used to". Indications of these being applied to the two detainees were blindfolding them, blowing dirty smells through air, making loud and unusual noises, and throwing fleas and lice into their rooms. Dr Tarakcioglu added that almost everybody who goes through the detention period in the hands of the political police experiences these practices.

Torture by interview techniques also seems to be rather extensively employed in this case. It is stated in the news reports that the interrogations are being listened to by groups of people in the adjacent room. There must be some psychiatrists among them, too, because it is reported in the papers that "they are sometimes relaxed, sometimes excited when answering the questions". This continuous surveillance aims to find out the weak point of the detainees so that the interrogators can focus on these points to break down their resistance.

Dr Tarakcioglu finally said that it would be difficult to apply brutal physical torture in this case, but there are clear indications that psychological torture methods are being employed in the case of the two General Secretaries in detention. He added that his research was based on scientific facts, many of which are discussed in the reports of Amnesty International and Peter Koch's book "Human Dignity - Torture in Our Contemporary World".

SPD SENDS OBSERVER TO TURKEY

Duisburg, 24/11/1987 (BEM) - The detention of Kutlu and Sargin was brought to the agenda of the SPD Parliamentary Group's Presidential Council by Michael Müller, MP. After discussions the Council decided to protest against the detention, to demand their immediate release and send Ottmar Schreiner, MP to Ankara to observe the developments there and convey SPD's demands to Turkish authorities. Mr Ottmar Schreiner is flying to Turkey tomorrow.

BJØRN ELMQUIST: "TURKISH GOVERNMENT DID NOT KEEP ITS PROMISE"

Copenhagen, 26/11/1987 (BEM) - Danish MP and rapporteur on Turkey in the Parliamentary Assembly of the Council of Europe, Mr Bjørn Elmquist made an important revelation regarding the detention of Kutlu and Sargin at a press conference he organised together with Jens

Peter Bonde, Member of European Parliament who had accompanied the two General Secretaries to Turkey. He said, "The withdrawal of their complaint at the European Court of Human Rights against Turkey by five countries was based, amongst other things, on the understanding that the detainees or arrested persons would be guaranteed their right to see the indictment, to have access to lawyers of their own choice and to see their relatives. Unfortunately, the Turkish authorities have failed to fulfill the requirements of this agreement."

After having expressed his regret for not having been able to participate in the delegation accompanying Kutlu and Sargin, Mr Elmquist said that he brought the issue to the Legal Commission of the Council of Europe which he chairs, and the two Turkish members, Mr Haluk Bayülken, a former Minister of External Affairs and advisor to the President, and Professor Altug had said that Kutlu and Sargin would certainly be detained, and political pressure would be required for their release on bail. Elmquist said: "Unfortunately this has not taken place."

He also declared that he would meet Turkish Ambassador in Copenhagen to tell him to ask the Turkish Minister of External Affairs to be well-prepared for the meeting of the Council of Ministers of the European Council, which will convene on Wednesday, where the issue will be brought up.

ANOTHER DELEGATION FROM THE F.R.G. TO GO TO TURKEY FOR KUTLU AND SARGIN

■ The five-member delegation includes three members of state parliament, a lawyer and a heart specialist doctor

Duisburg, 27/11/1987 (BEM) - A five-member West German delegation is going to Turkey in order to examine the situation of CPT and WPT General Secretaries, Haydar Kutlu and Nihat Sargin.

The delegation, set to depart for Istanbul at 10.00am tomorrow from Frankfurt Airport, is composed of members of Nürnberg and Bremen state parliaments, Wolfgang Hauck, Paul Tiefenbach and Eberhard Pfleiderer, lawyer Reinhart Thiel and chief assistant cardiologist Dr Ernst Girth.

The delegation, which will go over to Ankara on Monday morning, intends to meet with the Speaker of Grand National Assembly of Turkey, Mr Karaduman, leaders of the opposition parties, journalists, lawyers, the State Security Court prosecutor and some doctors from the Central Council of the Union of Turkish Medical Associations.

ANKARA STATE
SECURITY COURT
PROSECUTOR, DEMIRAL
FACES COMPLAINT AT
THE HIGH COMMISSION
OF JUDGES AND
PROSECUTORS

■ Defence
lawyers of Kutlu
and Sargin: "SSC
prosecutor's
practices amount to
a constitutional
offence."

■ State Security
Court Prosecutor
Demiral delays
court appearance
for another week
after 15 days'
detention has
expired...

Ankara, 27/11/1987 (BEM) - The defence lawyers have protested against the State Security Court Prosecutor's intention to prolong the procedures for a further week although the 15 days' period of interrogation has expired on Sunday for CPT and WPT General Secretaries Haydar Kutlu and Nihat Sargin. The defence lawyers of Kutlu and Sargin are lodging a complaint at the High Commission of Judges and Prosecutors against the prosecutor Demiral.

Nusret Demiral, prosecutor of Ankara State Security Court, has stated, in a meeting with the defence lawyers of Kutlu and Sargin, that the interrogation would be concluded in 15 days but review of the written statements and the cross-examination at the Prosecutor's Office and at the State Security Court could take another week. Prosecutor Demiral, in reply to the the lawyers' objections, claimed that it was possible to hold Kutlu and Sargin in custody for 15 days for each of the Penal Code articles that they are question for violating.

The lawyers of Kutlu and Sargin made an assessment after their discussion with the prosecutor. The assessment has led to the conclusion that the practices of Ankara SSC prosecutor are beginning acquire the nature of a constitutional offence.

The lawyers of the CPT and WPT General Secretaries have decided to lodge a complaint at the Presidency of the High Commission of Judges and Prosecutors against the SSC prosecutor. The lawyers have stated that they will be expressing the following opinions in the letter of complaint:

"According to paragraph 19/5 of the Constitution, it is clear that the 15 days' period cannot be prolonged in the cases of individuals related with collective offences. This paragraph of the Constitution stipulates that noone can be deprived of their freedom beyond the expiry of this period without the judge's decision."

"The hitherto unlawful and illegal practices of Ankara SSC prosecutor are now about to acquire the nature of a consitutional offence. On the other hand, such a practice will mean usurption of the freedom of our clients."

The lawyers have stated that they will also send copies of the letter of complaint to the office of the -Prime Minister, Ministry of Justice, Ministry of Internal Affairs and to

Ankara State Security Court Prosecutor's Office for information.

RELEASE OF KUTLU
AND SARGIN DEMANDED
BY 1,800 DOCTORS
AFFILIATED TO
AMNESTY
INTERNATIONAL
SECTION IN THE
F.R.G.

■ In a statement issued by the Amnesty International section in the U.S.A. all doctors of medicine are called to rally on the side of their colleague Dr Nihat Sargin

Duisburg, 26/11/1987 (BEM) - 1,800 doctors of medicine and psychologists affiliated to the Amnesty International section in the F.R.G. demanded the release of CPT and WPT General Secretaries. An appeal was issued in the U.S.A. calling on all doctors of medicine to rally on the side of their colleague, Dr Nihat Sargin.

Arrest of CPT and WPT General Secretaries, Haydar Kutlu and Nihat Sargin, and their prolonged detention is leading to further new protests with the Amnesty International's call for urgent action. 1,800 doctors of medicine and psychologists affiliated to the Amnesty International's section in the F.R.G. sent a cable to the Prime Minister Turgut Özal and demanded immediate release of Haydar Kutlu and Nihat Sargin.

Meanwhile, in an appeal issued by the Amnesty International's section in the U.S.A., all doctors of medicine have been reminded that the detainee Nihat Sargin is a colleague and asked to show solidarity with him.

KUTLU and SARGIN in
British politics

30 MEMBERS OF
PARLIAMENT IN
BRITAIN MOVE A
MOTION ABOUT KUTLU
AND SARGIN

■ A large number of Members of Parliament and Euro-MPs take part in the Solidarity Committee for the freedom of CPT and WPT General Secretaries

■ Many intellectuals, including the famous writer Harold Pinter, protested the detention

London, 25/11/1987 (BEM) - 30 British Members Parliament tabled a motion in the House of Commons which is called to demand "the immediate and unconditional release" of the CPT and WPT General Secretaries and to mandate the British Government "to express to the Turkish Government the concern felt about the horrific nature of the incident".

On the same day as the motion was moved for debate, a solidarity committee was launched for the release the Kutlu and Sargin and for guaranteeing of their freedom of political activity. The committee is chaired by Jeremy Corbyn, MP, and has among its many members MPs Diane Abbott, Tony Benn, Harry Cohen, Bernie Grant, Brian Sedgemore and Chris Smith, Euro-MPs Richard Balfe, Alf Lomas and Stan Newens, lawyers Lord Tony Gifford, Queen's Council, John Bowden, who accompanied Kutlu and Sargin to Ankara, and Helena Kennedy, chair of socialist lawyers' society.

Meanwhile, many letters and cables are pouring to President Kenan Evren, PM Turgut Özal, Speaker of Turkish Parliament Necmettin Karaduman and to Turkish Embassy in London in protest against the detention of Kutlu and

Sargin. This solidarity movement has also been joined by trade union leaders, scientists and intellectuals, including the world renowned writer Harold Pinter.

GERMAN TRADE UNION
CONFEDERATION
(DGB):

"If Turkey does not
reinforce the human
rights, we shall
prevent her entry
into the Common
Market"

Duisburg, 25/11/1987 (BEM) - (West) German Trade Union Confederation, DGB, has published a report on contacts with Turkish-language mass media, in which early elections in Turkey and trade union issues as well as the problems of Turkish migrant workers in the F.R.G. are also elaborated.

On the question of Turkey's application for EEC membership and democracy the following opinion is expressed:

"The prerequisite of Turkey's membership of Common Market is restoration of democracy in all the spheres of social life.

"The German trade unions, by raising their contacts which hitherto existed in the F.R.G. to the European level, will prevent her entry into the Common Market if Turkey fails to reinforce the human rights, the trade union and fundamental rights in legal sphere and to translate them into a social reality."

Telefon : 0203/340395
Telefax : 0203/338948
Telex : 855367 inmed d
Adress : Moltkestr. 45
4100 DUISBURG 1

BEM

8

Unity Press Centre

News from our Information Centre

DETENTIONS IN
ISTANBUL WITH
UNKNOWN REASONS
HAVE BEEN CONTINUED

THERE ARE NO
NEWS FROM THE TRADE
UNIONISTS WHO ARE
DETAINED

The wives,
lawyers and the
leaders of the
trade unionists
have been brutally
ejected by the
police authorities

OPERATION AT NIGHT

Istanbul 4.12.1987 (BEM) - It's not possible to have any information about the trade unionists who have been detained in Istanbul, on 29th November, the night before the results of the elections have been published. Wives, lawyers and the leaders of the trade unions have been brutally ejected by the police authorities out of the police headquarters.

November 29th, the night of the general election in Turkey, at 02.00 o'clock, the police has started an operation in Istanbul and have detained Celal Özdoğan, the General Secretary of the Trade Union Otomobil-Is. The police arrested the trade unionists without any reason.

The next night, Sami Atac, the former General Secretary of the Trade Union Otomobil-Is has been detained by the police. In the same way, they did not say anything about the reason of the detention.

The leaders of the Trade Union Otomobil-Is reminded that, Özal, the Prime Minister said that, "I don't have anything to do with the workers, but with the trade unionists." after the elections have been ended. The leaders of the trade union told "it cannot be accepted as an accidental event while we are intensively organising, the trade union."

BRUTAL EJECTION BY THE POLICE

The wife of Celal Özdoğan, the General Secretary of the Trade Union Otomobil-İs, lawyers and the leaders of the trade union went to the police headquarters, for some information. They told that, instead of receiving information, they have been brutally ejected by the police authorities.

Wives, lawyers and friends of the two trade unionists stressed that they are not sure about their health. They also express that, they don't know whether they are still alive or dead, whether they stay in Istanbul or in Ankara.

On the other hand, it's known that, the detentions in Istanbul have reached a number of 30.

THE GENERAL SECRETARIES OF THE CPT AND THE WPT ARE ARRESTED

■ When boarding the police van, Kutlu and Sargin shouted to their on-looking lawyers. "We have been tortured"

■ Their lawyers told Özal, the Prime Minister and Demiral, the Public Prosecutor responsible for the torture.

Ankara 5.12.1987 (BEM) - Following their interrogation under detention at the police, Kutlu and Sargin, the General Secretaries of The Communist Party of Turkey and The Workers' Party of Turkey, were finally taken to the State Security Court today. Their hearing started at 8.30 a.m. and lasted for about four hours. At the end of the hearing they were formally arrested and taken to prison. When boarding the police van to take them to prison, Sargin turned to the on-looking journalists and lawyers and shouted: "We have been tortured." The same was repeated by Kutlu.

They were not allowed to talk to their lawyers before and after the hearing. The lawyers will be able to see them on Monday, the Prosecutor said.

The General Secretaries were taken to the Closed Central Prison in Ankara and put into a cell which was specially prepared for them.

The lawyers made a press statement stating those responsible for the torture are Özal, the Prime Minister and Demiral, the Prosecutor of the State Security Court.

Kutlu and Sargin told that during the period they were detained at the police HQ in Ankara they were given electric-shock, sprayed with powerfull, cold water-jet and hung.

As the defence lawyers were leaving the Central Prison in Ankara after meeting Kutlu and Sargin, two of them, Rasim Öz and Atilla Coskun were stopped by political branch police officers and taken away.

The rest of the defence lawyers petitioned the Presidency of the Union Bar Associations in Turkey, the prosecutor's office at Ankara State Security Court and the Ministry of Justice to state that detention of the lawyers, Mr Öz and Mr Coskun signify an act of obstruction of the right to legal defence and to request that necessary intervention is made by them.

The lawyers stated they were going to appeal against the arrest order on their clients and for this it was absolutely necessary for them to see the file. They requested the Preparatory Interrogation File by making an official petition to the prosecutor's office at the State Security Court.

THE WPT AND THE CPT
PROTESTED TORTURE,
DETENTION OF
DEFENCE LAWYERS AND
PROSECUTOR'S BAN
FOR FILES

■ Sakalsiz and
Karaca called at-
tention to the fact
that the current
regime in Turkey
didn't sign the
European Council's
convention against
torture

Duisburg 8.12.1987 (BEM) - Osman Sakalsiz, for the Central Committee of the Workers' Party of Turkey and Mehmet Karaca, for the Central Committee of the Communist Party of Turkey have made a statement and expressed that applications of 12th September period stretches to present times as well. Sakalsiz and Karaca reminded that, Kutlu and Sargin declared that they have been tortured and two defence lawyers have been detained by police while they were leaving the Central Prison in Ankara, they said:

"These developments indicate that the concerns and warnings declared, hitherto by the WPT and the CPT were justified. This practice applied on the General Secretaries of the two parties in the face of the public opinion in Turkey and the world show that the repression used against the democratic forces in the 12th September period stretches to present times as well. The current regime in Turkey drags it feet not to sign the European Council's Convention against torture.

We demand that the officers who participated in the interrogation of Sargin and Kutlu at the police as well as the experts who made the medical check be declared and necessary proceedings undertaken on them.

We call on all our compatriots that are in favour of democratisation of Turkey and on the democratic public opinion of the world to raise the solidarity for the freedom of the two political leaders."

AMNESTY
INTERNATIONAL SENT
LETTERS TO EVREN
AND ÖZAL:

"TORTURE SUBJECTED
TO KUTLU AND SARGIN
MAY ALSO BE
SUBJECTED TO COSKUN
AND ÖZ"

Duisburg 8.12.1987 (BEM) - Amnesty International sent letters to Kenan Evren, the President and Turgut Özal, the Prime Minister and told that they are informed that Haydar Kutlu, the G.S. of the CPT and Nihat Sargin, the G.S. of the WPT had been tortured in detention. Amnesty International explained the types of torture subjected to Kutlu and Sargin and told that there is a fear that the defence lawyers Atilla Coskun and Rasim Öz may also be subjected to torture while being interrogated.

On the letter, it's written that Kutlu and Sargin had shouted that they have been tortured during the interrogation and told that "electric-schocks, hanging, beatings, being stripped naked, deprived of sleep and being forced to drink water doctored with drugs."

On the same letter A.I. told that both men are prisoners of conscience, held on account of their non-violent political activities and wanted them to be released immediately.

Amnesty International also sent letters explaining the situation of the defence lawyers and wanted them to be released immediately as they are considered to be prisoners of conscience, held on account of their professional activities. On the letter it's told that, A.I. had been informed that Kutlu and Sargin indeed been tortured during the police detention and there is a fear that their lawyers may also be subjected to torture while being interrogated.

JOINT STATEMENT OF
THE WORKERS' PARTY
OF TURKEY AND THE
COMMUNIST PARTY OF
TURKEY

Duisburg 5.12.1987 (BEM) - The Central Committees of the Workers' Party of Turkey and the Communist Party of Turkey have issued a joint statement on Kutlu and Sargin's declaration that they have been tortured and their arrest by the Court. The joint statement in full text is as follows:

"The Central Committees of the Workers' Party of Turkey and the Communist Party of Turkey strongly protest the subjection of their General Secretaries to torture. The two political leaders, who have been interrogated by the police and the prosecutor for 20 days in solitary confinement, have shouted to the press reporters and lawyers who have gathered in front of the State Security Court - who ordered their arrest - that they have been subjected to torture. Torture is one of the heaviest crimes against humanity. In this case, Nusret Demiral, the Prosecutor of the State Security Court, and Özal government are accomplices of this crime committed against the General Secretaries of the two parties. Furthermore, these authorities have misled the Turkish and world public opinion deliberately and systematically by claiming that Haydar Kutlu and Nihat Sargin were not being subjected to torture. This fact adds to the concern that personal safety and health of the two political leaders cannot be regarded as secure from now on, as well.

The Central Committees of the WPT and the CPT strongly protest the decision taken by the State Security Court to put the General Secretaries Haydar Kutlu and Nihat Sargin, under arrest. It is obvious that no claims of possible escape or destruction of evidence can be made against the two party leaders who have voluntarily returned to the country. In this case, the State Security Court's wish to go on with the trial under arrest evidently contradicts with the principles of law. The fact that the two political leaders have been subjected to torture and the possibility of resumption of the torture any time is already casting a shadow on the results of the investigation.

The Central Committees of the CPT and the WPT protest with repulsion the conspiracy that seems to have been prepared against the General Secretaries. For the last few days, the public opinion has been led to believe, through the misinformation leaked to a section of the press on purpose, that arrests have been started on the basis of the statements made by the two political leaders during the interrogation. This conspiracy is a well-known police tactic which has been seen in many other countries, aiming to cast shadow on the increasing prestige of the two political leaders in the public opinion. However, this situation increases the worries about the existence of obscure plans against Nihat Sargin and Haydar Kutlu.

The Central Committees of the CPT and the WPT demand an immediate end to all the practice toward Nihat Sargin and Haydar Kutlu, which are incompatible with human rights and principles of law, and the immediate release of the two General Secretaries.

The Central Committees of the CPT and the WPT call upon all conscientious people in Turkey and the world to raise the solidarity for the freedom of Kutlu and Sargin."

THE GENERAL
SECRETARIES OF THE
CPT AND THE WPT
SUBJECTED TO
TORTURE BY WATER-
JET, ELECTRIC-SHOCK
AND HANGING

TWO DEFENCE LAWYERS
OF KUTLU AND SARGIN
DETAINED

■ State Security
Court Prosecutor's
Office denies
defence lawyers of
Kutlu and Sargin
access to inter-
rogation files

Ankara 7.12.1987 (BEM) - As Dr Nihat Sargin, the General Secretary of the Workers' Party of Turkey and Haydar Kutlu, the General Secretary of the Communist Party of Turkey were declaring that they have been subjected to torture at the police Headquarters by spraying of powerful water-jet, electric-shock and hanging, their lawyers Mr Atilla Coskun and Mr Rasim Öz have been detained. The State Security Court Prosecutor's Office stated that they will not give the file containing Kutlu and Sargin's statements at the police to their lawyers.

Mr Nihat Sargin, WPT General Secretary and Mr Haydar Kutlu, CPT General Secretary, who were interrogated for 19 days in solidary confinement at the police HQ and the State Security Court Prosecutor's Office in Ankara, told they have been subjected to torture in a petition they have made to the prosecutor's office at Ankara Central Prison, where they are now being held under arrest. In their petition

THE TWO LAWYERS OF THE WPT AND THE CPT ARE RELEASED

■ The President of the Bar Association called their detention "an attack on the right to defence"

■ The released lawyers Coskun and Öz: "We're back to carry on!"

ÖZ AND COSKUN:

"WE ARE BACK TO CARRY ON!"

THE STATEMENT OF THE PRESIDENT OF THE BAR ASSOCIATION

Ankara 9.12.1987 (BEM) - The detained lawyers of the WPT General Secretary Nihat Sargin and the CPT General Secretary Haydar Kutlu were released by court order.

The defence lawyers Rasim Öz and Atilla Coskun of the Istanbul Bar who had been taken into police custody after they had visited Kutlu and Sargin in prison, were released by the State Security Court. The Prosecutor of the State Security Court asked the court to open a case against Atilla Coskun and Rasim Öz in accordance of Article 141/5 and Article 312 of Turkish Penal Code, respectively, and demanded that the two lawyers remained in custody throughout the trial. The judge of the State Security Court, however, refused to order the two lawyers' detention and released them.

Article 141/5 covers the offence of "being a member of an illegal organisation" and Article 312 covers the offence of "praising an act that is an offence." It has not been decided yet whether or not a court case will be opened against the lawyers for these accusations.

In a statement to the press, the two lawyers condemned their detention as "a sad and ugly attack against law, right to defence and democracy" and said that "it meant the prevention of defence." The two lawyers ended their statement by "we are back in our office to carry on our duties."

The President of the Bar Association Teoman Evren stated in a declaration to the press today that two of his colleagues were taken into custody by police who laid in waiting in front of the prison and said, "This was carried out upon the request of the Prosecutor of the State Security Court and means a direct attack on the right to defence." Mr Evren also registered his strong protest against such practices.

72 COMMUNIST
PARTIES, LIBERATION
MOVEMENTS CONDEMN
THE DETENTION AND
TORTURE OF KUTLU
AND SARGIN

■ The decision
was taken at the
26th Congress of
the French Communist
Party

Paris 9.12.1987 (BEM) - Representatives of 72
Communist Parties and National Liberal
movements at the 26th Congress of the French
Communist Party issued a joint statement
condemning the detention and torture of the WPT
and the CPT General Sekretaries.

The joint statement "expressed
condemnation of the inhuman treatment of the
two communist leaders Nihat Sargin and Haydar
Kutlu" and continued:

"The detention and torture of these two
democrats is in clear violation of human rights
and international agreements.

We demand that all political prisoners in
Turkey, including these two leaders are
released and that the free activity of all
democratic parties, including the Communist
Party, is secured."

The joint statement was signed by 72
representatives of communist, progressive and
democratic parties and national liberation
movements among whom were the CPSU, the CP of
Nicaragua, The Communist League of Yugoslavia,
the African National Congress of South Africa
and Palestinian Liberation Organisation PLO.

TÜRKİYE SOSYAL
İSTİKLAL HAREKATI

Telefon : 0203/ 34 03 95
Telex : 855367 inmed d.
Anschrift: Moltkestr. 45,
4100 Duisburg 1

BEM

Pressezentrale Einheit

Die Nachrichten unserer Pressezentrale vom 30. Oktober 1987

1

Die Entscheidung
liegt bei der
Regierung:

WIRD DIE
KOMMUNISTISCHE
PARTEI IN DER
TÜRKEI LEGAL ODER
ILLEGAL ARBEITEN?

● Kutlu und Sargin:
"Wir sehen uns zu
diesem Schritt
gezwungen, weil wir
die legale
Betätigung der
Vereinigten
Kommunistischen
Partei der Türkei
vom ersten Tag
ihres Bestehens an
anstreben."

● Die
Generalsekretäre
der Kommunistischen
Partei der Türkei
(KPdT) und der
Arbeiterpartei der
Türkei (APdT): "Ob
die Vereinigte
Kommunistische
Partei der Türkei
(VKPdT) legal oder
geheim arbeiten
wird, hängt jetzt
von der Haltung der
Regierung ab."

Duisburg, den 30.10.87 (BEM) - Die General-
sekretäre der Kommunistischen Partei der Türkei
(KPdT) und der Arbeiterpartei der Türkei (APdT)
haben sich mit einem Schreiben an alle
Demokraten und fortschrittlichen Personen und
an alle demokratischen und fortschrittlichen
Organisationen gewandt und haben darauf
hingewiesen, daß die Türkei das einzige Land in
Europa ist, in dem die kommunistische
Partei verboten ist. Weiterhin heißt es in dem
Schreiben: "Die Regierungskreise können heute,
an der Schwelle des Beitritts in die
Europäische Gemeinschaft, die sowohl von der
westeuropäischen Öffentlichkeit als auch von
den fortschrittlichen Kräften in der Türkei
nachdrücklich vorgetragene Forderung nach einer
Demokratisierung nicht mehr ignorieren. In der
Türkei werden am 29. November vorgezogene Wahlen
stattfinden. Im Ergebnis wird sich klären, ob
wie behauptet, demokratische Verhältnisse
herrschen oder nicht."

Es wird in dem Schreiben hervorgehoben, daß
beide Parteien die heutige Situation eingehend
analysiert haben. Weiter heißt es in dem
Schreiben: Wir sehen uns zu diesem Schritt
gezwungen, da wir die legale Betätigung der
Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei
(VKPdT), die aus der Vereinigung der KPdT und
der APdT hervorgeht, vom ersten Tage ihres
Bestehens an anstreben. Unter den heutigen
Umständen wollen wir nicht zur illegalen
Betätigung gezwungen werden. Ob die VKPdT legal
oder geheim arbeiten wird, hängt jetzt von der
Haltung der Regierung ab.

Es steht jetzt die Frage auf der Tagesordnung,
ob in der Türkei, die ein Mitglied der
europäischen Staatenfamilie ist, die
pluralistische Demokratie, wie sie dem Geist
unserer Zeit entspricht, verwirklicht wird oder
nicht. Weil wir glauben, daß wir mit der
Rückkehr in unsere Heimat einen Beitrag zur
Verwirklichung der Demokratie leisten können,
nehmen wir die bestehenden Risiken in Kauf.

Wir hoffen, daß Sie diesen Schritt, der für die uneingeschränkte Verwirklichung der Demokratie und der Menschenrechte in der Türkei unternommen wird, und unsere Initiative für die legale Betätigung der VKPdT unterstützen werden.

KUTLU BEANTRAGT
BEIM
GENERALKONSULAT
REISEPAPIERE FÜR
RÜCKKEHR IN DIE
TÜRKEI

• Der Generalkonsul
in West-Berlin,
Tahsin Özer, wird
morgen den Antrag
beantworten

Duisburg, den 30.10.87 (BEM) - Der Generalsekretär der Kommunistischen Partei der Türkei, Haydar Kutlu, hat bei dem Generalkonsul der Republik Türkei in West-Berlin, Tahsin Özer, um einen Termin gebeten. Tahsin Özer hatte mitgeteilt, daß er Kutlu am 30. Oktober zwischen 10.00 und 12.00 Uhr erwarte. Haydar Kutlu kam heute um 11.05 mit seinem Rechtsanwalt und zwei Freunden zum Generalkonsulat. Vor dem Konsulatsgebäude wurde er von einer großen Gruppe von Journalisten erwartet. Der Generalsekretär der KP der Türkei ging zusammen mit den Journalisten ins Konsulatsgebäude und wurde sofort vom Generalkonsul Tahsin Özer empfangen.

In dem Gespräch mit Tahsin Özer wies Kutlu darauf hin, daß er ein Staatsbürger der Türkei sei und sagte, daß er deswegen Reisepapiere für seine Rückkehr in die Türkei beantrage. Der Generalkonsul hörte mit Interesse zu und erwiderte, daß er über den Fall von Kutlu nicht informiert sei. Er wisse nicht, ob die Staatsbürgerschaft von Kutlu aberkannt worden sei. Er würde die Angelegenheit untersuchen und morgen um 9.00 Uhr darauf antworten. Er teilte mit, daß Kutlu sich morgen auch telefonisch über das Ergebnis erkundigen könne.

Die Antwort des Generalkonsuls auf den Antrag von Kutlu wird mit großem Interesse erwartet.

GROSSES ECHO AUF
DIE ENTSCHEIDUNG
DER
GENERALSEKRETÄRE
DER KOMMUNISTISCHEN
PARTEI UND DER
ARBEITERPARTEI, IN
DIE TÜRKIE
ZURÜCKZUKEHREN

● Während die Regierung keine klare Position bezog, sprachen die legalen Oppositionsparteien sich für eine Aufhebung der Gesetzesparagrafen, die die kommunistische Partei verbieten, aus.

● Der Staatsanwalt der nach dem Putsch errichteten Staatssicherheitsgerichte und Verantwortliche im Innenministerium sprachen von Verhaftung.

Duisburg, den 30.10.87 (BEM) - Die Erklärung der Generalsekretäre der Arbeiterpartei der Türkei (APdT) und der Kommunistischen Partei der Türkei (KPdT) fand in der Presse und unter politischen Kreisen ein großes Echo.

Vor dieser Erklärung der APdT und der KPdT hatte der Regierungssprecher und Staatsminister Celal Güzel bekundet, daß die Regierung liberal sei und sie "den Zurückkehrenden Nachsicht zeigen" werde. Der Vorsitzende der Partei des Wahren Weges - sie wird im Parteeinspektrum rechts von der Mitte eingeordnet - , der langjährige frühere Ministerpräsident Süleyman Demirel hatte sich zum ersten Mal für die Aufhebung der Paragraphen 141 und 142 des türkischen StGB, die die Gründung der kommunistischen Partei verbieten, ausgesprochen. Außerdem war bekannt, daß die größte Oppositionspartei, die Sozialdemokratische Volkspartei, und die Demokratische Linkspartei von Anfang an gegen die besagten Paragraphen auftraten.

Auf die Erklärung der Generalsekretäre der APdT und der KPdT, daß sie in die Türkei zurückkehren und dort die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei gründen werden, reagierte aus den politischen Kreisen als erster die Oppositionsführung. Fikri Sağlar, Generalsekretär der Sozialdemokratischen Volkspartei, meinte, daß seine Partei von Anfang an für die legale Betätigung der kommunistischen Partei eintrete. Der stellvertretende Vorsitzende der regierenden Vaterlandspartei, Bülent Akarcalı, sagte: "Es wird absichtlich versucht, uns vor vollendete Tatsachen zu stellen." In den folgenden Tagen meldete sich auch der Ministerpräsident Turgut Özal zu Wort: "Sie können kommen. Wenn ein Verfahren gegen sie vorliegt, wird es durchgeführt. Unter den bestehenden Gesetzen kann eine kommunistische Partei nicht gegründet werden. Ohne die notwendigen Gesetzesänderungen ist dies nicht möglich." Der Berater Özals, Adnan Kahveci, erklärte: "Wir können die juristische Lage nicht beeinflussen. Aber auf anderem Gebiet können wir behilflich sein."

Der Vorsitzende der Menschenrechtsvereinigung, Rechtsanwalt Nevzat Helvacı, der Vorsitzende der Anwaltskammer und zahlreiche Juristen haben die Rückkehr der Generalsekretäre der KPdT und der APdT positiv aufgenommen. Die Juristen erklärten, daß die Angelegenheit unter

berücksichtigung der drei juristischen Hauptprinzipien, die seit dem Militärputsch vom 12.9.1980 mißachtet wurden, angegangen werden müsse. Die drei juristischen Hauptprinzipien seien: "Die Hoheit der Gerichtsbarkeit, die unantastbarkeit der Verteidigung sowie gerechte und demokratische Verfahrensführung."

Auf der anderen Seite erklärte der Staatsanwalt der nach dem Militärputsch errichteten Staatssicherheitsgerichte in Istanbul, daß im Falle ihrer Rückkehr ein Verfahren gegen sie eröffnet werde. Auch das Innenministerium und Polizeipräsidium sagten, daß die Generalsekretäre der APdT und der KPdT verhaftet werden würden.

Die Presse maß der Nachricht über die Rückkehr große Bedeutung bei. Seit dem Bekanntwerden der Nachricht hat die türkische Presse darüber nahezu jeden Tag auf den ersten Seiten berichtet. Fast alle auflagenstarken Zeitungen und Zeitschriften haben mit den Generalsekretären der beiden Parteien persönliche Interviews veröffentlicht. Namhafte Kolumnisten haben dieses Thema behandelt und die Notwendigkeit der Aufhebung des Verbots unterstrichen.

Andererseits haben die letzten zwei Tage die Zeitungen Tercüman und Son Havadis, die die Ansichten der fanatisch rechten Kreise vertreten, sich offen gegen die Gründung der kommunistischen Partei ausgesprochen und die Regierung beschuldigt, Zugeständnisse zu machen.

Der Führer des Militärputsches vom 12. September 1980 und derzeitige Präsident, Kenan Evren, sagte in seiner Anprache anlässlich des Jahrestages der Ausrufung der Republik am 29. Oktober, daß es Kräfte gebe, "die ein Einparteiensystem anstreben" und gab damit zu erkennen, daß er die mit den Kommunisten in Zusammenhang stehende Entwicklung der letzten Tage nicht gutheiße.

Telefon : 0203/ 34 03 95
Telex : 855367 inmed d.
Anschrift: Moltkestr. 45,
4100 Duisburg 1

BEM

Pressezentrale Einheit

Die Nachrichten unserer Pressezentrale vom 4. November 1987

2

SCHON VOR DER
RÜCKKEHR DER BEIDEN
GENERALSEKRETÄRE IN
DIE TÜRKEI IST DAS
GERICHTSVERFAHREN
EINGELEITET WORDEN

■ Der Staatsanwalt
des Staatssicher-
heitsgerichts in
Ankara hat erklärt,
daß gemäß der
Artikel 141, 142
und 146 des
Strafgesetzbuches
ein Gerichts-
verfahren
eingeleitet worden
ist. Auf den
Artikel 146 steht
die Todesstrafe.

■ Der
Generalsekretär der
Sozialdemokra-
tischen
Volkspartei, Fikri
Saglar, hat
erklärt, daß seine
Partei die
Generalsekretäre
der Kommunistischen
Partei der Türkei
(TKP) und der
Arbeiterpartei der
Türkei (TIP) bei
ihrer Rückkehr
unterstützen
werden.

Duisburg 4.11.1987 (BEM) — Die definitive
Entscheidung, daß die beiden Generalsekretäre
am 16. November 1987 in die Türkei zurückkehren,
um die Vereinigte Kommunistische Partei der
Türkei (TBKP) legal zu gründen, ist in der
Türkei in breitem Maße auf unterschiedliche
Resonanz gestoßen.

DIE AUSFÜHRUNGEN DES STAATSANWALTS

Der Staatsanwalt des Staatssicherheitsgerichts,
das nach dem Militärputsch vom 12. September
1980 eingerichtet worden ist, erklärte, daß
gegen die Generalsekretäre der TIP und der TKP
schon zu einem früheren Zeitpunkt ein Verfahren
eingeleitet worden sei. Der Staatsanwalt des
Staatssicherheitsgerichts teilte mit, daß die
rechtlichen Grundlagen des Gerichtsverfahrens
die Artikel 140, 141, 142 und 146 des
türkischen StGB seien, die aus dem
italienischen StGB aus der Mussolini-Zeit
übernommen sind. Das türkische StGB sieht in
dem Artikel 140 eine Haftstrafe zwischen 2 und
24 Jahren, in dem Artikel 141 eine Haftstrafe
zwischen 5 und 15 Jahren, in dem Artikel 142
eine Haftstrafe zwischen 1 und 15 Jahren vor.
Aufgrund Artikel 146, der die Leitung einer
illegalen Organisation betrifft, kann eine
mehrfachjährige Haftstrafe und sogar die
Todesstrafe verhängt werden.

DIE MEINUNG DER JURISTEN

Besonders nach dem Militärputsch vom
12. September 1980 gab es in der Türkei
zahlreiche Gerichtsverfahren mit der Anklage
der Gründung einer kommunistischen Organisation.
Attila Coskun, einer der bekannten Verteidiger
in diesen Verfahren, vertritt die Ansicht, daß
die Artikel 141, 142 und 146, dessen
Höchststrafmaß die Todesstrafe ist, in diesem
Fall nicht angewendet werden können, da die
beiden Generalsekretäre mit dem Ziel in die
Türkei kommen, die Vereinigte Kommunistische
Partei der Türkei legal zu gründen. Desweiteren
hebt Rechtsanwalt Coskun hervor, daß diese

Artikel des StGB unzeitgemäß und mit den Prinzipien der westlichen Demokratie unvereinbar seien. In einer Zeit, in der die Aufhebung der Todesstrafe angestrebt wird, zeige sich in der Forderung der Todesstrafe für Politiker, die in die Türkei kommen, um eine legale kommunistische Partei zu gründen, der Charakter dieses Regimes.

DIE MEINUGEN DER POLITIKER

Adnan Kahveci, der Chefberater des Ministerpräsidenten Özal, hatte zwar bis kurzem noch hinsichtlich der Rückkehr der Generalsekretäre der beiden Parteien gesagt: "Sollen sie kommen. Wir haben keinen Einfluß auf die Gesetze. In anderen Punkten können wir behilflich sein." Als jedoch die Rückkehr der beiden Generalsekretäre sowie der Wille zur Gründung der Partei definitiv wurden, fing Adnan Kahveci an, sich anders zu äußern. Er wiederholte zwar, daß sie "keinen Einfluß auf das Gericht ausüben" könnten, führte dann aber aus: "Falls die kommunistische Partei gegründet wird, gibt es einen großen Streit." auf die Frage, ob die Artikel 141, 142 und 163, die die Meinungs- und Organisationsfreiheit aufheben, nicht ein Hindernis in den Beziehungen der Türkei zu den europäischen Ländern seien, antwortete Kahveci, daß die Denkweise, die hinter dieser Frage stehe, nicht von Bedeutung sei.

Auf der anderen Seite antwortete der Generalsekretär der führenden Oppositionspartei, der Sozialdemokratischen Volkspartei (SHP), auf die Frage der Journalisten zu der Rückkehr der beiden Generalsekretäre und zu der Gründung der legalen kommunistischen Partei: "Wir werden behilflich sein."

DER VORSITZENDE DER
SOZIALISTISCHEN
ARBEITERPARTEI DER
TÜRKEI BEGRÜSST DIE
INITIATIVE DER
GENERALSEKRETÄRE
DER ARBEITERPARTEI
DER TÜRKEI UND DER
KOMMUNISTISCHEN
PARTEI DER TÜRKEI

■ Der Vorsitzende
der Sozialistischen
Arbeiterpartei der
Türkei (TSIP),
Ahmet Kacmaz,
sagte: "Ich bin

Duisburg 4.11.1987 (BEM) - Der Vorsitzende der Sozialistischen Arbeiterpartei der Türkei (TSIP) erklärte gegenüber der Zeitung 'Türkiye Postasi', daß er den Entschluß des Generalsekretärs der TKP, Haydar Kutlu, und des Generalsekretärs der TIP, Nihat Sargin, in die Türkei zurückzukehren, begrüße. Ahmet Kacmaz sagte, daß er der Überzeugung sei, daß diese Initiative zur Gründung einer kommunistischen Partei ein wichtiger Beitrag zur Erringung der Legalität sei.

Ahmet Kacmaz gab zu den Themen 'legale kommunistische Partei', 'Rückkehr der politischen Emigranten' und 'der Kampf für demokratische Rechte und Freiheiten' folgende Erklärung ab:

davon überzeugt,
daß diese
Initiative den
Bemühungen für die
Legalität einen
großen Dienst
erweisen wird."

"Die Rückkehr der Genossen Kutlu und Sargin wird einen Einfluß auf die Weiterentwicklung des aktuellen Kampfes für demokratische Rechte und Freiheiten in unserem Land haben. Daß heutzutage in einem Land, in dem die bürgerliche Demokratie herrscht, den Marxisten die Organisationsfreiheit vorenthalten wird, ist eine kaum begreifbare Sache. Da in der Türkei die Demokratie noch nicht einmal in minimalen Ansätzen realisiert ist, sind die Verbote vieler Grundrechte gegen die arbeitenden Menschen gerichtet, d.h. die politische Organisation der Arbeiterklasse ist verboten. Die Initiative von Kutlu und Sargin ist ein wichtiger Schritt zur aufhebung dieses Verbots. In diesem Zusammenhang bewerte ich die Initiative, die TBKP zu gründen, als eine Taktik für die Erringung des Rechts auf Gründung einer legalen Organisation. Ich bin der Meinung, daß die Genossen, die diese Initiative ergreifen, auch so denken. Nicht nur die TKP und die TIP, sondern die ganze Linke hat heute ein Interesse daran, die Möglichkeiten, die die legale Bühne der Politik bietet, zu nutzen. Es ist notwendig, eine Organisation zu gründen, die auf der legalen Bühne der Politik die gesamte Linke oder zumindest einen wichtigen Teil vertritt. Es ist evident, daß die Gründung der TBKP als legale Partei aus der Perspektive der Einheit der Linken ein Hindernis darstellt. Aber wie ich gesagt habe, bin ich davon überzeugt, daß diese Initiative nicht darauf abzielt, eine legale Partei zu gründen, sondern das Ringen um legale Rechte zu unterstützen.

Kommen wir auf die Rückkehr der politischen Emigranten zu sprechen... Selbstverständlich interessiert uns dieses Thema sehr. Seit einiger Zeit untersuchen wir die hiermit verbundenen juristischen Probleme. Für eine Rückkehr im breiten Ausmaß ist es notwendig, daß die Rückkehrenden nicht verhaftet werden und das Recht, als freier Staatsbürger zu leben, verbürgt ist. Wir sind davon überzeugt, daß viele politischen Emigranten, gegen die ein Verfahren eröffnet wurde, für unschuldig erklärt würden, wenn sie vor ein unabhängiges Zivilgericht kämen. Beispiele dieser Art würden viele politische Emigranten zur Rückkehr ermutigen.

ANTWORT DER
GENERALSEKRETÄRE
DER TKP UND DER
TIP, HAYDAR KUTLU
UND NİHAT SARGIN,
AUF DIE FRAGEN DER
ZEITUNG 'TÜRKİYE
POSTASI'

■ KUTLU: "Unser Schritt fordert andere auf, auch offen Position zu beziehen."

FRAGE: Ihre Rückkehr in die Türkei wird von Regierungskreisen unterschiedlich eingeschätzt. Wie erklären Sie diese Differenzen?

HAYDAR KUTLU: Der Beschluß der TIP und der TKP, die Generalsekretäre der beiden Parteien für die legale Gründung der TBKP in die Türkei zu senden, war natürlich unerwartet und hat Überraschung ausgelöst. Über das Recht der kommunistischen Partei, sich legal zu betätigen, traten unterschiedliche Positionen hervor. Unser Schritt ist so, daß niemand schweigsam oder unpateiisch bleiben konnte und kann.

Unser Beschluß und der Schritt, den wir getan haben, haben nichts geheimes an sich, sie sind offen. Es handelt sich um einen Schritt, der andere auffordert auch offen Position zu beziehen. Diese Offenheit sehe ich für die Zukunft der Demokratie als sehr wichtig an.

FRAGE: IST EIN ABKOMMEN MIT DER REGIERUNG ERFOLGT?

KUTLU: Diese Frage resultiert aus der anfänglichen Haltung der Regierung. Zuerst sprachen die Regierungskreise vielversprechend für die Zukunft. Danach wurden die unterschiedlichen Haltungen in den letzten Ausführungen des Ministerpräsidenten Özal und der Regierungverantwortlichen deutlich. Es wurde damit klar, daß von ein Abkommen mit der Regierung nicht die Rede gewesen sein konnte.

Ich muß hier betonen, daß keinerlei Grund besteht, nicht mit der Regierung in Kontakt zu treten. Unser Schritt ist ein politischer Schritt. Deshalb wäre es eine kindische Haltung, dem Kontakt mit den betreffenden Seiten auszuweichen.

FRAGE: Besteht nach Ihrer Meinung nach die Gefahr, verhaftet zu werden?

KUTLU: Den letzten Erklärungen zufolge, gewinnt diese Möglichkeit immer mehr an Gewicht. Es kann nicht die Rede sein, daß wir nicht an diese Möglichkeit gedacht hätten. Wir sind uns des Risikos, das wir mit diesem Schritt eingehen, sehr wohl bewußt. Wir haben immer gesagt, daß uns niemand unsere Freiheiten auf dem Silbertablett servieren würde. Wir waren nie der Überzeugung, daß es leicht sei, unsere Ziele zu erreichen.

FRAGE: Ja, aber kann man davon sprechen, daß sie optimistisch sind?

KUTLU: Ein Punkt muß ganz klar sein: Für uns gibt es außer dem historischen Optimismus weder Optimismus noch Pessimismus und sollte es auch nicht geben. Stattdessen muß man fragen, ob ein Beschluß notwendig und erforderlich ist. Wenn das der Fall ist, dann muß dieser Schritt getan werden. Der Beschluß, daß der Generalsekretär der TIP, Nihat Sargin, und ich in die Türkei zurückkehren und die TBKP legal gründen, ist ein solcher - d.h. notwendiger - Beschluß.

FRAGE: Welche Entwicklungen kann dieser Schritt Ihrer meining nach bewirken?

KUTLU: Schon jetzt hat sie positive Entwicklungen bewirkt. In dem Wahlkampf hat die wichtigste Frage in unserem Land, die Frage der Demokratie, an Gewicht gewonnen. Heutzutage ist man sich bewußt geworden, daß die Freiheit der kommunistischen Partei eine Frage der demokratischen Praxis ist. Wie das Ergebnis auch immer aussehen wird, dieser Schritt ist getan.

■ SARGIN: "Sogar auch unsere Verhaftung wird dazu beitragen, daß wir unser Ziel erreichen."

FRAGE: Wie beurteilen Sie die Haltung der Regierung zu Ihrer Rückkehr?

NIHAT SARGIN: Möglicherweise sind Özal und seine Freunde ziemlich unentschlossen. Wir erwarten, daß die Vernunft dominieren wird.

FRAGE: Gibt es Anzeichen dafür, daß Sie bei Ihrer Rückkehr verhaftet werden?

SARGIN: Diese Möglichkeit besteht. In der gegenwärtigen Situation der Türkei besteht hierfür eine große Möglichkeit. Aber es ist kein Risiko, daß man nicht eingehen kann, da selbst die Verhaftung dazu führen wird, daß die Ereignisse noch heftiger diskutiert werden, und das wird uns bei der Ausführung und Erfüllung unserer Aufgabe behilflich sein.

Aber ich sage auch nicht, daß wir so einfach verhaftet werden. Dafür müssen die entsprechenden Artikel des StGB zur Anwendung kommen. Den Paragraphen zufolge muß eine Fluchtgefahr vorliegen. Wenn jemand auf eigenen Entschluß einreist, kann von Fluchtgefahr nicht die Rede sein. Das hängt völlig im Ermessen des Richters. In so einem Fall ist es nicht so leicht möglich, daß der Richter gegen uns entscheidet. Die Richter sind auch Menschen, die denken. Sie werden sicherlich darüber nachdenken, was danach kommen wird.

FRAGE: Welche Kräfte werden, Ihrer Meinung nach, Sie im Falle Ihrer Verhaftung unterstützen?

SARGIN: Wir haben Vertrauen in die demokratische Öffentlichkeit der Türkei. Die Türkei ist heute an einen Punkt angelangt, wo es eine breite Öffentlichkeit gibt, die gegen diese unzeitgemäße Praxis auftreten wird. Davon sind wir überzeugt. Und diese Erscheinungen manifestieren sich Tag für Tag. Auf der anderen Seite wird uns die demokratische Weltöffentlichkeit sicherlich nicht im Stich lassen.

FRAGE: Welche Entwicklungen kann ihre Rückkehr bewirken?

SARGIN: Wenn man sich die noch vor unserer Abreise eingesetzten Entwicklungen vor Augen hält, kann ich sagen, daß wir ernsthafte Entwicklungen zu erwarten haben. Selbst dieser Schritt und sein Bekanntwerden hat ein breites Echo hervorgerufen und bewirkt, daß vor aller Öffentlichkeit darüber diskutiert wurde. Das ist auch für die Entwicklung der Demokratie ein sehr wichtiger Schritt. Ich schätze, daß unsere Rückkehr eine neue Phase einleiten wird.

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ

Telephone: 0203/34 03 95
0203/33 89 48
Telex 855367 inmed d
Adress Moltkestr. 45
4100 DUISBURG 1

BEM

Pressezentrale Einheit

5

Die Nachrichten unserer Pressezentrale

Unterstützung auch vom an
deren Ende der Welt

AUS AUSTRALIEN EINE
GROSSE ANZAHL VON
TELEGRAMMEN ZUR
UNTERSTÜTZUNG DER
LEGALITÄT DER VKPdT

● Die Demokratische Partei
Australiens und die Sozialisti-
sche Partei fordern die
Legalität der VKPdT

IM FALLE DER VER-
HAFTUNG VON KUTLU
UND SARGIN WERDEN
DIE GRÜNEN DIESEN
VORFALL VOR DAS
EUROPAPARLAMENT
BRINGEN

Duisburg 15.11.1987 (BEM) Das Vorhaben der General-
sekretäre der KPdT und APdT, in die Türkei zurückzukehren und die
VKPdT legal zu gründen, stößt in Australien auf sehr reges Interesse,
Zahlreiche Telegramme wurden an die Pressezentral Einheit (BEM) ge-
sendet, darunter sind auch die Telegramme des Zentralkomitees der
Sozialistischen Partei Australiens, sowie von Funktionären und
Organisationen der Arbeitergewerkschaften. Das Zentralkomitee der
Sozialistischen Partei Australiens, Sid Spindler der Stellvertretende
Vorsitzende der Demokratischen Partei, die Abgeordneten des
Viktoriaparlaments Michael Arnold, George Crawford, Judith Dixon
sowie Theo Sidiripoulos, das Komitee für Internationale Zusammenar-
beit und Abrüstung, das Viktoria-Komitee zur Unterstützung der Linken
Einheit, der Verein der Menschen aus der Türkei in Melbourne
Viktoria, der Kultur Verein der Menschen aus der Türkei, der Bildungs-
kollektiv Behice Boran unterzeichneten Telegramme mit dem
wortlaut: "Wir sind davon überzeugt, daß die legale Konstituierung
der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei ein wichtiger
Schritt zur Wiederherstellung der Demokratie in der Türkei sein
wird. Wir unterstützen Ihre Rückkehr in die Türkei, und wünschen Ihnen
viel Erfolg bei der Durchführung Ihrer Aufgabe."

Die Vertreter der Gewerkschaften Nahrungsmittel, Öffentliche
Dienste, der Maler und Dekorateure, der Postangestellten, der Hafen-
arbeiter, und der Textilarbeiter sowie Immigranten organisationen
sandten Telegramme mit dem Wortlaut:

"Wir unterstützen den Kampf für die Demokratisierung in der Türkei
und die legale Gründung der VKPdT."

Duisburg 15.11.1987 (BEM) Die Abgeordneten der Grün-
Alternativen Parteien im Europaparlament haben den Beschluß ge-
faßt, daß sie, falls die Generalsekretäre der KPdT und der APdT
verhaftet würden, dies auf die Tagesordnung im Europaparlament
bringen würden.

Der Vorstand der Grün-Alternativen Gruppe im Europaparlament
forderte, daß die Rechte und Freiheiten des Generalsekretärs der
KPdT, Haydar Kutlu, und des Generalsekretärs der APdT, Nihat
Sargin, bei ihrer Rückkehr in die Türkei garantiert werden. Es wurde
erklärt, daß sie alle Demokraten und alle demokratischen Organi-
sationen zur Solidarität mit den zurückkehrenden Politikern aufrufen.

Bei der Vorstandssitzung wurde auch der Beschluß gefaßt, daß Vor-
bereitungen dafür getroffen werden, daß, im Falle der Verhaftung der
bieden Generalsekretäre, dieser Vorfall in der Sitzung des Europa-
parlaments debattiert wird. In der Bundesrepublik hat noch eine große
Solidaritätskampagne begonnen

IN DER BUNDESREPUBLIK HAT NOCH EINE GROSSE SOLIDARITÄTSKAMPAGNE BEGONNEN

- Eine Gruppe Politiker, Wissenschaftler, Juristen und Theologen, zu der auch Jannis Sakellariou, SPD MdEP, gehört, fordert, daß in der Türkei die Rechte von Kutlu und Sargin garantiert werden

WALLRAFF RUFT ZUR UNTERSTÜTZUNG VON KUTLU UND SARGIN AUF

- Wallraff: Wir verfolgen das Vorhaben von Sargin und Kutlu mit großem Interesse

Duisburg 15.11.1987 (BEM):

Günter Wallraff ruft

Schrittsteller, Journalisten und Wissenschaftler zur Unterstützung der Generalsekretäre der KPdT und der APdT bei ihrer Rückkehr in die Türkei auf. Dieser Aufruf richtet sich u. a. auch an den Fernsehmoderator Dr. Franz Alt an Prof. Horst Eberhard Richter. Mit einer heute in Duisburg veröffentlichten Erklärung ruft der Schriftsteller Günter Wallraff, den Fernsehmoderator Dr. Franz Alt sowie Prof. Horst Eberhard Richter zur Unterstützung der Generalsekretäre der Kommunistischen Partei der Türkei (KPdT) und der Arbeiterpartei der Türkei (APdT) bei ihrer Rückkehr in die Türkei auf. In der Erklärung heißt es: "Die Unterzeichner dieses Aufrufes werden die Lebensgefährliche Rückkehr der Exilpolitiker mit grosser Aufmerksamkeit verfolgen. Sie rufen die demokratische Öffentlichkeit auf, dieses Beispiel für eine gewaltfreie Wiederherstellung der demokratischen Rechte zu unterstützen, damit auch all die anderen die heute im Exil leben müssen, wieder in ihre Heimat zurückkehren können. "Die Erklärung ist unterschrieben u.a. von Ekhart Spoo, dem Vorsitzenden der Deutschen Journalistenunion, Prof. Klaus Liebe Harkort, Prof. Johannes Strasser, Prof. Dorothea Söller, Rene Böll, Gerd Steitel, Rechtsanwalt Hans Schmitt-Lehrmann.

In Solidarität mit den Generalsekretären der Kommunistischen Partei der Türkei, Haydar Kutlu, und der Arbeiterpartei der Türkei, Nihat Sargin haben sich mehrere Initiativgruppen gebildet. Die Generalsekretäre hatten vor einiger Zeit bekanntgegeben, daß sie trotz des Verbots beider Parteien in der Türkei in ihr Land zurückkehren werden, um dort die Legalisierung der Vereinigten Kommunistischen Partei der Türkei, die durch die Fusion der beiden Parteien entstehen wird, in die Wege zu leiten. In der Bundesrepublik Deutschland fordert eine Initiativgruppe der sich auch die SPD-Bundestagsabgeordnete Renate Schmidt, Jannis Sakellariou SPD-Abgeordneter des Europaparlaments sowie bekannte Wissenschaftler angeschlossen haben, daß die Rechte von Kutlu und Sargin garantiert werden.

Ein Schreiben, das an den Staatspräsidenten, an den Parlamentsvorsitzenden und an den Ministerpräsidenten der Republik der Türkei geschickt werden soll, ist von einer Initiativgruppe, der Politiker, Künstler, Juristen und Pfarrer angehören, verfaßt worden und liegt zur Unterschrift vor. Unter den Mitgliedern dieser Initiativgruppe und den Erstunterzeichnern dieses Schreibens sind außer den oben erwähnten Parlamentariern der Künstler Lutz Görner, der Jurist Heinrich Hannover, Professor Lothar Kupp, Professor Klaus Liebe Harkort, Pfarrer Detlev Lüderwald, die Professorin Ursula Schumm-Garling und die Theologin Barbara Wiemann.

In diesem Schreiben wird darauf hingewiesen, daß kurz vor den Wahlen in der Türkei Vertreter verschiedener politischer Richtungen in Europa den Kampf für die Erhaltung der demokratischen Rechte in der Türkei mit Interesse verfolgen. Als Beispiel dafür wird die Rede

des Staatspräsidenten Richard von Weizsäcker in Ankara hervorgehoben. In dem Schreiben wird erwähnt, daß die Türkei in Gründungsmitglied der Vereinten Nationen ist, die europäische Erklärung der Menschenrechte und die Schlußakte von Helsinki unterschrieben hat. Es wird auch daran erinnert, daß die Türkei im Europaparlament vertreten ist und turnusmäßig den Vorsitz des Europarates übernimmt. Es wird dann darauf hingewiesen, daß nach dem Militärputsch von 1980 die Haltung der türkischen Regierung sich nicht mit dem demokratischen Charakter der Institutionen, deren Mitglied die Türkei ist, vereinbaren läßt. Weiterhin heißt es in dem Schreiben:

"Die Türkei ist das einzige Land in Europa, in dem die Legalität der Arbeiter und Kommunistischen Parteien auf legislativer und exekutiver Ebene verhindert wird. Dieser Zustand muß aufgehoben werden, und die demokratischen Regeln und juristischen Bestimmungen, die in allen europäischen Ländern gültig sein, müssen auch in der Türkei Gültigkeit erlangen.

Unter diesen Bedingungen ist das Vorhaben des Generalsekretärs der Kommunistischen Partei der Türkei, in die Türkei zurückzukehren, mit der Absicht, gemeinsam eine neue Partei zu gründen und die Legalität dieser Partei zu sichern, von großer Bedeutung für den Demokratisierungsprozess.

Wir fordern, daß die Rechte und die Freiheit der Generalsekretäre beider Parteien sowie aller politischer Emigranten, bei ihrer Rückkehr in die Türkei garantiert werden".

Unter den Erstunterzeichnern befinden sich auch die Schriftsteller Klaus Peter Wolf und Peter Schütt, und die Musiker Ulrich Türk und Dieter Süverkrüp.

IM FALLE DER
VERHAFTUNG VON
KUTLU UND SARGIN
WERDEN DIE GRÜNEN
DIESEN VORFALL VOR
DAS EUROPAPA-
PARLAMENT BRINGEN

Duisburg, 15.11.1987 (BEM). Die Abgeordneten der Grün-Alternativen Parteien im Europaparlament haben den Beschluß gefaßt, daß sie, falls die Generalsekretäre der KPdT und der APdT verhaftet wurden, dies auf die Tagesordnung im Europaparlament bringen würden.

Der Vorstand der Grün-Alternativen Gruppe im Europaparlament forderte, daß die Rechte und Freiheiten des Generalsekretärs der KPdT, Haydar Kutlu, und des Generalsekretärs der APdT, Nihat Sargin, bei ihrer Rückkehr in die Türkei garantiert werden. Es wurde erklärt, daß sie alle Demokraten und alle demokratischen Organisationen zur Solidarität mit den zurückkehrenden Politikern aufrufen.

Bei der Vorstandssitzung wurde der Beschluß gefaßt, daß Vorbereitungen dafür getroffen werden, daß, im Falle der Verhaftung der beiden Generalsekretäre, dieser Vorfall in der Sitzung des Europaparlaments debattiert wird.

SARGIN:

"...MINISTERPRÄSIDENT
ÖZAL VERBREITET IM
NAMEN DES STAATES
DIE UNWAHRHEIT..."

o Gegendarstellung von
Nihat Sargin, Generalsekretär
der APdT

Duisburg, 15.11.1987 (BEM) Ministerpräsident Özal beschuldigt, die KPdT und APdT terroristische Organisationen zu sein. Die Generalsekretäre beider Parteien werden sofort nach ihrer Ankunft in der Türkei verhaftet und vor das Staatssicherheitsgericht gestellt.

Ministerpräsident Özal wirft den rückkehrenden Politikern vor, daß sie mit diesem Schritt, die Glaubwürdigkeit der für den 29. November angesetzten Wahlen in der Türkei in Frage zu stellen beabsichtigen. Özal beschuldigt die KPdT und APdT, vor dem 12.9.1980 terroristische Aktionen ausgeführt zu haben. Ein wichtiger Bestandteil der Aktivität beider Parteien sei die Beschaffung von Waffen und der bewaffnete Kampf gewesen, mit dem Ziel, die Regierung zu stürzen. Aus diesen Gründen sei gegen die beiden Parteien in den Staatssicherheitsgerichten Anklage erhoben, Gerichtsverfahren eingeleitet und Urteile ausgesprochen. Auch zur Zeit gibt es noch laufende Prozesse gegen Mitglieder beider Parteien in den Staatssicherheitsgerichten. Weiterhin erhob Özal den Vorwurf, daß durch die ideologische Propaganda an den Hochschulen und Universitäten, der Unterricht verhindert worden wäre.

Ministerpräsident Özal erklärte, daß die Vertreter beider Parteien sofort nach ihrer Ankunft in der Türkei verhaftet werden. Diese Verhaftung erfolge im Rahmen der bestehenden Gesetze. Nach ihrer Anhörung bei der Polizei würden beide Politiker dem Staatssicherheit getroffen.

Ministerpräsident Turgut Özal hat in seiner heutigen Presseerklärung uns in unserem Beschluss, in die Türkei zurückzukehren, sowie die Arbeit unserer Parteien völlig zu Unrecht beschuldigt. Diese Anschuldigen sind völlig unbegründet.

Wir haben die Erklärungen des Ministerpräsidenten sehr sorgfältig analysiert und sind zu folgendem Ergebnis gekommen. Die Regierung hat offensichtlich Zweifel an der Legitimität der vorgezogenen Wahl, die auf der Grundlage eines antidemokratischen Gesetzes beschlossen worden sind.

Mit dem Ziel, die Öffentlichkeit von den verbreiteten Zweifeln an der Legitimität der Wahlen abzulenken, wird uns unterstellt, daß wir mit unserem Beschluß, in die Türkei zurückzukehren, die Wahlen vom 29. November in Frage stellen wollen.

Solange die Kommunisten sich nicht wie in den anderen westeuropäischen Ländern an den Wahlen beteiligen können, bringen solche Wahlen nicht den Willen des Volkes zum Ausdruck.

Der Ministerpräsident bezeichnet die APdT und die KPdT als Organisationen, die wegen ihrer aktiven Teilnahme an Terrorakten verboten worden sind. Ein Staat darf aber nicht die Unwahrheiten verbreiten. Der Ministerpräsident hat jedoch im Namen des Staates die Unwahrheit geäußert. In den Anklageschriften wie auch in den Urteilssprüchen in den Gerichtsverfahren gegen beide Parteien findet sich gar kein Beweis sowie keine Grundlage für diese Aussage des Ministerpräsidenten. In so einer Aussage, die noch nicht einmal in den Militärgerichten gefallen ist, die nach dem Militärputsch vom 12.09.1980 eingerichtet wurden, manifestiert sich das degenerierte Verhältnis des Ministerpräsidenten der Türkei zur Demokratie.

Telefon : 0203/340395
Telefax :0203/338948
Telex : 855367 inmed d
Adresse: Moltkestr. 45
4100 DUISBURG 1

BEM

Pressezentrale Einheit

7

Meldungen unserer Pressezentrale

DEMOKRATIE IN EUROPA IST UNTEILBAR:

Freiheit für SARGIN und KUTLU !

DAS EUROPAPARLAMENT
VERABSCHIEDET
RESOLUTION ZUR
SOFORTIGEN
FREILASSUNG VON
HAYDAR KUTLU UND
NIHAT SARGIN

■ Mikis
Theodorakis singt
in seinen Konzerten
in Europa für Kutlu
und Sargin

■ Der amtierende
Vorsitzende der
Europäischen
Gemeinschaft, der
Außenminister
Dänemarks, hat die
verantwortlichen
Kreise in der
Türkei ermahnt

■ 400
Schriftsteller und
Wissenschaftler,
Gründer der
Heinrich Böll
Stiftung, fordern
die sofortige
Freilassung von
Kutlu und Sargin

Duisburg, den 19.11.1987 (BEM) - Das Plenum des Europaparlaments verabschiedete heute mit Mehrheit eine Resolution, in der die türkische Regierung aufgefordert wird, Kutlu und Sargin freizulassen und Bedingungen zu schaffen, die den beiden Politikern erlaubt, ihr Recht auf die Gründung einer ihrer politischen Anschauung entsprechender Partei wahrzunehmen. Der von der Kommunistischen Fraktion eingebrachte Resolutionsentwurf wurde mit den Stimmen der Kommunisten, Sozialisten und Grüne-Alternativen mit einer Mehrheit von 123 zu 76 von 203 Stimmen angenommen.

10 MITGLIEDER DES EUROPAPARLAMENTS REISEN IN
DIE TÜRKEI

10 Parlamentarier, die vom Europaparlament mit der Beobachtung der allgemeinen Wahlen am 29. November in der Türkei beauftragt worden waren, werden Montag in die Türkei reisen. Das Präsidium des Europaparlaments teilte dem ständigen Vertreter der Türkei in der EG mit, daß die Parlamentarier unter anderem die Absicht haben, mit den beiden inhaftierten Politikern zu sprechen. Der Botschafter unterrichtete darauf hin die türkische Regierung.

MIKIS THEODORAKIS SINGT FÜR KUTLU UND SARGIN

Der weltbekannte griechische Sänger, Komponist und Vorsitzender des Türkisch-Griechischen Freundschaftsvereins, Mikis Theodorakis, wird in seinen Konzerten in verschiedenen Städten Europas für Haydar Kutlu und Nihat Sargin singen. In seinem gestrigen Konzert in Düsseldorf protestierte Theodorakis gegen die Festnahme von Kutlu und Sargin und bekundete, daß er seine Bemühungen für die Brüderlichkeit der Völker der Türkei und Griechenlands weiterführen wird und widmete den Generalsekretären der TKP und TIP eines seiner Lieder. Theodorakis rief auch das Publikum auf, gegen die Festnahme zu protestieren. Er fügte hinzu, daß er auf seiner Europatournee weiterhin für Kutlu und Sargin singen werde.

BRIEF THEODORAKIS' AN ÖZAL:

"Herr Özal,

in der festen Überzeugung, daß die Zukunft unserer beiden Länder sich zum größten Teil auf das brüderliche Näherkommen unserer Völker stützt, richte ich an Sie den dringenden Appell, die zwei türkischen Politiker Haydar Kutlu und Nihat Sargin, die Anhänger und Kämpfer für Frieden und Freundschaft zwischen beiden Völkern, unverzüglich freizulassen. Ihre sofortige Freilassung wird ein Beweis dafür sein, daß diese Freundschaft sich auf nichts anderes aufbauen kann, als

auf die Prinzipien der nationalen Souveränität, der Freiheit und der Demokratie."

DER DERZEITIG AMTIERENDE VORSITZENDE DER EUROPAISCHEN GEMEINSCHAFT, DER AUSSENMINISTER DÄNEMARKS, HAT DIE VERANTWORTLICHEN KREISE IN DER TÜRKEI ERMAHNT

Der sozialdemokratische Abgeordnete und frühere Justizminister Dänemarks Ola Esperrson hat heute eine Erklärung abgegeben. Darin heißt es, daß der Außenminister Dänemarks und derzeitig amtierende Vorsitzende der EG, Uffe Ellemann-Jensen in einem Schreiben an die Verantwortlichen in der Türkei ermahnt, den Menschenrechten gegenüber größere Sorgfalt zu zeigen. Der Minister beauftragte die Botschaft, die Angelegenheit aufmerksam zu verfolgen.

PROTEST DER GRÜNDER DER HEINRICH BÖLL STIFTUNG

400 Schriftsteller, Künstler, Wissenschaftler und Vertreter verschiedener Parteien und Bürgerinitiativen, die gestern in Köln zusammengekommen waren um die Heinrich Böll Stiftung ins Leben zu rufen, forderten die sofortige Freilassung der Generalsekretäre der TKP und der TIP.

BREMEN: ÄRZTLICHE UNTERSUCHUNG GEFORDERT

Prof. Gerhard Stubi (Uni Bremen); Fraktionsvorsitzender der Grünen im Bremer Senat, Martin Thomas; Vorsitzender der VVN/BdA-Bremen, Willi Hundertmark und RA Dr. Heinrich Hannover haben in ihren Telegrammen an das Innenministerium der Türkei und an die Staatsanwaltschaft des Staatssicherheitsgerichts in Ankara die Forderung erhoben, sofort das Verhör zu beenden und die ärztliche Untersuchung der beiden Politiker durch einen von den Rechtsanwälten bestimmten Arzt zuzulassen.

HANNOVER: PROTESTTELEGRAMME VON GERHARD SCHRÖDER

Oppositionsführer im Niedersächsischen Landtag und Mitglied des Bundesvorstands der SPD, Gerhard Schröder, forderte in Telegrammen an Bonn und Ankara die sofortige Einlieferung Haydar Kutlus ins Krankenhaus, den Zugang der Anwälte zu den beiden Politikern und die Durchführung der Untersuchung durch rechtmäßige Staatsanwälte.

DIE ERKLÄRUNG DES AUSSENMINISTERS VON FRANKREICH

Außenminister Frankreichs, Jean Bernard Raimond gab eine Erklärung ab, in der er sagte, daß die französische Regierung die Entwicklung der

Liberalisierung der Türkei mit Aufmerksamkeit verfolge und die Festnahme unter diesen Gesichtspunkten sehe. Die auf Menschenrechte bedachte französische Regierung werde darauf auf juristischer Grundlage in entsprechender Art und Weise reagieren.

Die Rechtsanwälte
von Kutlu und
Sargin:

"DAS VERHÖR NIMMT
AUSMASSE EINER
FOLTER AN"

Ankara, den 19.11.1987 (BEM) - Die Herzbeschwerden von Haydar Kutlu, der gemeinsam mit Nihat Sargin unter Verhör steht, wurde durch den Bericht des Gerichtsarztes Prof. Ibrahim Tunali bestätigt. Die Rechtsanwälte von Kutlu und Sargin erklärten, daß mit dem Verhör, das Ausmaße einer Folter annimmt, trotz Nichtzuständigkeit der Polizei und der Staatsanwaltschaft, fortgefahren wird.

Die Rechtsanwälte wiesen darauf hin, daß die Generalsekretäre beider Parteien nach ihrer Festnahme durch den Gerichtsarzt Ibrahim Tunali untersucht wurden. In dem ärztlichen Bericht von Prof. Tunali wurde festgestellt, daß Haydar Kutlu Herzbeschwerden und Nihat Sargin erhöhten Blutdruck habe. Die Rechtsanwälte fügten hinzu, daß der Bericht von Tunali zu den Akten gelegt wurde.

Die Rechtsanwälte erklärten weiterhin, der Arzt, der Kutlu gestern untersucht hat, aus dem Polizeipräsidium durch die Hintertür weggebracht wurde und sein Name geheim gehalten wird. Sie sagten, daß der Staatsanwalt des Staatssicherheitsgerichtes, Nusret Demiral, das Ergebnis der gestrigen ärztlichen Untersuchung verschweige. Gegenüber Journalisten sind Äußerungen Demirals abweichend, sodaß weiterhin Unklarheit herrscht.

STAATSANWALT UND POLIZEI DÜRFEN KEIN VERHÖR DURCHFÜHREN

Die Rechtsanwälte von Kutlu und Sargin erklärten, daß das Verhör, das derzeit im Polizeipräsidium durchgeführt wird, nicht gesetzmäßig ist. Sie erinnerten daran, daß im vorigen Monat gegen Haydar Kutlu als Generalsekretär der Kommunistischen Partei der Türkei ein Verfahren im Staatssicherheitsgericht in Malatya eröffnet worden ist und sagten: "Nach den gültigen Gesetzen kann das Verhör nur durch das Gericht geführt werden, das auch das Verfahren eröffnet hat. Das von der Polizei und der Staatsanwaltschaft durchgeführte derzeitige Verfahren ist deshalb gesetzeswidrig." Desweiteren wiesen sie darauf hin, daß es ein Rechtsgrundsatz ist, daß gegen eine Person, gegen der schon ein Verfahren läuft, wegen der gleichen Anklagepunkte nicht ein anderes Verfahren eröffnet werden darf.

Die Rechtsanwälte fordern die sofortige Freilassung Kutlus mit der Begründung, daß in dem Verfahren gegen ihm kein Haftbefehl vorliegt.

Auf der anderen Seite erinnern die Rechtsanwälte daran, daß gegen den Generalsekretär der Arbeiterpartei, Nihat Sargin, bereits ein Haftbefehl in seiner Abwesenheit vorliege und daß Nihat Sargin unverzüglich dem Richter vorgeführt werden muß, weil das Gesetz es vorschreibt, daß der Haftbefehl nun in seiner Anwesenheit ausgesprochen wird.

Die Rechtsanwälte sagten, daß beide Generalsekretäre unter einem gesetzwidrigen Verhör stehen, das Ausmaße einer Folter hat und daß das Leben der beiden Politiker gefährdet ist.

DIE SOZIALISTISCHE
ARBEITERPARTEI DER
TÜRKEI (TSIP)
FORDERT DIE
SOFORTIGE
FREILASSUNG VON
KUTLU UND SARGIN

Duisburg, den 22.11.1987 (BEM) - Zur gewaltsamen Festnahme und gesetzwidrigen Inhaftierung von Kutlu und Sargin sagte der Vorsitzende der TSIP, Ahmet Kacmaz, daß dies das wahre Gesicht des Regimes zeige und noch einmal die Rechtlosigkeit und Willkür in der Türkei deutlich mache.

Kacmaz führte weiter aus, daß das Vorgehen der Regierungskreise zugleich eine Drohung für die politischen Emigranten im Ausland bedeute. Die Regierung müsse den politischen Emigranten die Zusicherung geben, daß sie im Falle ihrer Rückkehr nicht verhaftet und ihre Verfahren von zivilen und unabhängigen Gerichten behandelt werden.

Der Vorsitzende der TSIP, Ahmet Kacmaz, sagte: "Kutlu und Sargin wollen ein unveräußerliches Recht einer jeden Demokratie in Anspruch nehmen und fordern das Recht auf freie politische Betätigung. Sie müssen unverzüglich freigelassen werden. Es steht jedem offen, ihre politischen Ansichten zu teilen oder nicht. Aber diejenigen, die das Recht auf freie politische Betätigung genießen, sind - wenn sie die geringste Selbstachtung besitzen - verpflichtet, sich für die Gewährung dieses Rechts auch für andere einzusetzen."

TÜRKİYE

DIE ÄRZTE MELDEN SICH ZU WORT

■ Prof. Dr. Hicri Fisek hat um die Durchführung einer gesundheitlich Untersuchung von Kutlu und Sargin durch einen Vertrauensarzt der Ärztekammer gebeten. Gesuch wurde abgelehnt.

■ Der Neurologe Dr. Bülent Tarakcioglu: "Gegen Kutlu und Sargin werden Methoden der psychischen Folter angewandt."

Ankara, den 23.11.1987 (BEM) - Der Präsident der Ärztekammer der Türkei, Prof. Dr. med. Hicri Fisek hat in seinem Schreiben an den Staatsanwalt Demiral folgendes bemerkt: "Die Rechtsanwälte von Herrn Kutlu und Herrn Dr. Sargin haben sich in einem Schreiben an unsere Kammer gewandt und die medizinische Untersuchung ihrer Mandanten durch von unserer Kammer zu bestimmende Ärzte gefordert.

Es ist bekannt, daß vor einiger Zeit in der Presse - zu unrecht oder nicht - Ärzte beschuldigt wurden, unter Verhör stehende Personen während der Verhöre behandelt zu haben. Ich bitte Sie uns mitzuteilen, ob Sie uns die Genehmigung erteilen, Herrn Kutlu und Herrn Sargin einer gesundheitlichen Untersuchung durch einen von unserer Kammer beauftragten Arzt zu unterziehen, um die Glaubwürdigkeit der Ärzte, die die besagten Personen bisher untersucht haben, bestätigen zu können."

Duisburg, den 23.11.1987 (BEM) - Nachdem in der Tagespresse Fotos veröffentlicht wurden, die Kutlu und Sargin nach der Festnahme zeigen, sagte der Neurologe Dr. Bülent Tarakcioglu, daß alle Hinweise, die er bis heute gesammelt habe, eindeutig auf Folter schließen lassen.

Dr. Tarakcioglu, der zu Zeit an einem wissenschaftlichen Buch über psychologische Folter arbeitet, zählte die Fakten auf, die ihn zu solch einer Schlußfolgerung führten, und beschrieb auch die einzelnen psychologischen Foltermethoden. Dabei wies er darauf hin, daß nach den Erkenntnissen der Wissenschaftler die Qualen, die psychologische Folter hervorruft, den von Verbrennungen dritten Grades entsprechen. Ein untrennbarer Bestandteil der psychologischen Folter sei die Demagogie nach außen.

Psychologischen Foltermethoden, die nach Meinung von Dr. Tarakcioglu - ausgehend von den Fakten aus den Meldungen der Presse - gegen Sargin und Kutlu Anwendung finden:

TOTALE ISOLATION, EINENGUNG DER WAHRNEHMUNGS-
FÄHIGKEIT, STÄNDIGE DROHUNGEN sowie DEPRIVATIONS-,
HYPNOSE-, INTERAKTIONS- und INTERVIEWTECHNIKEN.

VERSCHIEDENE INITIATIVEN
GEGEN DIE WILLKÜRLICHE VERHAFTUNG
VON
HAYDAR KUTLU UND NIHAT SARGIN

Renate Schmidt (SPD-MdB, Stellvertretende Vorsitzende der SPD-Bundestagsfraktion), Barbara Noak (SPD-MdB), Dr. Ulrich Briefs (MdB-die Grünen), Ottmar Schreiner (SPD-MdB), Michael Möller (SPD-MdB), Jannis Sakellariou (SPD-MdB), Hans Günther Schramm (Friedensliste-MdL Bayern), Prof. Klaus Liebe Harkort (Bremen), Prof. Ursula Schumm-Garling (Dortmund), Prof. Lothar Kupp (Frankfurt am Main), Prof. Reiner Dietrich (Frankfurt am Main), Prof. Dr. Hans See (Frankfurt am Main), Prof. Barbara Dietrich (Wiesbaden), Prof. Franz Hamburg (Mainz), Horst Simonowski (Theologe, Mainz), Werner Petri (Pastor, Mainz), Barbara Wiemann (Pastörin, Dortmund), Detlev Lüderwald (Pfarrer, Frankfurt), Dr. Peter Schütt (Schriftsteller, Hamburg), Franz Josef Deggenhart (Musiker, Hamburg), Giesela Bil (die Grüne-MdL Mainz, Vorsitzende der Landtagsfraktion) haben eine "Initiative für den Schutz der in die Türkei zurückkehrenden politischen Emigranten" gegründet.

*

Björn Engholm, Günther Wallraff, Manfred Binner, René Böll, Prof. Eberhard Richter, Franz Alt, Eckart Spoo, Manfred Binner, Johanno Strasser und Wolf Biermann haben ebenfalls mit einem Aufruf eine Protestaktion gestartet. Im Aufruf dieser Initiative heißt es:

"Die Unterzeichner dieses Aufrufs werden die lebensgefährliche Rückkehr der exilierten Politiker mit großer Aufmerksamkeit verfolgen. Sie rufen die demokratische Öffentlichkeit dazu auf, dieses Beispiel für eine gewaltfreie Wiederherstellung der demokratischen Rechte zu unterstützen, damit auch all die anderen wieder in ihre Heimat zurückkehren können..."

*

Eine weitere Initiative wird von Ernst Waltemathe (SPD-MdB), Dr. Heinrich Hannover (Rechtsanwalt), Armin Stölle (I. Vorsitzende SPD-Bremen Ost), Prof. Gerhard Stuby, Ohm (Rechtsanwalt), Dr. med. H. Georg Guse, Horst Isola (Bundesvorsitzende der SDAJ) unterstützt.

Diese Initiative ruft die demokratische Öffentlichkeit:

- "Protestieren Sie bei den verantwortlichen türkischen Stellen gegen die die Verhaftung der beiden Generalsekretäre und fordern Sie ihre unverzügliche freilassung!
- "Setzen Sie sich ein für
 - die Garantie der freien politischen und gewerkschaftlichen Betätigung sowie der Versammlungs- und Organisationsfreiheit für alle Demokraten in der Türkei
 - eine Generalamnestie für alle politisch Verfolgten in der Türkei und die legale Rückkehrmöglichkeit aus dem Exil für alle Demokraten!

*

In West Berlin gibt es eine Initiative der sich Prof. Karl-Heinz Evers (Senator a.d.) Dr. Michael Venedey, Prof. Ossip Flechtheim, Prof. Astrid Albrecht-Heide, Kurt Scharf (Bischoff a.d.) Alisa Fuß (Liga für Menschenrechte) und Heidi Bischoff Pflanz (ehem. MdA) angeschlossen haben.

*

Amnesty International hat die beiden Politiker unter ihren Schutz genommen und eine Protst-Telegramm-Aktion gestartet:

"Amnesty International considers both men to be prisoners of conscience held on account of their non-violent political activities. According to Amnesty International's information neither Haydar Kutlu nor Nihat Sargin ever used or advocated violence and nor have the political parties in which they hold leading positions."

ERKLÄRUNG der ZKs der TIP und der TKP im Wortlaut:

In Zusammenhang mit der Rückkehr der Generalsekretäre der Kommunistischen Partei der Türkei (TKP) und der Arbeiterpartei der Türkei (TIP) in die Türkei werden von Seiten offizieller Stellen die Öffentlichkeit irreführende Kommentare und Stellungnahmen über die Absicht der beiden Generalsekretäre verbreitet.

Zu allererst muß festgestellt werden, daß die Illegalität zur keiner Zeit eine Tätigkeitsform war, die die Kommunisten vorzogen, sondern daß sie vielmehr ihnen durch die Verbote der herrschenden Kreise aufgezwungen wurde. Aus diesem Grund war und ist es immer die Absicht der Kommunisten, sich legal zu betätigen.

Heute beabsichtigen die TIP und die TKP, sich in einer den Bedingungen unserer Epoche und unserer Zeit entsprechenden Partei mit neuer Identität zusammenzuschließen und die Tätigkeit dieser Partei legal einzuleiten.

In ihrem Programmentwurf, das veröffentlicht wurde, betrachtet die neue Partei die Sicherung des Weltfriedens als Voraussetzung des sozialen Fortschritts und setzt sich zum Ziel, mit der demokratischen Erneuerung der Türkei, einem solchen Prozeß den Weg zu ebnen. Diese Partei wird in der Türkei konstituiert werden, ihre Beschlüsse souverän fassen und sie in die Praxis umsetzen. Diese Partei wird sich für die Stärkung der nationalen Unabhängigkeit und Souveränität der Türkei einsetzen. Die neue Partei strebt unter den heutigen kapitalistischen Bedingungen eine demokratische Alternative an. Sie setzt sich zum Ziel, den Übergang zum Sozialismus in einem revolutionären Prozeß, auf demokratischem Weg - dem Weg der Erringung und Stärkung der Demokratie - gestützt auf die Mehrheit des Volkes, zu vollziehen. Diese Partei ist Gegnerin jeder Art des Terrorismus und ihre Strategie ist darauf gerichtet, jegliche Gewaltanwendung aus dem Leben der Gesellschaft für immer zu verbannen. Die breiteste Entfaltung der innerparteilichen Demokratie ist unverzichtbare Bedingung für die Stärkung der Partei. Eine legale kommunistische Massenpartei wird ein Garant der Demokratie in der Türkei sein. Nur eine Partei, die diese Eigenschaften besitzt, kann dazu beitragen, daß in unserem Land eine demokratische Stabilität gewährleistet wird und ein neues Denken vorherrscht, das erlaubt, unser Land in einen Friedensfaktor zu verwandeln.

Im Gegensatz hierzu entsprechen die Behauptungen offizieller Stellen in Zusammenhang mit der Rückkehr von Nihat Sargin und Haydar Kutlu nicht der Wahrheit. Die Meinung, daß unter den spezifischen Bedingungen der Türkei eine kommunistische Partei nicht gegründet werden könne, ist ein veraltetes Dogma aus der Zeit des Kalten Krieges. Es wird versucht, dieses Dogma der Behauptung zu entlehnen, die kommunistische Partei werde vom Ausland gesteuert. Diese Behauptung wiederum steht im Widerspruch zu dem heutigen Charakter der Beziehungen der kommunistischen Parteien untereinander und wird nach der Rückkehr der beiden Parteiführer unwiderruflich wie eine Seifenblase platzen. Wenn die Behauptung aufgestellt wird, daß die Türkei für die Legalisierung der kommunistischen Partei noch nicht reif genug sei, so ist das eine abwertende Einstellung gegenüber unserem Volk und entbehrt jeglicher Objektivität. Die Behauptung, daß die TKP und die TIP Terrororganisationen seien, wird sowohl von der politischen Programmatik und

Praxis beider Parteien, als auch von den Urteilsbegründungen in den Prozessen gegen sie widerlegt.

Die beiden Generalsekretäre hatten vor ihrer Rückkehr in die Türkei keinerlei Kontakte zur türkischen Regierung aufgenommen, aber ihre Bereitschaft dazu erklärt. Diese Haltung ist vom Standpunkt der Generalsekretäre, die sich anschicken, die kommunistische Partei legal zu gründen, selbverständlich. Es wird ferner behauptet, daß die Rückkehr der beiden Politiker auf Unruhe und Provokation vor den Wahlen abzielt. Wie kann die Initiative, eine legale Partei zu gründen, als Unruhestiftung oder Provokation ausgelegt werden? Daß eine solche demokratische Initiative auch keine Kraftprobe mit irgendjemandem darstellt, ist klar ersichtlich. Sie gibt allen Parteien Gelegenheit vor den Wahlen in Sachen demokratischer Pluralismus und politischer Freiheiten in aller Öffentlichkeit ihre Positionen darzu-legen und nach den Wahlen danach zu handeln.

Die internationale Solidarität kann nicht als eine Einmischung in die inneren Angelegenheiten der Türkei angesehen werden. Die demokratischen Kräfte gehen davon aus, daß die Demokratie und die Achtung der Menschenrechte in ihrem eigenen Land nur dann weiterhin gesichert werden können, wenn sie sich für ihre Entfaltung in allen Ländern einsetzen und daß die Freiheiten nicht teilbar sind. Vom Standpunkt der Länder, die die Europäische Menschenrechtskonvention und die Schlußakte von Helsinki unterzeichnet haben, ist die Frage der Menschenrechte und der Freiheiten längst nicht mehr nur eine innere Angelegenheit eines jeden Landes. Es wird auch behauptet, daß die Delegationen, die in die Türkei kommen, die Absicht hegten, dieses Land zu diskreditieren. Dabei möchten sie nur dem Demokratisierungsprozeß beitragen und den Verwirklichungsgrad der Menschenrechte und der Freiheiten an Ort und Stelle feststellen und die Weltöffentlichkeit davon in Kenntnis setzen. Alles andere hängt von dem Verhalten der Regierung ab.

Die Initiative für Demokratie, die Nihat Sargin und Haydar Kutlu ergriffen haben, legte schon ihre geistige und moralische Stärke an den Tag, als sie ihren Fuß auf türkischen Boden gesetzt hatten. Die demokratischen Kräfte sehen die Beweggründe dieses Schrittes als legitim an, auch wenn sie die Ansichten der Kommunisten nicht teilen oder sogar ablehnen. Der politische Erfolg hängt von dem Zusammenwirken aller ab, die dafür eintreten, daß sich die Demokratie in einem ununterbrochenen Prozeß weiterentwickelt. In einem derartigen Prozeß wird auf der Grundlage gemeinsamer Werte wie politischer Pluralismus, Freiheit und gegenseitige Toleranz eine solche politische Kultur die Oberhand gewinnen, in der die legale Betätigung der kommunistischen Partei als eine Selbverständlichkeit gelten wird.

Unsere derzeit dringende Forderung ist die sofortige Freilassung von Nihat Sargin und Haydar Kutlu und die Sicherung ihrer freien politischen Betätigung, die ihnen die Möglichkeit geben wird, dem Demokratisierungsprozeß ihren Teil beizutragen.

Zentralkomitee der
Arbeiterpartei
der Türkei

Zentralkomitee der
Kommunistischen Partei
der Türkei

23. November 1987

Telefon : 0203/340395
Telefax : 0203/338948
Telex : 855367 inmed d
Adresse: Moltkestr. 45
4100 DUISBURG 1

BEM

Pressezentrale Einheit

8

Meldungen unserer Pressezentrale

- KUTLU UND SARGIN:
"WIR WURDEN GEFOLTERT"
- BEIDE GENERALESEKRETARE
WURDEN VERHAFTET UND INS
GEFANGNIS ABGEFÜHRT
- DIE RECHTSANWALTE:
"DIE HAUPTVERANTWORTLICHEN
FÜR
DIE UNRECHTSMÄSIGE PROZEDUR
SIND
DER STAATSANWALT UND DER
MINISTERPRASIDENT"
- ERKLÄRUNG DER
ZENTRALEKOMITEES
DER TIP UND TKP
ÜBER DIE VERHAFTUNG DER
GENERALESEKRETARE
UND IHRE MITTEILUNG,
DASS SIE GEFOLTERT WURDEN

DIE ANWÄLTE
VON KUTLU UND SARGIN:

"DAS VERHALTEN DES
STAATSANWALTS WIRD ZUM
VERGEHEN GEGEN DIE
VERFASSUNG."

■ Der Staatsanwalt
Demiral verhindert
Vorführung von Kutlu
und Sargin vor das
Gericht, obwohl die
gesetzliche Frist
abläuft.

■ Gegen Staats-
anwalt Demiral wird
beim Hohen Rat der
Richter und Staats-
anwälte Beschwerde
eingelegt.

Ankara, den 27.11.1987 (BEM) - Obwohl die
gesetzliche Frist von zwei Wochen am kommenden
Sonntag abläuft, hegt der Staatsanwalt des
Staatssicherheitsgerichts in Ankara, Nusret
Demiral, die Absicht die Untersuchungshaft um
eine Woche zu verlängern, was die heftige
Reaktion der Anwälte von Kutlu und Sargin
hervorrief. Die Anwälte werden gegen Demiral
Beschwerde beim Hohen Rat der Richter und
Staatsanwälte einlegen.

Bei dem Gespräch der Anwälte mit
Staatsanwalt Demiral erklärte dieser, daß zwar
das Verhör innerhalb der gesetzlichen Frist von
zwei Wochen beendet sein, aber die Auswertung
der schriftlichen Aussagen, die staats-
anwaltschaftliche und staatssicherheits-
gerichtliche Untersuchung noch eine weitere
Woche in Anspruch nehmen werde. Auf Einwand der
Anwälte hin sagte Demiral, daß Kutlu und Sargin
wegen jedem einzelnen Gesetzesparagraphen vor
dem sie sich zu verantworten haben, könnten sie
jeweils für zwei Wochen festgehalten werden.

Nach der gemeinsamen Beurteilung der Worte
des Staatsanwaltes stellten die Anwälte fest,
daß das Verhalten Demirals immer mehr zum
Verfassungsbruch ausartet.

Daraufhin beschlossen die Anwälte der
Generalsekretäre gegen den Staatsanwalt des
Staatssicherheitsgerichts in Ankara Beschwerde
beim Hohen Rat der Richter und Staatsanwälte
einzulegen. Sie erklärten, daß sie Folgendes in
ihrem Beschwerdegesuch betonen werden: "Es ist
in Artikel 19/5 der Verfassung eindeutig
festgelegt, daß die Dauer der Untersuchungshaft
für gemeinschaftliche Vergehen zwei Wochen nicht
überschreiten darf. Die Verfassung schreibt
vor, daß 'ohne Richterlichen Beschluß nach
Ablauf dieser Frist niemand festgehalten werden
darf'.

Das rechtsbrüchige Verhalten des
Staatsanwalts des Staatssicherheitsgerichts,
das er bis heute an den Tag gelegt hat, wird
jetzt mehr und mehr zum Verfassungsbruch."

Die Anwälte sagten außerdem, daß sie je
eine Kopie ihres Gesuchs zur Kenntnisnahme an
den Ministerpräsidenten, das Justizministerium
und das Innenministerium und die Staats-
anwaltschaft des Staatssicherheitsgerichts in
Ankara zusenden werden.

DIE GESETZLICHE FRIST
IST AUCH ABGELAUFEN
KUTLU UND SARGIN
SIND NOCH
IM UNTERSUCHUNGSHAFT

■ Die Rechtsanwälte der Generalsekretäre der TKP und der TIP haben den Staatsanwalt beschuldigt:

"Die Freiheiten zu beschränken, seine Kompetenzen zu mißbrauchen und die Verfassung zu verletzen.

Sie wurden 2 Minuten vorgeführt

Ankara, den 01.12.1987 (BEM) - Obwohl die maximale gesetzliche Haftfrist für Kutlu und Sargin schon abgelaufen ist, sitzen die Generalsekretäre der TKP und der TIP noch im Untersuchungshaft. Dies führt zu scharfen Protesten der Rechtsanwälte. Auf der anderen Seite, 2 Parlamentarier des europäischen Parlaments hatten die Gelegenheit Kutlu und Sargin zu sehen.

Dem liberalen belgischen Abgeordneten Luc Beyer de Ryke und SPD-Abgeordneten Ludwig Fellermaier von der Delegation des europäischen Parlaments, die den Auftrag hatte die Wahlen in der Türkei zu beobachten und mit den beiden Generalsekretären zu sprechen, wurden Kutlu und Sargin 2 Minuten vorgeführt. Beide Abgeordneten konnten Kutlu und Sargin durch eine kleinen Fenster sehen.

Sie erzählten später, daß sie vom Staatsanwaltschaft zum Polizeipräsidium gebracht worden sind und dort im sogenannten "Staatlichen Untersuchungslaboratorium" (DAL) beide Generalsekretäre für 2 Minuten durch einen kleinen Fenster sehen konnten. Sie sagten auch, daß Kutlu und Sargin "in einem normalen Zimmer und ziemlich gesund" waren, aber haben zugefügt, daß das Zimmer kein Luxus-Zimmer war, wie es auf manchen Bildern in der Türkischen Presse zu sehen war.

Als Ryke und Fellermaier ihre Rechtsanwälte trafen, sagten sie, daß sie den Eindruck hatten, sie wären sehr müde. Die Abgeordneten haben bekanntgegeben, daß sie den Präsidium des europäischen Parlaments darüber berichten werden.

Die gesetzliche Frist ist abgelaufen

Nach den geltenden Gesetzen in der Türkei beträgt die Frist der Untersuchungshaft 48 Stunden. Der Staatsanwalt sagte, daß die Generalsekretäre von TKP und TIP einen besonderen Fall darstellen und angeklagt werden, ein "kollektives Verbrechen" begangen zu haben, weshalb diese Frist für sie nicht angewendet werden kann. Diese Erklärung des Staatsanwalts wurde als ein Verstoß gegen die Verfassung bewertet.

Paragraph 19/5 der türkischen Verfassung setzt die maximale Frist für Untersuchungshaft auf 15 Tage fest. Diese Frist kann nur dann verlängert werden, wenn ein entsprechender Gerichtsbeschuß vorliegt, aber im Fall von Kutlu und Sargin gibt es keinen Gerichtsbeschuß.

Die Reaktion von den
Rechtsanwälten

Nachdem die gesetzliche Frist abgelaufen war, sind die Rechtsanwälte von Haydar Kutlu und Nihat Sargin zur Staatsanwaltschaft gegangen. Es ist ihnen aber nicht gelungen, mit dem zuständigen Staatsanwalt zu sprechen. Rechtsanwalt Halit Celenk hat eine Erklärung abgegeben, in dem er den Staatsanwalt beschuldigt hat "die Freiheiten zu beschränken, seine Kompetenzen zu mißbrauchen und die Verfassung zu verletzen."

DIE RECHTSANWÄLTE DER
GENERALSEKRETÄRE DER
TKP UND DER TIP HABEN
DEN STAATSANWALT DES
STAATSSICHERHEITS-
GERICHTS ANGEZEIGT

Ankara, den 2.12.1987 (BEM) - Die Rechtsanwälte von den Generalsekretären der Arbeiterpartei der Türkei Nihat Sargin und der Generalsekretär der Kommunistischen Partei der Türkei Haydar Kutlu haben eine Petition der Oberstaatsanwaltschaft der Republik eingereicht und den Staatsanwalt des Staatssicherheitsgerichts Nusret Demiral angezeigt.

In der Petition wird erklärt, daß der Staatsanwalt des Sicherheitsgerichtes die gesetzliche Frist von 48 Stunden für Untersuchungshaft überschritten, ihre Mandanten 15 Tage lang inhaftiert und obendrauf auch die nach der Verfassung mögliche maximale Frist von 15 Tagen für Untersuchungshaft ignoriert und Kutlu und Sargin nicht vor das Gericht gestellt hat.

In ihrer Anzeige erklären die Rechtsanwälte von Kutlu und Sargin, daß der Staatsanwalt des Staatssicherheitsgerichts, die Freiheit ihrer Mandanten beschränkt, seine Kompetenzen mißbraucht und die Verfassung verletzt hat und verlangten, daß die nötigen gesetzlichen Schritte gegen ihn unternommen werden.

Die Rechtsanwälte sagten auch, daß ihre Mandanten seit 17 Tagen ihre Bekannte und Rechtsanwälte nicht sehen können und dadurch ihr Recht auf Verteidigung ihnen entzogen ist.

ISTANBUL: UNGEKLÄRTE
FESTNAHMEN DAUERN AN
KEINE NACHRICHT VON
DEN FESTGENOMMENEN
GEWERKSCHAFTERN

■ 30 bereits vorher
verurteilte Personen
wurden erneut festge-
nommen. Engste Ange-
hörige erhalten keine
Nachricht.

■ Die Ehefrau des
Generalsekretärs der
Gewerkschaft Otomobil-
Is, seine Anwälte
sowie die führenden
Gewerkschaftsmitglie-
der wurden von der
politischen Polizei
hinausgeworfen.

Operation in der
Wahlnacht

Istanbul, den 04.12.1987 (BEM) - Von den in der
Wahlnacht vom 29. auf 30. November im Rahmen
einer Polizeioperation kurz vor der entgültigen
Bekanntgabe der Wahlergebnisse Festgenommenen
gibt es nach wie vor kein Lebenszeichen. Die
Ehefrauen und Anwälte der festgenommenen
Gewerkschafter sowie mehrere Gewerkschafts-
funktionäre wurden von den Angehörigen des
politischen Dezernats der Istanbuler Polizei
beleidigt.

Die Istanbuler Polizei startete an der
Wahlnacht vom 29. auf 30. November eine
Operation. Gegen 2.00 Uhr wurde der
Generalsekretär der Gewerkschaft Otomobil-Is
(eine in der Metallbranche tätige unabhängige
Gewerkschaft), Celal Özdoğan von seiner Wohnung
abgeholt. Gegenüber seiner Frau wurde keine
Begründung abgegeben. In der nachfolgenden
Nacht wurde beobachtet, daß der frühere
Generalsekretär derselben Gewerkschaft, Sami
Atac, ebenfalls von seiner Wohnung durch die
Polizei abgeführt worden ist. Auch über diese
Festnahme wurde nichts mitgeteilt.

Die Funktionäre der Gewerkschaft Otomobil-
Is haben die Situation im Zusammenhang mit den
Festnahmen ausgewertet und daran erinnert, daß
der Ministerpräsident Özal unmittelbar nach der
Stimmabgabe gesagt hatte: "Ich habe keine
Probleme mit den Arbeitern, sondern mit den
Gewerkschaftern". Die Funktionäre von Otomobil-
Is, die darauf hingewiesen haben, daß ihre
beiden führenden Mitgliedern entsprechend
diesen Äußerungen festgenommen worden sind,
erklärten gegenüber der Öffentlichkeit, daß zur
Zeit der verstärkten Organisationstätigkeit der
Beginn von Festnahmen keinen Zufall darstellt.

Beleidigung bei der politischen Polizei

Die Frau des Generalsekretärs der Gewerkschaft Otomobil-Is, Celal Özdoğan, seine Anwälte und zahlreiche Gewerkschaftsfunktionäre, die zum politischen Dezernat der Istanbuler Polizei gegangen sind, um eine Nachricht zu erhalten, wurden dort nicht über die Gründe der Festnahmen oder über den Zustand der Festgenommenen informiert, sondern beschimpft. Die Ehefrau, die Anwälte und die Gewerkschafter erklärten, daß sie unter schwerer Beleidigung hinausgeworfen wurden.

Die Ehefrauen der festgenommenen Gewerkschafter, Anwälte und Kollegen äußerten, daß sie um das Schicksal von Özdoğan und Atac besorgt sind. Sie wüßten nicht, ob sie krank, tot oder in Istanbul oder in Ankara sind und daß sie keine Nachricht erhalten können.

Auf der anderen Seite wird es berichtet, daß die Zahl der in der Wahlnacht von der Polizei aus ungeklärten Gründen durch Operationen Festgenommenen in Istanbul 30 erreicht haben.

Der Rechtsanwalt Ergin Cinmen gab an, daß auch solche Mandanten von ihm Nachts von ihren Wohnungen abgeholt worden sind, die vorher angeklagt und freigesprochen wurden bzw. die zwar verurteilt, jedoch Revision eingelegt haben. Er beklagte sich, daß keine Nachrichten erhältlich sind. Er nannte als Beispiel für die, die bereits freigesprochen sind, aber letztlich -in der Wahlnacht- wieder festgenommen wurden, den Lehrer Musa Kasa.

TÜRKİYE SOSYALİSTİK DEVLETİ

DIE GENERALSEKRETÄRE DER ARBEITERPARTEI DER TÜRKEI (TIP) UND DER KOMMUNISTISCHEN PARTEI DER TÜRKEI (TKP), Nihat Sargin und Haydar Kutlu, wurden verhaftet und ins Gefängnis abgeführt

■ Vor dem Einsteigen in den Gefängnistransporter haben die beiden Generalsekretäre ausgerufen, daß sie gefoltert worden sind.

■ Die Rechtsanwälte von Sargin und Kutlu erklärten:

"Die Verantwortlichen der Folter sind der Staatsanwalt des Staatssicherheitsgerichts und der Ministerpräsident."

Ankara, den 05.12.1987 (BEM) - Die Generalsekretäre der Arbeiterpartei der Türkei (TIP) und der Kommunistischen Partei der Türkei (TKP), Nihat Sargin und Haydar Kutlu, die seit ihrer Rückkehr in Ankara in Untersuchungshaft gehalten wurden, sind vor den Richter des Staatssicherheitsgerichts gestellt worden. Dort wurde gegen sie ein Haftbefehl ausgesprochen und sie wurden ins Gefängnis abtransportiert.

Nach der Verhandlung, die von 8.30 Uhr bis 12.30 Uhr gedauert hat, wurden sie aus dem Gebäude des Staatssicherheitsgerichts hinausgeführt. Bei der Hinführung zu einem Gefängnistransporter rief Nihat Sargin laut: "Wir wurden gefoltert!". Während die Polizisten ihn gewaltsam in den Transporter hineinzerrten, rief dieses mal Haydar Kutlu auf die Frage der Anwälte, was passiert sei, laut aus: "Wir wurden gefoltert!" Kutlu wurde in gleicher grober Weise in den Transporter gezerrt.

Die Anwälte von Sargin und Kutlu erklärten den einheimischen und internationalen Journalisten vor dem Gerichtsgebäude, daß die Hauptverantwortlichen für die Folter Staatsanwalt Demiral und Ministerpräsident Özal sind. In ihrer Presseerklärung heißt es: "Durch unsere bisherige Initiativen haben wir mehrmals unsere Besorgnis wegen der Verlängerung der Untersuchungshaft zum Ausdruck gebracht. Jetzt ist die Wahrheit bekannt geworden. Sie sind gefoltert worden. Die Frist der Untersuchungshaft wurde überschritten, um die Spuren der Folter zu beseitigen, wobei in Kauf genommen wurde, gesetzeswidrig gehandelt zu haben. Diese inhumane Praktiken haben die Rechtmäßigkeit des gesamten Untersuchungsverfahrens in Frage gestellt. Die Hauptverantwortlichen für die unrechtmäßige Prozedur sind der Staatsanwalt des Staatssicherheitsgerichts und der Ministerpräsident als Leiter der Exekutive. Wir verurteilen diese Praxis im Namen der Menschenrechte, der Demokratie und des Rechts."

TÜRKIYE

ERKLÄRUNG
DER ZENTRAKKOMITEES DER TIP UND DER TKP
ÜBER DIE VERHAFTUNG DER GENERALSEKRETÄRE SARGIN UND KUTLU
UND IHRE MITTEILUNG DASS SIE GEFOLTERT WURDEN

Die Zentralkomitees der TIP und der TKP protestieren schärfstens gegen die Folterung ihrer Generalsekretäre Nihat Sargin und Haydar Kutlu. Die beiden führenden Politiker, die seit 20 Tagen ohne Kontakt zur Außenwelt durch die Polizei und den Staatsanwalt verhört wurden, haben den Pressevertretern und den Anwälten, die sich vor dem Staatssicherheitsgericht versammelt hatten, zugerufen, daß sie gefoltert wurden. Die Folter ist ein schweres Verbrechen gegen die Menschenrechte. Die Verantwortung für dieses Verbrechen, das gegen die Generalsekretäre der beiden Parteien ausgeübt wurde, tragen der Staatsanwalt des Staatssicherheitsgerichtes, N. Demiral, und die Özal-Regierung. Außerdem haben diese Verantwortlichen behauptet, daß Haydar Kutlu und Nihat Sargin nicht gefoltert worden seien, und somit die Öffentlichkeit im In- und Ausland bewußt und systematisch irregeführt. Das vergrößert die Besorgnis, daß für die persönliche Sicherheit und den Gesundheitszustand der beiden führenden Politiker keinerlei Garantie besteht.

Die Zentralkomitees der TKP und der TIP protestieren entschieden gegen den Haftbefehl, der durch das Staatssicherheitsgericht gegen ihre Generalsekretäre Haydar Kutlu und Nihat Sargin ausgesprochen wurde. Es klar auf der Hand, daß gegen die führenden Repräsentanten der beiden Parteien nicht vorgehalten werden kann, daß sie der Fluchtgefahr oder der Beseitigung von Beweismitteln verdächtig seien. In dieser Situation widerspricht der Beschluß des Staatssicherheitsgerichtes, das Verfahren unter Haftbedingungen durchzuführen, offen jeglichen Rechtsprinzipien. Die Tatsache, daß Folter ausgeübt wurde und die Gefahr, daß sie fortgesetzt werden kann, stellt die Ergebnisse der Untersuchung jetzt schon in ihrer Rechtmäßigkeit in Frage.

Die Zentralkomitees der TIP und der TKP protestieren mit Empörung gegen das Komplott, das anscheinend gegen ihre Generalsekretäre ausgeheckt wird. Es wird versucht, durch Falschmeldungen, die seit einigen Tagen mit Absicht an einige Presseorgane weitergeleitet werden, die Öffentlichkeit dahingehend irrezuführen, daß die beiden führenden Politiker durch ihre Aussagen Anlaß zu Verhaftungen gegeben hätten. Dieses Komplott ist eine bekannte polizeiliche Taktik, die in ähnlicher Weise in anderen Ländern auch angewandt wurde, um das hohe Ansehen der beiden Parteiführer zu schmälern. Diese Situation verstärkt den Verdacht, daß gegen Nihat Sargin und Haydar Kutlu dunkle Pläne existieren.

Die Zentralkomitees der TKP und der TIP fordern die sofortige Beendigung aller den Menschenrechten und den Rechtsprinzipien widersprechenden Maßnahmen gegen Nihat Sargin und Haydar Kutlu und die sofortige Freilassung der Generalsekretäre.

Die Zentralkomitees der TIP und der TKP rufen alle Menschen in der Türkei und in der Welt, die ein Gewissen besitzen, auf, die Solidarität für die Freiheit von Kutlu und Sargin weiter zu verstärken.

Zentralkomitee der
Arbeiterpartei
der Türkei

Zentralkomitee der
Kommunistischen Partei
der Türkei

5. Dezember 1987

Telefon: 0203/340396
Telefax: (0)203/339229
Telex: 855367 inmed d
Adresse: Moltkestr. 45
4100 DUISBURG 1

Unsere Telefaxnummer wurde geändert. Bitte beachten Sie.

BEM

Pressezentrale Einheit

Meldungen unserer Pressezentrale

DIE 72 STUNDIGEN SOLIDARITÄTSWACHEN

Duisburg, den 22.12.1987 (BEM) - "FREUNDE VON SARGIN UND KUTLU" führen vom 24. Dezember 11.00 Uhr bis zum 27. Dezember 11.00 Uhr vor dem Dom in Köln eine SOLIDARITÄTSWACHE unter der Losung "WEICHNACHTEN '87 - MENSCHENRECHTE IN DER TURKEI? FREIHEIT FÜR SARGIN UND KUTLU" durch.

Anlaß ist die Verhaftung und die praktizierte Folter gegen die beiden Generalsekretäre, die am 16. November 1987 aus dem Exil in die Türkei zurückgekehrt sind, um die Vereinigte Kommunistische Partei der Türkei legal zu gründen.

Die Solidaritätswache während der Weihnachtszeit soll ausgehend von der skandalösen Behandlung beider Generalsekretäre auf die Menschenrechtsverletzungen in der Türkei aufmerksam machen.

Es wurde mitgeteilt, daß zwischen dem 23. und dem 26. Dezember in Hamburg vor der St. Michaelis Hauptkirche, in Nürnberg vor der Lorenz Kirche; zwischen dem 25. und dem 27. Dezember in Mainz vor dem Dom auch Solidaritätswachen durchgeführt werden.

Für weitere Informationen wenden Sie sich an Solidaritätsbüro Türkei Tel: 0203 / 33 94 31

AMNESTY
INTERNATIONAL
zur Festnahme der
zwei Anwälte von
Kutlu und Sargin

ERKLÄRUNG DES
PRÄSIDENTEN DER
ANWALTSKAMMER

DIE ANZAHL DER
RECHTSANWÄLTE
WÄCHST

ZWEI RECHTSANWÄLTE
WURDEN FREIGELASSEN

Die Anwälte
Coskun und Öz: "Wir
üben wieder unsere
Pflicht aus"

In ihrem Rundschreiben vom 07.12.87 erklärt die Amnesty International (AI Index EUR 44/88/87 UA 346/87) wörtlich: "Amnesty International is informed that Haydar Kutlu and Dr. Nihat Sargin had indeed been tortured during police detention and there is fear that their lawyers, Atilla Coskun and Rasim Öz, may also be subjected to torture while being interrogated."

Der Präsident der Vereinigung der Anwaltskammer der Türkei, Teoman Evren, hat in seiner Erklärung betont, daß seine Kollegen ins Polizeipräsidium gebracht worden sind, nach dem man auf sie vor dem Gefängnis aufgelauert hat. "Diese Maßnahme, die auf Anordnung der Staatsanwaltschaft beim DGM vollzogen wurde, charakterisiert unmittelbar einen Angriff auf das Verteidigungsrecht", führte Evren aus und brachte den Protest der Vereinigung aus.

Es wurde bekannt gegeben, daß von den Rechtsanwälten, die sich für die Übernahme der Verteidigung von Kutlu und Sargin an das Büro derer Rechtsanwälte wandten, 327 eine Vollmacht bekommen haben. Ferner wurde erklärt, daß die Vorbereitung der Anklageschrift und der Beginn des Prozesses etwa ein Monat einnehmen wird und die Anzahl der Verteidiger bis dahin auf 500 kommen wird.

Ankara 09.12.1987 (BEM) - Die festgenommenen Anwälte beider Generalsekretäre Nihat Sargin und Haydar Kutlu wurden durch Beschluß von Untersuchungsrichter des DGM freigelassen.

Die Staatsanwaltschaft beim DGM forderte gegen den RA Atilla Coskun nach dem § 141/5 (betr. "Mitgliedschaft in einer illegalen Organisation") und gegen den RA Rasim Öz nach dem § 312 des türk. StGb (betr. "Verherrlichung einer Straftat") die Eröffnung der Verfahren sowie den Haftbeschluß gegen beide. Der Richter des DGM lehnte die Haftforderung ab und ließ die beiden Rechtsanwälte frei.

Die freigelassenen Rechtsanwälte Rasim Öz und Atilla Coskun bezeichneten ihre Festnahme als einen "häßlichen und bedauerlichen Vorfall, der sich gegen das Recht, die Verteidigungspflicht und gegen die Demokratie" und sagten wörtlich: "Diese Festnahme bedeutet die Verhinderung der Verteidigung." Öz und Coskun beendeten ihre Erklärung mit dem Satz: "Wir können wieder unsere Pflicht ausüben".

WEITERE PROTESTE IN DER TURKEI

■ 130.000 Unterschriften für eine uneingeschränkte Generalamnestie und für die Aufhebung der Todesstrafe

■ Proteste im Parlament

In den Aktivitäten der Woche der Menschenrechte in der Türkei wurde dieses Jahr die Forderung "eine uneingeschränkte Generalamnestie" hervorgehoben. Sowohl der Menschenrechtsverein, als auch der Verein zur Solidarität mit den Familien und Angehörigen der Gefangenen (TAYAD) haben in den verschiedenen Veranstaltungen und Kundgebungen Generalamnestie gefordert.

Eine Petition mit über 130.000 Unterschriften wurde an das Parlament eingereicht, die eine uneingeschränkte Generalamnestie und die Abschaffung der Todesstrafe fordert.

Die Aktivitäten der Woche der Menschenrechte hat durch den Protest der Abgeordneten gegen den Repräsentanten der 12. September-Ära, Staatspräsident Kenan Evren, im Parlament neue Dimensionen angenommen.

Beim Eintreffen von Kenan Evren in den Parlamentssaal zur Eröffnung des neuen Amtsperiode sind die Abgeordneten der DYP -unter Führung von Süleyman Demirel- nicht aufgestanden. Auch die Abgeordneten der SHP schlossen sich an diesen Protest an.

32 von den SHP-Abgeordneten haben während der Ansprache von Evren, um die Menschenrechte zum Ausdruck zu bringen, den Parlamentssaal verlassen.

Kamer Genc (SHP) hat den Amtseid mit der Zufügung von den Worten "Ich werde Folter bekämpfen" ergänzt.

■ İNÖNÜ : "Wir wollen, daß alle Anschauungen sich organisieren"

Auf eine Frage über die TBKP in der Pressekonzferenz nach seiner Wahl zum Abgeordneten sagte der Vorsitzende der SHP, İnönü: "Unsere prinzipielle Einstellung ist klar, wir wollen, daß alle Anschauungen sich organisieren können. Wir wollen, daß die Meinungsfreiheit, wie in den westlichen Demokratien ist, auch in der Türkei verwirklicht werden soll. Als SHP haben wir nichts dagegen, daß Parteien links von uns gegründet werden. Unser Absicht ist die Beseitigung der Einschränkungen der Meinungsfreiheit."

■ SAGLAR hat bei der Gefängnisverwaltung im Namen der SHP einen Antrag gestellt, um Kutlu und Sargin zu besuchen

Nach dem SHP-Generalsekretär Fikri Saglar einen Antrag auf Besuch von Kutlu und Sargin stellte, sagte: "Unsere Partei wendet sich gegen jegliche Zuwiderhandlung gegen die Menschenrechte, insbesondere beim politisch motivierten Vergehen. Sie versucht mit all ihrer

Möglichkeiten die Fälle, die mit Folter zusammenhängen, aufzudecken." In Bezug auf Foltervorwurf von Kutlu und Sargin fügte er hinzu: "Wir sind ein Land, das sich für die EG-Mitgliedschaft angeworben hat. Die Verhaftung von Menschen wegen ihrer Meinung, die in allen EG-Ländern vertreten und organisiert wird, ist eine mittelalterliche Haltung, die die Ehre der Türkei in internationaler Ebene zunichte macht. Wir werden den Vorfall rechtlich verfolgen."

PROTESTE IM AUSLAND

• Europäisches Parlament entsendet Ärztedelegation in die Türkei

Strasbourg, den 17.12.1987 (BEM) - Die Delegation, die im Auftrag des Europaparlaments (EP) die Durchführung der Wahlen in der Türkei beobachtet hat, wandte sich wegen Einreiseerlaubnis für eine Ärztedelegation, die nach Ankara reisen sollte, um die Folterung an den Generalsekretären der TIP und der TKP zu untersuchen, an die türkische Botschaft.

Die zehnköpfige Delegation von Parlamentariern, die über die Wahlen am 29. November in der Türkei einen Bericht übergeben hatte, hatte sich auch nachhaltig für den Besuch von den Generalsekretären der TIP und der TKP, Nihat Sargin und Haydar Kutlu eingesetzt. Nach dem Eintreffen der Meldungen über die Folterung analysierte die Delegation die aktuelle Situation. Der Leiter der Delegation, Luc Beyer de Ryke, der in der Sitzung des EP sprach, auf der die zusätzliche Hilfe an die Türkei für eine unbestimmte Zeit verschoben wurde, betonte die Notwendigkeit der Entsendung eines aus unabhängigen Ärzten bestehenden Team nach Ankara, um über die Folterung Untersuchungen vorzunehmen.

• British Labour Party verurteilt die Folterung und Verhaftung von Sargin und Kutlu

London, den 17.12.1987 (BEM) - Das Präsidium der Labour Party faßte einen Beschluß, in dem hieß es: "Das Präsidium der Labour Party Großbritanniens verurteilt die türkische Regierung wegen der Verhaftung und Folterung der Generalsekretäre der Kommunistischen Partei und der Arbeiterpartei der Türkei und fordert ihre sofortige Freilassung."

Ferner sind wir der Auffassung, daß solange bis die Demokratie vollständig errichtet und die türkischen Einheiten aus wieder vereinten und unabhängigen Zypern abgezogen werden, keine europäische Demokratie die Verlängerung des EG-Protokolls und den Beitritt der Türkei in die EG unterstützen soll."

PROTEST VON 72
KOMMUNISTISCHEN
PARTEIEN UND
NATIONALEN
BEFREIUNGS-
BEWEGUNGEN

Paris (BEM) - 72 kommunistische Parteien und nationale Befreiungsbewegungen, die an dem 26. Parteitag der FKP teilgenommen haben, haben mit einer gemeinsamen Resolution gegen die Verhaftung von den Generalsekretären der TIP und der TKP sowie gegen ihre Folterung protestiert.

In der Erklärung heißt es: "Wir drücken unsere Abscheu über die unmenschlichen Behandlung der beiden kommunistischen Führer... Die Verhaftung dieser zwei Demokraten wurde unter Mißachtung internationaler Regel und der Menschenrechte vollzogen. Wir fordern die Freilassung von ihnen und allen politischen Gefangenen in der Türkei sowie die Gewährung der freien Betätigung für alle demokratischen Parteien, einschließlich der kommunistischen Partei."

Die gemeinsame Resolution wurde u.a. von Vertretern der KPdSU, der Italiens, Sandinistischen Nationalen Befreiungsfront, Bund der Kommunisten Jugoslawiens, der African National Congress sowie der PLO unterzeichnet.

DIE ANZEIGE DER
GENERALSEKRETÄRE
VON TIP UND TKP,
NIHAT SARGIN UND
HAYDAR KUTLU

Ankara, den 15.12.1987 (BEM) - Gestern wurde in der türkischen Presse Auszüge aus der Anzeige von Kutlu und Sargin gegen die Verantwortlichen und Beteiligten wegen Folter zitiert. Der TIP-Generalsekretär Sargin sagte: "In dem 1. Dezernat des Polizeipräsidiums, in dem ich 16 Tage lang festgehalten wurde, wurde ich systematisch gefoltert" und führte folgendes aus:

"Ich wurde von drei verschiedenen Teams verhört, indem ich mit Ausnahme von einigen Minuten Unterbrechung fürs Essen und Toiletten-gang ständig mit verbundenen Augen sitzend 170 Stundenlang ohne Schlaf gehalten, sodaß mein Einschlafen durch Geschreie und Stöße verhindert wurde. Als ich wegen Schlaflosigkeit völlig erschöpft war, wurde mit Hilfe einer Spritze am Bein versucht, mein Bewußtsein und meinen Widerstand gänzlich auszuschalten.

Ich wurde beschimpft, mit Fäusten und Fußtritten geschlagen. Ich wurde in die Folterkammer gebracht. Hier wurde ich nackt ausgezogen und Folter durch Druckwasser unterzogen, indem mein Körper, insbesondere an den empfindlichsten Stellen wie Ohren, Hals und Hoden mit einem Schlauch bespritzt. Danach wurden meine Hoden gequetscht. Später wurde mir die Foltermethode 'Aufhängen' angewandt, indem meine Hände hinter dem Rücken gebunden wurden und das Seil durch einen an der Decke montierten Flaschenzug gezogen wurde."

Ebenfalls hat der TKP-Generalsekretär Haydar Kutlu folgendes über die Einzelheiten der Folterung gesagt:

"10 Tage lang wurde ich mit verbundenen Augen, schlaflos, auf einem Stuhl sitzend verhört. Ich wurde nackt ausgezogen, auf einen Betongrund gelegt. Etwa 10 Tage nach meiner Festnahme wurde ich eine für mich unfeststellbare Zeit lang unter kaltem Wasser gehalten. Ich war ungeschlafen und unter dem Einfluß von Medikamenten. Danach wurde ich aufgehängt. Einige Tage später wurde ich wieder in die Folterkammer gebracht und wieder aufgehängt. Diesmal wurden an meinem Geschlechtsorgan und den Fingern elektrische Schläge gegeben. Vor den elektrischen Schlägen wurde mein ganzer Körper mit Wasser naß gemacht. Nach den elektrischen Schlägen wurde die Oberfläche meiner rechten Hand verbrannt, gerötet und geschwollen. Deshalb wurde sie zwei Tage lang mit einem speziellen Medikament eingesalbt. So wurden die Spuren beseitigt. Genauso wie vor den Verhören wurden mir auch nach der Folter mit elektrischen Schlägen Medikamente gegeben. Einmal, als ich nach der Folter saß, fühlte ich, daß in mein linkes Bein eine Spritze eingeführt wurde. Einer tratt auf meine Zehenspitzen, ich fühlte es, aber war nicht imstande, meinen Fuß wegzuziehen. Gleichzeitig ging der Verhör weiter. Nach einer Weile konnte ich nicht mehr sprechen."

DIE ERKLÄRUNG VON
DR. ATA SOYER,
GENERALSEKRETÄR DER
ÄRZTEKAMMER ANKARA

Ankara, den 20.12.1987 (BEM) - Während seiner Erklärung gegenüber den Journalisten sagte der Generalsekretär der Ärztekammer Ankara, Dr. Ata Soyer, daß das Medikament, das während der Verhöre Herrn Haydar Kutlu und Herrn Nihat Sargin mit Hilfe einer Spritze verabreicht wurde, "Natrium Pentothal" sein soll. Dr. Soyer fügte hinzu, daß dieses Medikament wegen seiner halluzinatorischen Wirkung auch nach dem Militärputsch vom 12. März 1971 bei Verhören angewandt sei. Er hat festgestellt, daß dieses Medikament eine Zeit lang in der Medizin, um psychisch Kranken durch das Bewußtwerden des Unterbewußtseins zu heilen, angewandt worden sei. Und daß dieses Medikament, durch die Aufhebung der Kontrolle auf die für Denkvermögen zuständigen Hirnzentren, die Redebereitschaft fördere.

Weil dieses Medikament bei den Patienten, durch seine aufhebende Wirkung auf Cortex, von Zeit zur Zeit Kehlkopfspasmus verursacht und

Telefon: 0203/340396
Telefax: (0)203/339229
Telex: 855367 inmed d
Adresse: Moltkestr. 45
4100 DUISBURG 1

Unsere Telefaxnummer wurde geändert. Bitte beachten Sie.

BEM

Pressezentrale Einheit

10

Meldungen unserer Pressezentrale

DREI BEKANNTE
SCHRIFTSTELLER
DER TÜRKEI HABEN
EINE ERKLÄRUNG
VERÖFFENTLICHT
UND SIE ZUR
UNTERSCHRIFT
VORGELEGT

■ Die letzten
Opfer der Folter
sind die
Generalsekretäre
von TKP und TIP,
Haydar Kutlu und
Nihat Sargin.
Leider werden sie
sicher nicht die
letzten
Gefolterten sein.

■ Wir fordern:
Die Abschaffung
jeder
unmenschlichen
Praxis in unserem
Land und die
Abschaffung von
anti-
demokratischen
Artikeln in der
Verfassung und
anderen Gesetzen

KUTLU ERLITT EINE
HERZATTACKE

■ Handschellen
beim Transport
ins Krankenhaus

Drei von den bekanntesten Schriftstellern der Türkei, Aziz Nesin, Vedat Türkali und Demirtas Ceyhun, haben eine Erklärung veröffentlicht und zu weiteren Unterschriften vorgelegt. In der Erklärung heißt es u.a.:

"Wir sehen es als unsere patriotische Pflicht, die Verantwortlichen in den Staatsapparaten, wegen unmenschlichen Praktiken, die unser Land vor den Augen der modernen Welt erniedrigen, zu mahnen. Seit langem existierende Folter wurde, besonders nach dem 12. September 1980 systematisiert und bis heute verstärkt durchgeführt.

Die letzten Opfer, die in der Presse erschienen sind, sind die Generalsekretäre von TKP und TIP, Haydar Kutlu und Nihat Sargin."

Sie fügten hinzu, daß Haydar Kutlu und Nihat Sargin sicher, leider nicht die letzten Gefolterten sein werden und forderten:

1. Abschaffung jeder unmenschlichen Praxis in unserem Land.
2. Abschaffung von antidemokratischen Artikeln in der Verfassung und anderen Gesetzen (sowie §§ 140, 141, 142 und 163 des StGB), die die Menschenrechte und Freiheiten einschränken.
3. Letztes Beispiel der menschenverachtenden Praxis ist die Folterung des Generalsekretärs der TKP, H. Kutlu und des Generalsekretärs der TIP, N. Sargin. Dieser Vorfall muß lückenlos aufgeklärt werden und die Folterer müssen ohne Folter zur Rechenschaft gezogen werden.

Ankara, den 20.01.1988 (BEM) - Im Zentralgefängnis von Ankara hat der Generalsekretär der Kommunistischen Partei der Türkei (TKP), Haydar Kutlu, eine Herzattacke erlitten.

Die erste Hilfe an Haydar Kutlu hat der Generalsekretär der Arbeiterpartei der Türkei (TIP), Dr. Nihat Sargin geleistet, der ebenfalls im Zentralgefängnis ist. Später, nach der Untersuchung durch den Gefängnisarzt, wurde Kutlu mit Handschellen ins "Numune Krankenhaus" transportiert. Nach einer Stunde wurde Kutlu zurück ins Gefängnis gebracht.

Die Gefängnisangehörigen und Mitarbeiter Numune Krankenhauses erklärten den Journalisten und Anwälten nur; "die Gefahr sei vorüber"

Wie bekannt, hatte Kutlu im Polizeizentrum in Ankara, wo er 16 Tage lang gefoltert wurde, eine Herzattacke erlitten, und für eine EKG-Aufnahme ist ein Arzt und notwendige Aparatur ins Polizeizentrum gebracht worden.

Die Fachleute erklärten, daß diese Herzattacke eine Folge der Folter ist.

DER BRIEF DES BELGISCHEN AUSSENMINISTER TINDEMANS

■ 12 von EG-Mitgliedsländern sind bereit, für Kutlu und Sargin politisch zu arbeiten

■ In seinem Brief an den Vorsitzenden der KP Belgiens sagt Tindemans, daß er den "Fall" durch die belgische Botschaft in Ankara verfolgt.

BELGISCHER PARLAMENTARIER JEF ULBURGHS HAT IN EUROPAPARLAMENT BEZUGLICH KUTLU UND SARGIN EINE UNTERSCHRIFTEN- KAMPAGNE ANGEFANGEN

Brüssel, den 21.01.1988 (BEM) - In seinem Brief an den Vorsitzenden der Kommunistischen Partei Belgiens, Louis van Geyt, schrieb der Außenminister von Belgien, Herr Leo Tindemans, daß 12 Länder der EG sowie das Europaparlament für den Generalsekretär der Arbeiterpartei der Türkei (TIP), Nihat Sargin und den Generalsekretär der Kommunistischen Partei der Türkei (TKP), Haydar Kutlu, die im Zentralgefängnis von Ankara in Haft sind, zu arbeiten bereit sind.

In seinem Brief vom 17.01.88 an van Geyt schreibt Tindemans:

"Dieser Vorfall hat mich sehr interessiert. Deswegen habe ich unsere Botschaft in Ankara und die zuständigen Behörden beauftragt, diesen Vorfall zu verfolgen."

Brüssel (BEM) - Der belgische Parlamentarier Jef Ulburghs hat im Europaparlament einen Text, der die Freilassung des Generalsekretärs der TKP, H. Kutlu und des Generalsekretärs der TIP, N. Sargin sowie die Bestrafung der Verantwortlichen für ihre Folterung beinhaltet, zur Unterschrift vorgelegt. Ulburghs hat in seinem Schreiben festgestellt, daß die türk. Regierung sich nicht an den Beschluß vom 19. Nov 1987 des Europaparlaments gehalten hat und mit der Verletzung von Menschenrechten fortfährt. Und fügte hinzu, daß er "mit dem Ziel auf Basis der Menschenrechte, gegen die Vernichtungsversuche

gegenüber der demokratischen Meinungen und gegen die Verhinderung der Meinungen von Kutlu und Sargin zu protestieren" die Unterschriftenkampagne geöffnet hat.

In dem zum Protest gegen die Verhaftung von Kutlu und Sargin (die für die legale Gründung der Kommunistischen Partei der Türkei aus dem langjährigen Exil in ihre Heimat zurückkehrten) zur Unterschrift vorgelegten Text hat belgische Parlamentarier folgende Ansichten zum Ausdruck gebracht:

"Das Europaparlament hat seinen Protest angemeldet und die freie politische Betätigung von ihnen gefordert.

Wie Amnesty International inzwischen bestätigt hat, wurden Herr Kutlu und Herr Sargin 19 Tage lang illegal gefoltert.

Wir, die belgische Demokraten, fordern die Einhaltung der Beschlüsse des Europaparlaments und die Bestrafung der Folterverantwortlichen."

■ Im Text wird Einhaltung der Beschlüsse des Europaparlaments, die Bestrafung der Verantwortlichen der Folter gefordert

Vorsitzende der Sozialistischen Partei Belgiens und Ministerpräsidentenkandidat, Guy Spitaels:

"DIE TURKISCHE REGIERUNG HATTE VERSPROCHEN DIE VERBOTE AUFZUHEBEN, JEDOCH BRACH SIE IHR VERSPRECHEN OFFEN"

■ Spitaels:
"Wieviele Male hat die türkische Regierung versprochen eine Generalamnestie zu erlassen und sich an die Perspektiven der Demokratie anzupassen"

Brüssel, den 21.01.1988 (BEM) - Der Vorsitzende der Sozialistischen Partei Belgiens, die in den Wahlen vom letzten Monat als Sieger im valonischen Teil hervorging, und der vom König mit der Informierung über die Regierungsbildung beauftragte Guy Spitaels teilte mit, daß die türkische Regierung wiederholte Male versprochen habe, eine Generalamnestie zu erlassen und für die Mitgliedschaft in der EG die Perspektiven der Demokratie in Betracht zu ziehen, aber ihr Versprechen nicht gehalten habe.

Der Vorsitzende der Sozialistischen Partei Belgiens, Guy Spitaels, der in den Jahren 1979-1981 stellvertretender Ministerpräsident Belgiens war und gleichzeitig seit 10 Jahren das Amt des Bürgermeisters von Region Ath inne hat, gab der in der Bundesrepublik 14-tägig erscheinenden türkischen Zeitung "Türkiye Postasi" ein Interview.

Der Vorsitzende der Sozialistischen Partei Belgiens, Guy Spitaels wertete in seinem Interview die Verhaftung der beiden in die Türkei zurückgekehrten führenden Kommunisten Haydar Kutlu und Nihat Sargin sowie die diesbezügliche Haltung der türkischen Regierung aus und sagte:

"Die Verhaftung dieser beiden führenden Kommunisten widerspricht diametral dem Versprechen der Regierung zum Referendum, bezüg-

lich der Aufhebung der Verbote, vom September 1987 in der Türkei. Als die türkische Regierung von 'Aufhebung der Verbote' sprach, verstand sie darunter die Führer der politischen Parteien, die vor 1980 existierten. Die Kommunistische Partei war in der Geschichte der Türkei immer verboten, leider hat das Wort 'Aufhebung der Verbote' die kommunistische Partei nicht beinhaltet. Meiner Meinung nach ist dies eine unüberlegte und einseitige Politik. Nach Meinung meiner Partei ist die Demokratie unteilbar, keine Ansicht darf heraus gehalten werden. Wir haben bereits als Sozialistische Partei Belgiens an die türkische Regierung einen Brief gerichtet, der unsere Bemühungen in diesem Zusammenhang beinhaltet."

Als Neujahrswünsche bezüglich der Türkei hat der belgische Politiker folgendes gesagt:

"Für die Verwirklichung der realen Demokratie in der Türkei wünsche ich die Aufhebung der Verbote."

DGM-STAAATSANWALT
BEABSICHTIGT DIE
VERTEIDIGUNG
UNVORBEREITET
VORZUFINDEN

■ DGM-
Staatsanwalt zu
den Anwälten:

"Bevor die
Anklageschrift
fertig ist könnt
ihr nichts sehen"

■ Nach DGM-
Richtlinien hat
die Verteidigung
nur eine Woche
Zeit für die
Vorbereitung

Ankara (BEM) - Die Akteneinsicht wurde auch in dieser Woche nicht erfolgt. Obwohl Kutlu und Sargin seit 5. Dezember in Haft sind, haben ihre Anwälte die Akten nicht in Sicht bekommen können. Der Staatsanwalt des Staatssicherheitsgericht (DGM), Nusret Demiral sagte: "Bevor die Anklageschrift angefertigt und beim Gericht vorgelegt wird, dürft ihr die Akten nicht sehen" und wies wiederholt den Antrag der Rechtsanwälte zur Akteneinsicht zurück.

Die Anwälte von Kutlu und Sargin meinten, daß in einem Prozeß, in dem ihre Mandanten eine Freiheitsstrafe von 8-15 Jahren droht, wäre dies als Beraubung des Verteidigungsrechts zu bezeichnen. Die Anwälte sagten:

"Es wird behauptet, daß die Anklageschrift ca. 200 Seiten annehmen wird. Nach DGM-Richtlinien darf ein Prozeß innerhalb einer Woche nach Vorlage der Anklage beginnen. Es wird uns nicht möglich sein, innerhalb von so einem kurzen Zeitraum die Anklage und die Akten, worauf die Anklage gestützt wird, aufzuarbeiten."

Außerdem wiesen die Anwälte auf Prozesse hin, die ihre Mandanten betreffen. Gegen Kutlu wird beim Staatssicherheitsgericht in Malatya einen Prozeß fortgeführt und gegen Sargin wird die Akte im TIP-Prozeß, der nach 12. September eingeleitet wurde, beruht. In diesen Prozessen wurden gegen sie ebenfalls mit zusätzlichen 8-15 Jahren Haftstrafen angeklagt.